

Godišnji izveštaj
Energoprojekt Holding a.d.
za 2015. godinu

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik RS" broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava ("Službeni glasnik RS" broj 14/2012 i 5/2015), **Energoprojekt Holding a.d. iz Beograda, MB: 07023014 objavljuje:**

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2015. GODINU

S A D R Ž A J

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. ZA 2015. GODINU
(Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu, Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu, Napomene uz finansijske izveštaje)
2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)
3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU
(Napomena: Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu)
4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA
5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA* (Napomena)
6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA* (Napomena)

1. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. ZA 2015.
GODINU (Bilans stanja, Bilans uspeha, Izveštaj o ostalom rezultatu,
Izveštaj o tokovima gotovine, Izveštaj o promenama na kapitalu,
Napomene uz finansijske izveštaje)
-

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
Matični broj **07023014**
Šif. delatnosti **6420**
PIB **100001513**

BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		7.486.396	7.618.819
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		11.883	13.183
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	24	11.883	10.989
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			1.783
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			411
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		2.027.691	2.039.423
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	25.1.	1.380.671	1.393.710
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	25.1.	11.994	15.389
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	25.2.	588.890	584.440
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	25.1.	283	283
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	25.1.	45.853	45.601
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		5.446.822	5.566.213
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	26.1.	5.047.931	4.954.356
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	26.1.	29.550	13.550
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	26.1.	25.467	33.026
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028	26.2.	342.438	563.771
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	26.2.	1.436	1.510
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V.ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G.OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		2.030.932	1.484.288
Klasa 1	1. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		1.826	14.142
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048			
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049			
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	27	1.826	14.142

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		488.928	420.444
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	28	488.186	419.702
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	28	705	705
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055			
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	28	37	37
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057			
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	29	105.617	96.579
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	30	58.383	53.512
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		522.951	451.471
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063	31	360.454	289.257
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	31	162.419	161.527
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			609
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	31	78	78
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	32	463.343	116.713
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069			
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	33	389.884	331.427
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		9.517.328	9.103.107
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	41	22.596.458	21.346.794
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		8.450.766	8.418.694
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		7.202.622	7.202.622
300	1. Akcijski kapital	0403	34.1.	5.574.959	5.574.959
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadružni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409	34.1.	1.600.485	1.600.485
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	34.1.	27.178	27.178
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413	34.2.	134.881	134.881
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	34.3.	817.591	817.591
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	34.4.	28.433	40.786
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		324.105	304.386
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	34.5	87.132	260.519
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	34.5	236.973	43.867
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		262.210	262.288
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		262.210	262.288
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	35.1.	2.210	2.288
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431	35.2.	260.000	260.000

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		-	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	40	156.365	153.989
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		647.987	268.136
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		565.607	187.015
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	36.1.	565.561	170.000
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	36.2.	46	17.015
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450			
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		26.351	46.936
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	37	1.677	13.268
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453	37	11.503	16.480
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454			
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455			
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	37	5.667	12.416
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	37	7.504	4.772
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458			
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	38	23.561	27.733
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	39.1.	4.559	5.540
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	39.2.	734	688
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	39.3.	27.175	224
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463		-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		9.517.328	9.103.107
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	41	22.596.458	21.346.794

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

BILANS USPEHA
 za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		504.040	583.921
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		-	-
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007			
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		482.184	554.754
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	9.1.	422.673	410.782
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	9.1.	108	70
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	9.1.	59.403	143.902
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	9.2.	21.856	29.167
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		455.939	525.408
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019			
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	10	368	421
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	11	7.986	6.805
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	11	22.623	18.837
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	12	193.160	202.510
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	13	135.418	204.634
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	14	20.655	9.345
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	14	782	
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	15	75.683	83.698
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		48.101	58.513
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		475.673	695.280
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		465.006	655.627
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	16.1.	448.473	635.041
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	16.1.	11.629	20.586
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	16.1.	4.904	
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	16.1.	2.617	14.601
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	16.1.	8.050	25.052

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040		22.318	21.600
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041		795	1.682
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	16.2.	795	1.682
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	16.2.	17.352	14.514
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047		4.171	5.404
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		453.355	673.680
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	17	730	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	18	9.163	642.483
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	19.1.	13.746	1.329
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	19.2.	251.678	24.449
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		255.091	66.590
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			6.989
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	20	3.066	
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	21	252.025	73.579
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	22	12.676	27.364
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	22	2.376	2.348
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		236.973	43.867
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv	ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.
Sedište	BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
Matični broj	07023014
Šif. delatnosti	6420
PIB	100001513

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		236.973	43.867
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			863.317
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017		12.356	
	b) gubici	2018		3	19.650
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		12.353	843.667
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020			
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			129.499
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥ 0	2022		12.353	714.168
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024		249.326	758.035
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (I do 3)	3001	496.409	500.518
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	488.268	484.178
2. Prilijene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	8.141	16.340
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (I do 5)	3005	607.759	724.889
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	297.558	383.819
2. Zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	188.384	202.350
3. Plaćene kamate	3008	17.012	12.782
4. Porez na dobitak	3009	9.329	21.210
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	95.476	104.728
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	111.350	224.371
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (I do 5)	3013	430.191	800.533
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		253.772
4. Prilijene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	18.791	14.287
5. Prilijene dividende	3018	411.400	532.474
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (I do 3)	3019	134.029	160.576
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020	94.181	151.848
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	4.063	8.728
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022	35.785	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	296.162	639.957
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (I do 5)	3025	392.627	170.000
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028	392.627	170.000
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (I do 6)	3031	235.287	628.907
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033	16.667	235.408
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037	218.620	393.499
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	157.340	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	-	458.907
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	1.319.227	1.471.051
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	977.075	1.514.372
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	342.152	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	-	43.321
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	116.713	151.476
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	4.478	8.558
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	463.343	116.713

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala										331 Aktuarski dobitci ili gubici		
		30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	0471237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP		34 Neraspoređen i dobitak	AOP
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10					
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine a) dugovni saldo računa b) potražni saldo računa	4001 4002	4019 4020	4037 4038	4055 4056	4073 4074	4091 4092	4109 4110	4127 4128					
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4003 4004	4021 4022	4039 4040	4057 4058	4075 4076	4093 4094	4111 4112	4129 4130					
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-3b) ≥ 0 b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4005 4006	4023 4024	4041 4042	4059 4060	4077 4078	4095 4096	4113 4114	4131 4132					
4	Promene u prethodnoj 2014. godini a) promet na dugovnoj strani računa b) promet na potražnoj strani računa	4007 4008	4025 4026	4043 4044	4061 4062	4079 4080	4097 4098	4115 4116	4133 4134					
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014. a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4009 4010	4027 4028	4045 4046	4063 4064	4081 4082	4099 4100	4117 4118	4135 4136					
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4011 4012	4029 4030	4047 4048	4065 4066	4083 4084	4101 4102	4119 4120	4137 4138					
7	Korigovano početno stanje tekuce godine na dan 01.01.2015. a) korigovani dugovni saldo računa (5a-6a-6b) ≥ 0 b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4013 4014	4031 4032	4049 4050	4067 4068	4085 4086	4103 4104	4121 4122	4139 4140					
8	Promene u tekućoj 2015. godini a) promet na dugovnoj strani računa b) promet na potražnoj strani računa	4015 4016	4033 4034	4051 4052	4069 4070	4087 4088	4105 4106	4123 4124	4141 4142					
9	Stanje na dan 31.12.2015. a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4017 4018	4035 4036	4053 4054	4071 4072	4089 4090	4107 4108	4125 4126	4143 4144					

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

S A D R Ź A J

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	8
3.	VLASNIČKA STRUKTURA	8
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	8
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	12
6.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	13
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA.....	14
	7.1. Procenjivanje.....	14
	7.2. Efekti kurseva stranih valuta.....	15
	7.3. Prihodi.....	15
	7.4. Rashodi.....	16
	7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	17
	7.6. Porez na dobitak.....	17
	7.7. Nematerijalna imovina.....	19
	7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema	20
	7.9. Lizing	21
	7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	22
	7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	23
	7.12. Investicione nekretnine	24
	7.13 Zalihe	25
	7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji	26
	7.15. Finansijski instrumenti.....	26
	7.16 Gotovina i gotovinski ekvivalenti	28
	7.17. Kratkoročna potraživanja.....	29
	7.18. Finansijski plasmani.....	30
	7.19. Obaveze.....	30
	7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	31
	7.21. Naknade zaposlenima	33
	7.22. Informacije o segmentima poslovanja	33
8.	FINANSIJSKI RIZICI	34
	8.1. Kreditni rizik.....	35
	8.2. Tržišni rizik.....	38
	8.3. Rizik likvidnosti.....	43
	8.4. Upravljanje rizikom kapitala.....	43
9.	POSLOVNI PRIHODI.....	45
	9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	45
	9.2. Drugi poslovni prihodi	46
10.	PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA	47

11.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	47
12.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	48
13.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	48
14.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA	49
15.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	50
16.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI	51
	16.1. Finansijski prihodi	51
	16.2. Finansijski rashodi	52
17.	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	53
18.	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	53
19.	OSTALI PRIHODI I RASHODI	54
	19.1. Ostali prihodi	54
	19.2. Ostali rashodi	54
20.	NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	55
21.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	56
22.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK	57
23.	ZARADA PO AKCIJI	57
24.	NEMATERIJALNA IMOVINA	58
25.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	59
	25.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina	59
	25.2. Investicione nekretnine	61
26.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	62
	26.1. Učešća u kapitalu	63
	26.2. Dugoročni plasmani	67
27.	ZALIHE	68
28.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE	68
29.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	70
30.	DRUGA POTRAŽIVANJA	73
31.	KRA TKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	74
32.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	76
33.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	77

34.	KAPITAL	78
	34.1. Osnovni kapital	79
	34.2. Rezerve.....	80
	34.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	81
	34.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330).....	81
	34.5. Neraspoređeni dobitak	82
35.	DUGOROČNA REZERVISANJA	82
	35.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	83
	35.2. Ostala dugoročna rezervisanja	85
36.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	86
	36.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji.....	86
	36.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze.....	86
37.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA.....	87
38.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE.....	89
39.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA.....	89
	39.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	89
	39.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	90
	39.3. Pasivna vremenska razgraničenja	90
40.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	91
41.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	92
42.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA.....	94
43.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	94
44.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	94
45.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA.....	97
46.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	100

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Holding a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je akcionarsko društvo za holding poslovanje.

Društvo se uskladilo sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“ br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – dr. zakon i 5/2015) donošenjem Odluke o usklađivanju Osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima na Skupštini 16.03.2012. godine i Statuta Društva na Skupštini akcionara održanoj dana 12.01.2012. godine.

U postupku usklađivanja sa novim Zakonom o privrednim društvima došlo je do promene podataka Energoprojekt Holding a.d. koji se upisuju u registar Agencije za privredne registre, tako što je Rešenjem Agencije za privredne registre BD 49189/2012 od 18.04.2012. godine izvršena registracija Osnivačkog akta i Statuta Društva, kao i upis novih organa Društva, članova Izvršnog odbora i upis predsednika i članova Nadzornog odbora.

Usvajanjem i registracijom Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Energoprojekt Holding a.d. i Statuta Društva donetih u skladu sa odredbama novog Zakona o privrednim društvima prestali su da važe Odluka o usklađivanju sa Zakonom o privrednim društvima i statut Društva iz 2006. godine.

Društvo je registrovano i prevedeno u Registar Agencije za privredne registre, Rešenjem BD 8020/2005 od 20.05.2005. godine, iz sudskog registra Trgovinskog suda u Beogradu, sa prethodnom registracijom na registarskom ulošku br. 1-2511-00.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu VIII Fi 8390/99 od 30.06.2000. godine, Društvo se uskladilo sa Zakonom o preduzećima („Sl. list SRJ“ br. 29/96), Zakonom o klasifikaciji delatnosti („Sl. list SRJ“ br. 31/96) u pogledu naziva, delatnosti, osnovnog kapitala i organa, i promenilo naziv u Energoprojekt Holding akcionarsko društvo za holding poslovanje iz Energoprojekt Holding deoničko društvo u mešovitoj svojini za osnivanje, finansiranje i upravljanje drugim preduzećima, do tada registrovano Rešenjem istog suda Rešenjem FI 5843/91 od 13.06.1991. godine.

Pravni prethodnik Energoprojekt Holding deoničkog društva u mešovitoj svojini je Energoprojekt Holding Korporacija, upisana u Registar Okružnog privrednog suda u Beogradu, Rešenjem Fi 423 od 12.01.1990. godine, organizovana po prethodnom Zakonu o preduzećima („Sl. list SFRJ“ br. 77/88, 40/89, 46/90 i 60/91) usvajanjem Samoupravnog sporazuma o promenama u organizovanju dotadašnje Složene organizacije udruženog rada Energoprojekt i udruženih Radnih organizacija, na referendumu održanom dana 08.12.1989. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07023014
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6420 – holding kompanija
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001513

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je delatnost holding kompanija (6420).

Društvo je matično društvo koje sa većim brojem zavisnih društava u zemlji i inostranstvu, kao i sa zajedničkim društvom (zajednički poduhvat) i pridruženim društvom u zemlji čini **grupaciju društava sa skraćenim nazivom: sistem Energoprojekt.**

Zavisna društva u zemlji su sledeća:

- Energoprojekt Visokogradnja a.d.,
- Energoprojekt Niskogradnja a.d.,
- Energoprojekt Oprema a.d.,
- Energoprojekt Hidroinženjering a.d.,
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.,
- Energoprojekt Energodata a.d.,
- Energoprojekt Industrija a.d.,
- Energoprojekt Entel a.d.,
- Energoprojekt Garant a.d.o.,
- Energoprojekt Promet d.o.o. i
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o.

U 2015. godini Društvo je formiralo novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatilo osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada RSD.

Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije su sledeća:

- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja,
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija,
- Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka,
- Dom 12 S.A.L, Liban,
- Energo (Private) Limited, Zimbabve i
- Energo Kaz d.o.o., Kazahstan.

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding a.d.

Društvo je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Zajedničko društvo (zajednički poduhvat) u zemlji je:

- Enjub d.o.o.

Pridruženo društvo u zemlji je:

- Fima SEE Activist a.d.

Energoprojekt Holding a.d.

Procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu zatvorenog investicionog fonda FIMA SEE Activist a.d. je u 2015. godini prešao 20,00%, čime je predmetni investicioni fond postao pridruženo društvo Energoprojekt Holdinga.

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U zemlji:</i>	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
Energoprojekt Entel a.d.	86,26
Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
<i>U inostranstvu:</i>	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
Energo (private) Limited, Zimbabve	100,00
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Procenat vlasništva Društva u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji</i>	
<i>Naziv zajedničkog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Enjub d.o.o.	50,00
<i>Naziv pridruženog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Fima SEE Activist a.d.	20,93

Pored gore navedenih zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica, Društvo ima i svoje predstavništvo u Bagdadu, Irak, koje je od 2015. godine u dormant statusu.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih u Društvu u izveštajnom periodu, na bazi stanja krajem svakog meseca, iznosi 70 (31.12.2014. godine: 71).

Akcije Društva su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu – „Prime listing-u“ Beogradske berze.

Finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **finansijski izveštaji Društva za period od 01.01. do 31.12.2015. godine** koji su odobreni od strane Nadzornog odbora Društva, dana 25.02.2016. godine, na 38 sednici Društva i predmet su revizije od strane eksternog revizora.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u izveštajnom periodu 2015. godine sačinjavala su sledeća lica:

- Vladimir Milovanović - Generalni direktor,
- Dr Dimitraki Zipovski - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Zoran Radosavljević - Izvršni direktor za korporativne projekte, razvoj i kvalitet (u penziji od 19.09.2015. godine),
- Mr Zoran Jovanović - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Dragan Tadić - Izvršni direktor za „Real Estate“ projekte.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Društva na dan 31.12.2015. godine prikazano je u okviru Napomene 34.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu (»Službeni glasnik RS« broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru

2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i

- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, приходima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravljajući početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljavanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od **1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini**.

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Ekekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadviva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	Iznos u dinarima	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 GBP	164,9391	154,8365

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasištvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda** iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeње će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjeње će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 - Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na

osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacione rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva, već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, odnosno, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplata i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplata koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivni dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadiivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva.

Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju,
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjeње vrednosti i
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjeње vrednosti.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje:</i>		
a) Kupci u zemlji - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	322.647	233.001
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	8.980	8.383
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	22.115	46.603
Energoprojekt Entel a.d.	9.013	8.964
Energoprojekt Energodata a.d.	26.632	30.404
Energoprojekt Industrija a.d.	75.149	74.737
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	15.348	17.429
Energoprojekt Oprema a.d.	8.119	
Energoprojekt Garant a.d.o.	183	181
Enjub d.o.o.	705	705
<i>Svega</i>	<i>488.891</i>	<i>420.407</i>
b) Kupci u zemlji (eksterno)	37	37
<i>Svega</i>	<i>488.928</i>	<i>420.444</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova:</i>		
a) Potraživanja iz specifičnih poslova - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	102.017	86.085
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	35	1.944
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	383	1.229
Energoprojekt Entel a.d.	62	507
Energoprojekt Energodata a.d.	73	662
Energoprojekt Industrija a.d.	98	707
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	560	100
Energoprojekt Oprema a.d.	87	571
Energoprojekt Garant a.d.o.	454	471
Enjub d.o.o.	1.775	1.353
<i>Svega</i>	<i>105.544</i>	<i>93.629</i>
b) Potraživanja iz specifičnih poslova - ostala pravna lica		
Napred razvoj a.d.		2.881
Ostali	73	69
<i>Svega</i>	<i>105.617</i>	<i>96.579</i>
<i>Druga potraživanja:</i>		
a) Druga potraživanja - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		317
Energoprojekt Niskogradnja a.d.		3.336
Enjub d.o.o.	46.372	35.634
<i>Svega</i>	<i>46.372</i>	<i>39.287</i>
b) Druga potraživanja - ostalo	12.011	14.225
<i>Svega</i>	<i>58.383</i>	<i>53.512</i>
UKUPNO	<i>652.928</i>	<i>570.535</i>

Potraživanja od kupaca u zemlji - zavisna pravna lica odnose se, na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga zavisnim društvima, po kojima Društvo poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjnje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova:		
Zekstra grupa - Zekstra d.o.o. (Napomena 17 i 28)	855	851
Napred razvoj a.d.	2.881	
<i>Ispravka vrednosti</i>	(3.736)	(851)
UKUPNO		

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjnje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	51.024	43.201
b) Do 30 dana	12.488	14.463
c) 30 - 60 dana	9.850	13.915
d) 60 - 90 dana	13.181	17.324
e) 90 - 365 dana	105.148	129.019
f) Preko 365 dana	449.116	335.401
Svega	640.807	553.323
<i>Kupci u zemlji:</i>		
a) Tekuća	37	37
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	37	37
<i>Ostalo:</i>		
a) Tekuća	11.306	13.545
b) Do 30 dana	188	310
c) 30 - 60 dana	233	270
d) 60 - 90 dana	78	
e) 90 - 365 dana	202	139
f) Preko 365 dana	77	2.911
Svega	12.084	17.175
UKUPNO	652.928	570.535

U okviru ukupnih tekućih (nedospelih) potraživanja u iznosu od 62.367 hiljada RSD, potraživanja od kupaca u iznosu od 48.309 hiljada RSD uglavnom dospevaju u roku od 15 dana nakon izdavanja fakture, shodno dogovorenim uslovima plaćanja.

8.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno Evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u EUR</i>		<i>Obaveze u EUR</i>	
<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
16.457.561	16.612.558	4.965.632	270.674

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute.

Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu maksimalno razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu Evra. Analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnog efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	139.772	197.669

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

U sledećoj tabeli je prikazana kamatonosna struktura **finansijskih sredstava i obaveza** Društva sa promenljivom kamatnom stopom na datum bilansa stanja.

Kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza sa promenljivom kamatnom stopom	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Kamatonosna finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima	162.419	171.859
UKUPNO	162.419	171.859
Kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni krediti	565.561	170.000
UKUPNO	565.561	170.000
RAZLIKA	(403.142)	1.859

Uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom veća od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled pozitivnih efekata neto prihoda od kamata.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom manja od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled negativnih efekata neto prihoda od kamate.

Obzirom na iskazane razlike u finansijskim sredstvima i obavezama sa promenljivim kamatnim stopama Društva, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na rast kamatne stope od 1%.

Stopa osetljivosti od 1% predstavlja procenu potencijalno razumno očekivanih promena u kamatnim stopama.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju rasta kamatne stope za 1%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	(4.031)	19

Analiza osetljivosti pokazuje da negativna promena kamatnih stopa (za 1%) ima uticaj na promenu rezultata, obzirom da su kamatonosne finansijske obaveze sa promenjivom kamatnom stopom znatno veće od kamatonosnih finansijskih sredstava sa promenjivom kamatnom stopom, pa se može zaključiti da je **Društvo izloženo kamatnom riziku**.

Vezano za potencijalne kamatne rizike po osnovu finansijskih obaveza, u nastavku će se dati kratak osvrt na *politiku upravljanja rizikom dobavljača* koja se primenjuje u Društvu.

Kao što se iz tabele u kojoj je prikazana kamatonosna struktura finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom može uočiti, obaveze prema dobavljačima (kako obaveze po ispostavljenim fakturama, tako i nefakturisane obaveze) nisu uključene u navedenu grupu.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi*.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Dobavljači u zemlji i inostranstvu- zavisna i ostala povezana pravna lica:</i>		
Encom GmbH Consulting, Engineering&Trading, Nemačka	11.463	16.481
Energoprojekt Energodata a.d.	1.656	
Energoprojekt Oprema a.d.		12.774
Ostali	61	493
Svega	13.180	29.748
<i>Dobavljači u zemlji (eksterno):</i>		
JKP „Beogradske elektrane“	954	894
Zavod za zaštitu zdravlja ŽTP	444	444
Dedinje	407	407
Algotech d.o.o.	346	344
Constantine the Great d.o.o.	329	
Tehnomarket d.o.o.	283	
Tabulir komerc	276	196
Telekom Srbija a.d.	242	
Compacc d.o.o.	237	
EPS Snabdevanje d.o.o.		3.492
Agencija za investicije i stanovanje		3.114
Neo Systems		1.335
Ostali	2.149	2.190
Svega	5.667	12.416
<i>Dobavljači u inostranstvu (eksterno):</i>		
IATA	6.931	2.836
Ostali	573	1.936
Svega	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.936

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču EPS Snabdevanje d.o.o. dalo četiri solo blanko menice.

U narednoj tabeli prikazana je starosna struktura obaveza prema dobavljačima.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	1.714	479
b) Do 30 dana	3	12.789
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		1.391
f) Preko 365 dana	11.463	15.089
Svega	13.180	29.748
<i>Dobavljači u zemlji:</i>		
a) Tekuća	3.507	7.478
b) Do 30 dana	1.979	1.371
c) 30 - 60 dana	181	155
d) 60 - 90 dana		37
e) 90 - 365 dana		260
f) Preko 365 dana		3.114
Svega	5.667	12.415
<i>Dobavljači u inostranstvu:</i>		
a) Tekuća	7.504	4.772
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.935

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u Društvu.

8.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti ratio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- rigorozni ratio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- gotovinski ratio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti ratio likvidnosti	2:1	3,13:1	5,54:1
Rigorozni ratio likvidnosti	1:1	3,13:1	5,48:1
Gotovinski ratio likvidnosti		0,72:1	0,44:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.382.945	1.216.152

Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih i
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

8.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.973	43.867
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	8.418.694	8.054.188
b) Kapital na kraju godine	8.450.766	8.418.694
Svega	8.434.730	8.236.441
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	2,81%	0,53%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze	647.987	268.136
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,07 : 1	0,03 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	8.450.766	8.418.694
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	418.575	416.277
Svega	8.869.341	8.834.971
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,93 : 1	0,97 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i uvećana za gubitak iznad visine kapitala) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	647.987	268.136
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	463.343	116.713
<i>Svega</i>	<i>184.644</i>	<i>151.423</i>
Kapital	8.450.766	8.418.694
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 45,77	1 : 55,60

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga je prikazana u narednoj tabeli.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	422.673	410.782
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	108	70
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	59.403	143.902
UKUPNO	482.184	554.754

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu bazirani su na pružanju usluga Društva zavisnim društvima, po osnovu ugovora odobrenih i usvojenih od strane nadležnih organa uprave Društva i zavisnih društava, a u skladu sa relevantnim pravnim aktima i iznose 422.673 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 410.782 hiljada RSD).

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu data je u tabeli u nastavku.

Struktura prihoda od prodaje usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Energoprojekt Garant a.d.o.	1.811	1.761
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	74.631	72.531
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	92.880	90.267
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	33.567	32.623
Energoprojekt Entel a.d.	89.652	87.129
Energoprojekt Energodata a.d.	8.976	8.724
Energoprojekt Industrija a.d.	20.143	19.576
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	5.954	5.787
Energoprojekt Oprema a.d.	95.059	92.384
UKUPNO	422.673	410.782

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 108 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 70 hiljada RSD) ostvareni su prodajom avio karata.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu u iznosu od 59.403 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 143.902 hiljada dinara) odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

9.2. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	19.506	28.084
Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	290	802
Ostali poslovni prihodi (eksterno)	2.060	281
UKUPNO	21.856	29.167

Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica u iznosu 19.506 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 28.084 hiljada RSD), ostvareni su po osnovu izdavanja u zakup kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od 2011. godine izdaje u zakup Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 15.135 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 23.836 hiljada RSD) i dela poslovne zgrade Energoprojekt, koji se od 2013. godine izdaje u zakup Energoprojekt Garantu u iznosu od 4.371 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 4.248 hiljada RSD).

Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 290 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 802 hiljada RSD) ostvareni su, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup prostora u prizemlju poslovne zgrade Energoprojekt Telekomu Srbija u iznosu od 145 hiljada RSD.

Ostali poslovni prihodi u iznosu od 2.060 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 281 hiljada RSD) ostvareni su od Trinity capital d.o.o, po osnovu pribavljanja geodetskog snimka, izrade katastarsko topografskog plana i pribavljanja analize i potvrde ispunjenosti kriterijuma za izgradnju visokih objekata u Bloku 26 na Novom Beogradu, u iznosu od 1.580 hiljada RSD i nagradnog bonusa avio kompanija za ostvareni promet po osnovu prodaje avio karata u iznosu od 480 hiljada RSD.

10. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA

Struktura prihoda od aktiviranja učinaka i robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	368	421
UKUPNO	368	421

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	7.690	6.416
b) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	296	389
<i>Svega</i>	<i>7.986</i>	<i>6.805</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	2.346	2.402
b) Troškovi električne i toplotne energije	20.277	16.435
<i>Svega</i>	<i>22.623</i>	<i>18.837</i>
UKUPNO	30.609	25.642

Troškovi ostalog materijala (režijskog) u iznosu od 7.690 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 6.416 hiljada RSD) odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.146 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.219 hiljada RSD), troškove stručne literature, časopisa i ostalog u iznosu od 1.426 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.411 hiljada RSD) i troškove ostalog materijala u iznosu od 4.118 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.786 hiljada RSD).

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	143.725	153.248
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	20.383	22.058
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.815	3.984
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	734	825
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.410	3.358
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	9.849	9.352
Ostali lični rashodi i naknade	10.244	9.685
UKUPNO	193.160	202.510
Prosečan broj zaposlenih	70	71

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 10.244 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 9.685 hiljada RSD) odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 7.308 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 5.148 hiljada RSD), troškove naknada zaposlenima za prevoz na rad i povratak sa rada u iznosu od 2.463 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.520 hiljada RSD), solidarne pomoći i ostala davanja zaposlenima u iznosu od 473 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.017 hiljada RSD).

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	59.403	143.902
Troškovi transportnih usluga	3.125	2.585
Troškovi usluga održavanja	47.080	34.481
Troškovi zakupnina	148	759
Troškovi sajmovi	53	50
Troškovi reklame i propagande	11.013	12.404
Troškovi ostalih usluga	14.596	10.453
UKUPNO	135.418	204.634

Troškovi usluga na izradi učinaka u iznosu od 59.403 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 143.902 hiljada RSD) odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 3.125 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.585 hiljada RSD), odnose se na troškove fiksnih i mobilnih telefona, internet usluga, taksi usluga, troškove parkiranja automobila, putarina i dr.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 47.080 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 34.481 hiljada RSD) prvenstveno se odnose na investiciono održavanje poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 44.667 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 31.055 hiljada RSD) i tekuće održavanje opreme u iznosu od 2.413 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 3.426 hiljada RSD).

Troškovi reklame i propagande u iznosu od 11.013 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 12.404 hiljada RSD) odnose se na rashode na ime sponzorstva, medijske prezentacije, troškove oglašavanja u novinama i putem bilborda, štampanje Korporativnog pregleda i Godišnjeg izveštaja Društva i drugo.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 14.596 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.453 hiljada RSD) odnose se na troškove fotokopiranja i tehničko-operativne podrške Energoprojekt Energodate kod multimedijalnih prezentacija, ažuriranja i pripreme marketinških materijala, grafičke usluge i drugo: 6.946 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 3.438 hiljada RSD), troškove licenci: 4.623 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 4.118 hiljada RSD), troškove komunalnih usluga: 2.612 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.518 hiljada RSD) i troškove zaštite na radu i registracije vozila: 415 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 379 hiljada RSD).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalne imovine (Napomena 24)	2.785	508
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 25.1.)	17.870	8.837
<i>Svega</i>	20.655	9.345
Troškovi dugoročnih rezervisanja:		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	782	
<i>Svega</i>	782	
UKUPNO	21.437	9.345

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Porast troškova amortizacije u odnosu na uporedni period prethodne godine rezultat je, pre svega, porasta troškova amortizacije nekretnine - Poslovna zgrada Energoprojekt, obzirom da je na dan 31.12.2015. godine procenjena rezidualna vrednost predmetne nekretnine niža od njene revalorizovane vrednosti na dan 31.12.2015. godine (u 2014. godini nije bilo obračuna troškova amortizacije za

predmetnu nekretninu, iz razloga što je sadašnja vrednost nekretnine na dan 31.12.2014. godine bila niža od njene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2014. godine, jer je odmeravanje nekretnina nakon početnog priznavanja, do 31.12.2014. godine, rađeno po modelu nabavne vrednosti, nakon čega se prešlo na model revalorizacije - Napomena 25.1.).

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih iznose 782 hiljada, dok su u 2014. godini evidentirani prihodi po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (Napomena 19.1. i 35.1.).

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	27.445	29.685
Troškovi reprezentacije	8.118	6.066
Troškovi premija osiguranja	1.057	1.111
Troškovi platnog prometa	3.518	1.366
Troškovi članarina	1.458	1.308
Troškovi poreza	26.343	35.349
Ostali nematerijalni troškovi	7.744	8.813
UKUPNO	75.683	83.698

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 27.445 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 29.685 hiljada RSD) odnose se na troškove advokatskih, konsalting i intelektualnih usluga, troškove revizije finansijskih izveštaja, troškove stručnog usavršavanja i obrazovanja zaposlenih, troškove usluga brokera i beogradske berze, usluga čišćenja i druge.

Troškovi reprezentacije u iznosu od 8.118 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 6.066 hiljada RSD) odnose se, pre svega, na troškove ugostiteljskih usluga.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od 1.057 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.111 hiljada RSD) odnose se na troškove osiguranja imovine i lica.

Troškovi platnog prometa u iznosu od 3.518 hiljada RSD odnose se na troškove platnog prometa u zemlji u iznosu od 3.509 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.359 hiljada RSD) i troškove platnog prometa u inostranstvu u iznosu od 9 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 7 hiljada RSD).

Troškovi članarina u iznosu od 1.458 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.308 hiljada RSD) odnose se na članarine Komorama (Privredna komora Srbije), koje predstavljaju obavezu na isplaćene zarade zaposlenih u iznosu od 215 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 234 hiljada RSD) i na članarine drugim komorama, savezima i udruženjima u iznosu od 1.243 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.074 hiljada RSD).

Troškovi poreza u iznosu od 26.343 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 35.349 hiljada RSD) odnose se, dominantno, na troškove poreza na imovinu u iznosu od 25.645 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 35.160 hiljada RSD).

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 7.744 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 8.813 hiljada RSD) najvećim delom se odnose na troškove štampanja lista Energoprojekt u iznosu od 3.192 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.706 hiljada RSD), dok se ostatak u iznosu od 4.552 hiljada RSD odnosi na takse i sudske troškove, troškove učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom, TV pretplatu i drugo (uporedni period prethodne godine: 6.107 hiljada RSD, odnosio se, pre svega, na usluge kompanija u inostranstvu Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka i I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija u iznosu od 2.685 hiljada RSD zbirno iskazano za obe kompanije).

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	448.473	635.041
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	11.629	20.586
Prihodi od dividendi	4.904	
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>465.006</i>	<i>655.627</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	2.617	14.601
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	8.050	25.052
UKUPNO	475.673	695.280

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 448.473 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 635.041 hiljada RSD) odnose se na prihode od kamata od zavisnih pravnih lica u iznosu od 34.192 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 33.721 hiljada RSD), prihode po osnovu efekata valutne klauzule i pozitivnih kursnih razlika od zavisnih pravnih lica u iznosu od 7.772 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 68.834 hiljada RSD) i na prihode od učešća u dobitku (dividende) u iznosu od 406.509 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 532.486 hiljada RSD) od sledećih zavisnih pravnih lica:

- Energoprojekt Garant a.d.o. u iznosu od 45.747 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 43.847 hiljada RSD);
- Energoprojekt Entel a.d. u iznosu od 265.322 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 264.593 hiljada RSD); i
- Energoprojekt Oprema a.d. u iznosu od 95.440 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 224.046 hiljada RSD).

Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 11.629 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 20.586 hiljada RSD) odnose se na prihode od kamata: 10.447 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.572 hiljada RSD) i prihode po osnovu efekata valutne klauzule: 1.182 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.014 hiljada RSD) od zajedničkog društva Enjub d.o.o.

Prihodi od dividendi u iznosu od 4.904 hiljada RSD odnose se na Energo Broker a.d.

Prihodi od kamata (od trećih lica) u iznosu od 2.617 hiljada RSD odnose se na kamate po osnovu oročenih depozita (uporedni period prethodne godine: 14.601 hiljada RSD).

Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 8.050 hiljada RSD, odnose se na pozitivne kursne razlike u iznosu od 4.873 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 3.177 hiljada RSD, od kojih se najveći deo odnosi na efekte valutne klauzule na ime potraživanja za nefakturisani prihod po osnovu izgradnje ambasade u Abudži u iznosu od 2.429 hiljada RSD.

16.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	795	1.682
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	795	1.682
Rashodi kamata (prema trećim licima)	17.352	14.514
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	4.171	5.404
UKUPNO	22.318	21.600

Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 795 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.682 hiljada RSD) odnose se na rashode po osnovu efekata valutne klauzule i negativnih kursnih razlika iz odnosa sa zavisnim pravnim licima.

Rashodi kamata (prema trećim licima) u iznosu od 17.352 hiljada RSD odnose se, pre svega, na rashode kamata po osnovu uzetih kredita u zemlji za tekuću likvidnost od Komercijalne banke, Alpha banke, Erste banka i Eurobank-e u iznosu od 17.349 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 14.514 hiljada RSD, pre svega, po osnovu uzetih kredita u zemlji od Fonda za razvoj Republike Srbije, Komercijalne banke, Erste banke i Alpha banke).

17. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	730	
UKUPNO	730	0

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 730 hiljada RSD evidentirani su po osnovu povećanja nominalne vrednosti akcija Energo Broker a.d. kod koga Društvo ima učešće u kapitalu (Napomena 26.1.).

18. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	2015	2014
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	6.282	641.632
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	2.881	851
UKUPNO	9.163	642.483

Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 6.282 hiljada RSD evidentirani su na bazi procene rukovodstva Društva i odnose se na obezvređenje (otpis) učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.986 hiljada RSD (društvo je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase) i obezvređenje (otpis) učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Energoprojekt Promet d.o.o. u iznosu od 295 hiljada RSD (društvo ne funkcioniše skoro deset godina i ima gubitak iznad visine kapitala) (Napomena 26.1.).

U 2014. godini iznos od 641.632 hiljada RSD odnosio se na umanjenje vrednosti imovine Društva po osnovu obezvređenje učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Energoprojekt Visokogradnja, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine (Napomena 26.1.).

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 2.881 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 851 hiljada RSD) odnose se na ispravku vrednosti potraživanja od društva Napred Razvoj a.d. po osnovu kojeg se vodi sudski spor (Napomena 29 i 45).

19. OSTALI PRIHODI I RASHODI**19.1. Ostali prihodi**

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	5	
Prihodi od smanjenja obaveza	7.913	
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja		1.208
Ostali nepomenuti prihodi	1.378	121
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	4.450	
UKUPNO	13.746	1.329

Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 7.913 hiljada RSD odnose se, pre svega, na otpis obaveze za dividende za 2002. godinu u iznosu od 4.299 hiljada RSD (zbog isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina) i otpis obaveze prema Agenciji za investicije i stanovanje iz 2010. godine u iznosu od 3.114 hiljada RSD (s obzirom da je tužba tužioca protiv Društva povučena), po popisu na dan 31.12.2015. godine.

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 1.378 hiljada RSD odnose se, pre svega, na prihode po osnovu naknade štete od Energoprojekt Garant a.d.o. u iznosu od 1.276 hiljada RSD i na prihode od prodaje starog papira u iznosu od 93 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 121 hiljada RSD odnosilo se, pre svega, na prihode od prodaje starog papira: 100 hiljada RSD).

Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 4.450 hiljada RSD (u uporednom periodu prethodne godine bili su evidentirani rashodi po ovom osnovu u iznosu od 19.277 hiljada RSD) odnose se na usklađivanje fer vrednosti investicionih nekretnina, i to, kompleksa zgrada „Samački hotel“ u iznosu od 4.014 hiljada RSD i poslovnog objekta „Stari Merkator“ u iznosu od 436 hiljada RSD (Napomena 25.2.).

19.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	555	1.164
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		646
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	243.416	689
Ostali nepomenuti rashodi	7.707	2.673
Obezvredjenje nekretnina, postrojenja i opreme		19.277
UKUPNO	251.678	24.449

Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u iznosu od 243.416 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 689 hiljada RSD) odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 218.927 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja na ime ugovora o zajmovima, kamata na zajmove i poreza na imovinu za kompleks zgrada „Samački hotel“), Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 24.325 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja na ime faktura o pružanju usluga iz 2009. i 2010. godine) i na Energoprojekt Promet u iznosu od 120 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja po osnovu ugovora o zajmu), a zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije navedenih društava.

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 7.707 hiljada RSD odnose se na date donacije u iznosu od 6.958 hiljada RSD, novčane kazne i penale u iznosu od 333 hiljada RSD i troškove po osnovu doprinosa za penzijsko - invalidsko osiguranje za period od 31.05 - 31.12.1991. godine za radnika Energoprojekt Hidroinženjeringa, a na osnovu Sporazuma o njegovom privremenom upućivanju na rad u Društvo, za rad u Iranu - Predstavništvo Teheran, u iznosu od 416 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.673 hiljada RSD odnosio se, pre svega, na humanitarnu pomoć ugroženima u poplavama u Srbiji: 1.268 hiljada RSD i na date donacije: 1.237 hiljada RSD).

20. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	3.066	
UKUPNO	(3.066)	6.989

Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina u iznosu od 3.066 hiljada RSD odnosi se na ispravke grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne, pre svega po osnovu gubitka kod realizacije Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija u iznosu od 4.340 hiljada RSD i prihoda po osnovu evidentiranja povećanja nominalne vrednosti akcija Energo Broker a.d. u kome Društvo ima učešće u kapitalu u iznosu od 1.344 hiljada RSD - Napomena 26.1. (uporedni period prethodne godine: 6.989 hiljada RSD ostvareni dobitak se odnosio, pre svega, na prihod po osnovu prefakturisanja troškova poreza na imovinu za kompleks zgrada „Samački hotel“ za period od 2011. do 2013. godine, koji prema ugovoru o zakupu snosi zakupac Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 6.467 hiljada RSD).

21. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	504.040	583.921
Poslovni rashodi	455.939	525.408
Poslovni rezultat	48.101	58.513
Finansijski prihodi	475.673	695.280
Finansijski rashodi	22.318	21.600
Finansijski rezultat	453.355	673.680
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	730	
Ostali prihodi	13.746	1.329
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	9.163	642.483
Ostali rashodi	251.678	24.449
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(246.365)	(665.603)
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda	3.066	
UKUPNI PRIHODI	994.189	1.287.519
UKUPNI RASHODI	742.164	1.213.940
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	252.025	73.579

22. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobitak pre oporezivanja	252.025	73.579
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		(646)
Usklađivanje i neto korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	(167.518)	109.492
Oporeziva dobit	84.507	182.425
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	84.507	182.425
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		(626)
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka		
Poreska osnovica	84.507	182.425
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	12.676	27.364
Ukupna umanjenje obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjenju	12.676	27.364
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	252.025	73.579
Poreski rashod perioda	12.676	27.364
Odloženi poreski rashod perioda (Napomena 40)	2.377	2.348
Neto dobitak	236.972	43.867

23. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.972	43.867
Prosečan broj akcija tokom godine	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	21,68	4,01

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

24. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Softveri i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>				
Stanje 01.01.2014. godine	2.326	8.837	321	11.484
Korekcija početnog stanja				
Prenos sa jednog oblika na drugi	8.084	(8.084)		
Nove nabavke	3.149	1.783	90	5.022
Otuđenje i rashodovanje	(1.184)			(1.184)
Kursne razlike				
Ostalo		(753)		(753)
Stanje 31.12.2014. godine	12.375	1.783	411	14.569
Korekcija početnog stanja				
Nove nabavke	1.944			1.944
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi	2.194	(1.783)	(411)	
Ostali prenosi sa/na				
Otuđenje i rashodovanje	(688)			(688)
Stanje 31.12.2015. godine	15.825			15.825
<u>Ispravka vrednosti</u>				
Stanje 01.01.2014. godine	2.037			2.037
Korekcija početnog stanja				
Amortizacija	508			508
Otuđenje i rashodovanje	(1.159)			(1.159)
Obezvredjenja				
Ostalo				
Stanje 31.12.2014. godine	1.386			1.386
Korekcija početnog stanja				
Amortizacija	2.785			2.785
Otuđenje i rashodovanje	(229)			(229)
Obezvredjenja				
Ostalo				
Stanje 31.12.2015. godine	3.942			3.942
<u>Neotpisana vrednost</u>				
31.12.2014. godine	10.989	1.783	411	13.183
31.12.2015. godine	11.883			11.883

25. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

25.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>					
Stanje na dan 01.01.2014. godine	919.807	94.148		43.220	1.057.175
Korekcija početnog stanja					
Nove nabavke u toku godine		2.929			2.929
Ostali prenosi sa / (na)		(283)	283		
Otuđenje i rashodovanje	(4.965)	(2.936)			(7.901)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	863.329				863.329
Ostala povećanja / (smanjenja)	(384.461)			2.381	(382.080)
Stanje na dan 31.12.2014. godine	1.393.710	93.858	283	45.601	1.533.452
Korekcija početnog stanja					
Nove nabavke u toku godine		1.533			1.533
Ostali prenosi sa / (na)					
Otuđenje i rashodovanje		(3.782)			(3.782)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)					
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha					
Kursne razlike				252	252
Ostala povećanja / (smanjenja)					
Stanje na dan 31.12.2015.	1.393.710	91.609	283	45.853	1.531.455
<i>Ispravka vrednosti</i>					
Stanje na dan 01.01.2014. godine	388.252	72.591			460.843
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	88	8.749			8.837
Otuđenje i rashodovanje	(3.891)	(2.871)			(6.762)
Ostala povećanja / (smanjenja)	(384.449)				(384.449)
Stanje na dan 31.12.2014. godine		78.469			78.469
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	13.039	4.831			17.870
Otuđenje i rashodovanje		(3.685)			(3.685)
Ostala povećanja /smanjenja					
Stanje na dan 31.12.2015. godine	13.039	79.615			92.654
<i>Neotpisana vrednost</i>					
Stanje na dan 31.12.2014. godine	1.393.710	15.389	283	45.601	1.454.983
Stanje na dan 31.12.2015. godine	1.380.671	11.994	283	45.853	1.438.801

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, na bazi čega je urađen obračun amortizacije za izveštajni period.

Procena fer vrednosti „objekata“

Na dan 31.12.2014. godine izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo se sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima evidentiran objekat „Poslovna zgrada Energoprojekt“ koja se iskazuje po revalorizovanoj vrednosti na dan procene.

Fer vrednost „objekata“ obično je njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinostni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Procena fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 1.393.710 hiljada RSD sprovedena je od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem komparativne metode. Svođenje na fer vrednost predmetnog objekta na dan 31.12.2014. godine sprovedeno je na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 384.461 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 863.329 hiljada RSD.

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti predmetnog objekta neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njegove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine (već na svakih tri ili pet godina), tako da revalorizovana vrednost predmetnog objekta na dan 31.12.2015. godine iznosi 1.380.671 hiljada RSD (umanjenje u odnosu na procenjenu vrednost 31.12.2014. godine za iznos godišnje amortizacije).

Polazeći od procenjene fer vrednosti na dan 31.12.2014. godine, kao i procenom utvrđene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2015. godine i utvrđenog korisnog veka upotrebe predmetnog objekta (100 godina; preostali korisni vek upotrebe na dan 31.12.2015. godine: 66 godina), trošak amortizacije predmetnog objekta u izveštajnom periodu (obzirom na rezidualnu vrednost koja je niža od revalorizovane vrednosti), iznosi 13.039 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja vrednosti „objekata“ dato je u donjoj tabeli.

u 000 dinara

R. br	Naziv objekta	Početno stanje	Rezidualna vrednost na dan bilansa	Preostali korisni vek upotrebe	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada Energoprojekt	1.393.710	518.606	66	13.039		1.380.671
	UKUPNO	1.393.710	518.606		13.039		1.380.671

Da su se revalorizovane stavke iskazivale po metodu nabavne vrednosti, njihova sadašnja vrednost bi iznosila 530.381 hiljada RSD.

Avans za nekretnine, postojenja i opremu u iznosu od 45.853 hiljada RSD, odnosi se na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji u iznosu od 45.853 hiljada RSD.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31.12.2015. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

25.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stanje na dan 01.01.	584.440	603.717
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha (Napomena 19.1.)	4.450	(19.277)
Krajnje stanje	588.890	584.440

U vezi sa investicionim nekretninama, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

Prihodi i troškovi u vezi investicionih nekretnina koji su priznati u Bilansu uspeha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Prihodi od zakupnina (Napomena 9.2.)	15.135	23.836
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine	(9.035)	(2.046)
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje nisu generisale prihod od zakupnine u toku godine	(409)	(466)
UKUPNO	5.691	21.324

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli.

U 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Krajnje stanje
1	Kompleks zgrada "Samački hotel"	498.887	4.014	502.901
2	Poslovni prostor "Stari merkator"	85.553	436	85.989
	UKUPNO	584.440	4.450	588.890

U poslovnim knjigama Društva fer vrednost investicionih nekretnina iskazana je po vrednostima utvrđenim procenom njihove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina izvršena je na dan 31.12.2015. godine od strane nezavisnog procenitelja, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje je procenjivao. Usled stanja na tržištu u trenutku procene nekretnina, i smanjenog broja kupoprodajnih transakcija u odnosu na ranije godine, prouzrokovanih ekonomskom krizom, procenitelj je u povećanoj meri koristio svoje poznavanje tržišta i profesionalno rasuđivanje, te se nije oslanjao samo na rezultate uporedivih transakcija koje su se desile u prošlosti.

Prilikom procene fer vrednosti investicionih nekretnina Društva, eksterni nezavisni kvalifikovani procenitelj koristio je sledeće tehnike procene:

- za kompleks zgrada „Samački hotel“: troškovni metod, obzirom na specifične karakteristike predmeta procene, i činjenicu da na tržištu ne postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji.
- za poslovni prostor “Stari Merkator”: komparativni metod, obzirom na karakteristike predmeta procene, i činjenicu da na tržištu postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji.

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina i priliva novca od otuđenja.

Investicione nekretnine u iznosu od 588.890 hiljada RSD odnose se na sledeće objekte:

- Kompleks zgrada „Samački hotel“, površine 8.034,00 m², sa pravom korišćenja gradskog građevinskog zemljišta površine 18.598,00 m², u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu, u iznosu od 502.901 hiljada RSD.
Po osnovu izdavanja u zakup predmetne investicione nekretnine Energoprojekt Visokogradnji, u izveštajnom periodu je ostvaren prihod u iznosu od 15.135 hiljada RSD (Napomena 9.2.).
- Poslovni prostor “Stari Merkator”, površine 643 m², u ulici Palmira Toljatija br. 5, Novi Beograd u iznosu od 85.989 hiljada RSD.
Ovaj objekat se nije izdavao u zakup u izveštajnom periodu. Usled nepovoljne situacije po pitanju zakupa nekretnina u Republici Srbiji, pronalaženje zakupca je otežano.

26. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.762.996	5.669.421
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	30.612	14.612
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	132.435	152.507
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	342.438	563.771
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.436	1.510
<i>Svega</i>	<i>6.269.917</i>	<i>6.401.821</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(823.095)</i>	<i>(835.608)</i>
UKUPNO	5.446.822	5.566.213

26.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00%	1.826.137	1.825.076
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00%	1.102.293	1.012.084
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87%	121.316	121.316
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00%	427.626	427.626
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00%	192.642	192.642
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00%		295
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00%	194.862	194.863
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77%	61.209	61.209
Energoprojekt Entel a.d.	86,26%	216.422	216.422
Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94%	597.545	597.545
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00%	2.500	
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00%	70.311	70.311
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00%	3.493	3.493
Dom 12 S.A.L., Liban	100,00%	924.749	924.749
Energoprojekt Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00%	101	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00%	587	587
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	100,00%	1.628	1.628
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	100,00%	19.574	19.574
<i>Ispravka vrednosti</i>		(715.064)	(715.064)
Svega		5.047.931	4.954.356
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	40,00%	1.063	1.063
Fima see Activist a.d. Beograd	20,93%	16.000	
Enjub d.o.o.	50,00%	13.550	13.550
<i>Ispravka vrednosti</i>		(1.063)	(1.063)
Svega		29.550	13.550
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			
Dunav osiguranje a.d.o.	0,01%	5.814	5.814
Jubmes banka a.d.	1,41%	120.176	120.176
Energoprojekt Broker a.d.	17,64%	6.445	4.371
Fima see Activist a.d. Beograd	15,97%		16.160
<i>Ispravka vrednosti</i>		(106.968)	(119.382)
Svega		25.467	27.139
b) Ostala pravna lica			
Pik Bečej – Hotel Bela lađa a.d., Bečej	4,36%		5.986
<i>Ispravka vrednosti</i>			(99)
Svega		-	5.887
UKUPNO		5.102.948	5.000.932

U narednoj tabeli su prikazana učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti.

Učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti	u 000 dinara		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica:			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	1.826.137	(641.632)	1.184.505
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	192.642	(44.277)	148.365
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	70.311	(7.953)	62.358
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	1.628	(1.628)	-
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	19.574	(19.574)	-
Svega	2.110.292	(715.064)	1.395.228
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima:			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	1.063	(1.063)	-
Svega	1.063	(1.063)	0
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju:			
Banaka i finansijskih organizacija			
Dunav osiguranje a.d.o.	5.814	(5.377)	437
Jubmes banka a.d.	120.176	(101.591)	18.585
Svega	125.990	(106.968)	19.022
UKUPNO	2.237.345	(823.095)	1.414.250

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u 2015. godini u odnosu na uporednu godinu, u iznosu od 1.061 hiljada RSD, došlo je po osnovu prinudnog otkupa akcija svih preostalih akcionara uz isplatu cene koja je određena shodno odredbama Zakona o privrednim društvima, po kojoj je Društvo izvršilo otkup preostalih 2.000 akcija Energoprojekt Visokogradnje i tako postalo njegov 100% vlasnik.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Niskogradnje u 2015. godini u odnosu na uporednu godinu, došlo je na osnovu rešenja Apelacionog privrednog suda, po kome je Društvo na ime razlike u ceni akcije, sa pripadajućom kamatom, isplatilo manjinskim akcionarima ukupno 90.209 hiljada RSD. Naime, na osnovu odluke skupštine Energoprojekt Niskogradnje od 06.12.2013. godine, Društvo je, kao većinski akcionar Energoprojekt Niskogradnje sprovedo postupak prinudnog otkupa akcija ovog

izdavaoca, u skladu sa procedurom utvrđenom u Zakonu o privrednim društvima. Manjinskim akcionarima isplaćena je cena u iznosu od 1.563,08 RSD po akciji, a po proceni koju je uradio ovlašćeni procenjivač. Jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporio je cenu akcija koja je isplaćena i zatražio da sud utvrdi vrednost akcija u vanparničnom postupku. Privredni sud u Beogradu, koji je vodio vanparnični postupak, naložio je veštačenje i utvrdio pojedinačnu vrednost akcija Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 2.769,55 RSD. Rešavajući po žalbi Društva, Apelacioni privredni sud je 20.03.2015. godine potvrdio rešenje Privrednog suda u Beogradu. Na osnovu navedenog rešenja, Društvo je u obavezi da akcionarima koji podnesu zahtev isplati razlike u ceni akcije, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Društvo je po popisu na dan 31.12.2015. godine na bazi procene rukovodstva izvršilo otpis učešća u kapitalu Energoprojekt Prometa u iznosu od 295 hiljada RSD, obzirom da društvo ne funkcioniše skoro deset godina i da ima gubitak iznad visine kapitala (Napomena 18).

U 2015. godini Društvo je formiralo novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatilo osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada RSD.

Društvo je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan (čiji je 100% vlasnik), pošto je uplatilo Energoprojekt Visokogradnji ulog u iznosu od 101 hiljada RSD na ime osnivačkog uloga. Energoprojekt Visokogradnja je 2010. godine, po osnovu odluke Upravnog odbora Društva, na ime osnivačkog uloga kompanije uplatila 200.000 KZT (kazahstanskih tengi).

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 641.632 hiljada RSD izvršena je na dan 31.12.2014. godine shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine.

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica u inostranstvu (Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur; Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja; I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija) izvršena je 2004. godine u skladu sa prvom primenom MRS.

U potpunosti izvršena ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpuri i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija, sprovedena je obzirom da, pored toga što nemaju imovinu, predmetne kompanije nemaju aktivnosti već dugi niz godina. Njihov proces gašenja u skladu sa lokanim propisima još uvek nije okončan. Navedene kompanije ne ulaze u grupu za konsolidaciju sistema Energoprojekt.

U 2015. godini povećan je procenat učešća u kapitalu društva Fima See Activist a.d., Beograd na preko 20%, što je rezultat odluka Skupštine akcionara predmetnog društva o smanjenju osnovnog kapitala i poništavanju sopstvenih akcija koje su kupljene po principu pro-rata od postojećih akcionara društva, čime je Fima See Activist a.d., Beograd postalo pridruženo društvo koje od 2015. godine ulazi u grupu za konsolidaciju sistema Energoprojekt.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

U 2015. godini izvršeno je, iz već gore navedenih razloga, preknjižavanje učešća u kapitalu društva Fima See Activist a.d., Beograd sa pozicije učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju na poziciju učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica.

Do promene na poziciji učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju došlo je i po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (koje se evidentiraju preko računa ispravka vrednosti učešća u kapitalu i dobiti ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju).

Društvo ima učešće u kapitalu u sledećim bankama čijim akcijama se trguje javno na Beogradskoj berzi, i čija se fer vrednost utvrđuje na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31.12.2015. godine:

- Dunav osiguranje a.d.o: 527 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 830,00 RSD po akciji i
- Jubmes banka a.d.: 4.056 akcija, tržišne vrednosti 4.582,00 RSD po akciji.

Rukovodstvo nije moglo pouzdano da proceni fer vrednost svojih ulaganja u akcije Energo Broker a.d. Akcije predmetnog društva se ne kotiraju i podaci o poslednjim tržišnim cenama nisu javno dostupne. Ulaganje Društva u akcije Energo Broker a.d. se iskazuje po nabavnoj vrednosti u iznosu od 6.445 hiljada RSD. Do povećanja vrednosti učešća u kapitalu Energo Broker a.d. u odnosu na prethodnu godinu došlo je po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 1.344 hiljada RSD (na ime evidentiranja povećanja nominalne vrednosti akcija iz ranijih godina), i povećanja nominalne vrednosti akcija u 2015. godini u iznosu od 730 hiljada RSD (sa 45.000,00 RSD na 50.750,00 RSD po osnovu Odluke skupštine društva o pretvaranju emisione premije u osnovni kapital). Procenat učešća Društva u kapitalu Energo Broker a.d. ostao je nepromenjen (Napomena 17 i 20).

Društvo je u 2015. godini na bazi procene rukovodstva izvršilo otpis učešća u kapitalu društva Pik Bečej – Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.887 hiljada RSD, obzirom da je pomenuto društvo u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja predstavlja fer vrednost dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su izražena u valuti RSD.

26.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	342.438	563.771
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	342.438	563.771
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Stambeni krediti dati zaposlenima	1.436	1.510
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	1.436	1.510
UKUPNO	343.874	565.281

Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 342.438 hiljada RSD, odnose se na date dugoročne zajmove zavisnim društvima:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 306.361 hiljada RSD, uz kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou i sa rokom dospeća od 2 godine, po osnovu Ugovora o reprogramu dugovanja broj 20/151 od 31.12.2015. godine i
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o. u 2015. godini u iznosu od 36.077 hiljada RSD, uz kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou i sa rokom dospeća od 3 godine.

Kao instrument obezbeđenja naplate po predmetnim ugovorima o dugoročnim zajmovima datim zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos ukupnog duga.

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je direktan otpis dugoročnog plasmana Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 96.047 hiljada RSD (potraživanja po osnovu dugoročnog zajma: 95.096 hiljada RSD i potraživanja po osnovu kamate na dugoročni zajam: 951 hiljada RSD).

Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima koji su evidentirani u okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, odnose se na četiri besamatna stambena kredita data zaposlenima, pri čemu su dva kredita data 10.06.1992. godine na 38,5 godina, dok su druga dva kredita data 28.11.1995. godine na 40 godina. U skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju, Društvo dva puta godišnje vrši revalorizaciju rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Deo dugoročnih finansijskih plasmana po ovom osnovu, koji dospeva do jedne godine i koji se uredno naplaćuje iznosi 78 hiljada RSD (Napomena 31).

27. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima	483	13.352
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	288	675
d) Plaćeni avansi za robu		
c) Plaćeni avansi za usluge	1.055	115
<i>Svega</i>	<i>1.826</i>	<i>14.142</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	1.826	14.142

Plaćeni avansi za usluge u iznosu od 1.055 hiljada RSD, najvećim delom se odnose na dati avans društvu BDO d.o.o. u iznosu od 647 hiljada RSD (za reviziju finansijskih izveštaja za 2015. godinu) i M&V investments a.d. u iznosu od 292 hiljada RSD (po osnovu obaveze Društva da uplati razliku u ceni prinudno otkupljenih akcija Energoprojekt Niskogradnje u 2015. godini, sa pripadajućom zateznom kamatom (Napomena 26.1.).

28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	488.186	419.702
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	705	705
Kupci u zemlji (eksterno)	37	37
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	488.928	420.444

Potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica odnose se na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga zavisnim pravnim licima, po kojima Društvo poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice, kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	322.647	233.001
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	8.980	8.383
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	22.115	46.603
Energoprojekt Entel a.d.	9.013	8.964
Energoprojekt Energodata a.d.	26.632	30.404
Energoprojekt Industrija a.d.	75.149	74.737
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	15.348	17.429
Energoprojekt Oprema a.d.	8.119	
Energoprojekt Garant a.d.o.	183	181
Svega	488.186	419.702
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
Enjub d.o.o.	705	705
Svega	705	705
<i>Kupci u zemlji (eksterno)</i>	37	37
Svega	37	37
UKUPNO	488.928	420.444

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je otpis potraživanja od Energoprojekt Hidroinženjeringa po osnovu ugovora o pružanju usluga iz 2009. i 2010. godine u iznosu od 24.325 hiljada RSD (Napomena 19.2.).

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica i kupaca u zemlji (eksterno), Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja po osnovu prodaje su nekamatonsna.

Pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva. Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje odgovara njihovoj fer vrednosti.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje prikazana je u nastavku, dok su informacije o usaglašavanju potraživanja i obaveza prezentovane u Napomeni 43.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
a) Tekuća	40.550	31.879
b) Do 30 dana	8.116	10.089
c) 30 - 60 dana	8.116	10.089
d) 60 - 90 dana	8.116	10.089
e) 90 - 365 dana	75.073	81.367
f) Preko 365 dana	348.215	276.189
Svega	488.186	419.702
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	705	705
Svega	705	705
<i>Kupci u zemlji (eksterno):</i>		
a) Tekuća	37	15
b) Do 30 dana		22
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	37	37
UKUPNO	488.928	420.444

29. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica	103.769	92.276
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	1.775	1.353
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	3.809	3.801
<i>Ispravka vrednosti</i>	(3.736)	(851)
UKUPNO	105.617	96.579

Detaljni pregled potraživanja iz specifičnih poslova, kao i promena ispravke vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova prikazani su u narednim tabelama.

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	102.017	86.085
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	35	1.944
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	383	1.229
Energoprojekt Entel a.d.	62	507
Energoprojekt Energodata a.d.	73	662
Energoprojekt Industrija a.d.	98	707
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	560	100
Energoprojekt Oprema a.d.	87	571
Energoprojekt Garant a.d.o.	454	471
Svega	103.769	92.276
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	1.775	1.353
Svega:	1.775	1.353
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica:</i>		
Muzička škola S.Binički	41	38
Zekstra grupa-Zekstra d.o.o.	855	851
Musić Ivan	30	30
Jedinstvena sindikalna organizacija Energoprojekta	2	1
Napred razvoj a.d.	2.881	2.881
Svega:	3.809	3.801
<i>Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova:</i>		
Zekstra grupa-Zekstra d.o.o.	855	851
Napred razvoj a.d.	2.881	
Svega:	3.736	851
UKUPNO	105.617	96.579

Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 103.769 hiljada RSD odnose se dominantno na potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 102.017 hiljada RSD koja su evidentirana, pre svega, po osnovu potraživanja na ime izdavanja u zakup kompleksa zgrada „Samački hotel“ u iznosu od 70.940 hiljada RSD i potraživanja za avio karte u iznosu od 31.006 hiljada RSD.

U narednoj tabeli je prikazana promena ispravke vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova.

Promene ispravke vrednosti iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stanje na dan 1. januara	851	
Dodatna ispravka vrednosti	2.881	851
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
Kursne razlike	4	
UKUPNO	3.736	851

Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova u iznosu od 3.736 hiljada RSD odnosi se na ispravku vrednosti potraživanja po popisu na dan 31.12.2014. godine od društva Zekstra grupa – Zekstra d.o.o., Beograd u iznosu od 855 hiljada RSD (7 hiljada EUR) i po popisu na dan 31.12.2015. godine od društva Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada RSD (Napomene 18 i 45).

Starosna struktura potraživanja iz specifičnih poslova prikazana je u nastavku.

Starosna struktura potraživanja iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	7.759	8.538
b) Do 30 dana	4.372	4.374
c) 30 - 60 dana	1.734	3.826
d) 60 - 90 dana	2.413	4.480
e) 90 - 365 dana	22.024	41.784
f) Preko 365 dana	65.467	29.274
<i>Svega</i>	<i>103.769</i>	<i>92.276</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	84	
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		6
e) 90 - 365 dana	29	507
f) Preko 365 dana	1.662	840
<i>Svega</i>	<i>1.775</i>	<i>1.353</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	43	39
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	30	2.911
<i>Svega</i>	<i>73</i>	<i>2.950</i>
UKUPNO	105.617	96.579

30. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja za kamatu i dividende:</i>		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		3.653
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	46.372	35.634
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica		122
<i>Svega</i>	<i>46.372</i>	<i>39.409</i>
Potraživanja od zaposlenih		
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	11.150	13.126
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	861	977
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	58.383	53.512

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu u iznosu od 46.372 hiljada dinara data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		317
Energoprojekt Niskogradnja a.d.		3.336
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>3.653</i>
<i>Potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	46.372	35.634
<i>Svega</i>	<i>46.372</i>	<i>35.634</i>
<i>Potraživanja za kamatu od drugih pravnih lica:</i>		
Unicredit banka a.d.		53
Alpha banka a.d.		8
Piraeus banka a.d.		61
<i>Svega</i>	<i>0</i>	<i>122</i>
UKUPNO	46.372	39.409

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju u iznosu od 861 hiljada RSD odnose se na potraživanja za bolovanje preko 30 dana i porodiljsko bolovanje.

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je otpis potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje po osnovu kamata na kratkoročne zajmove u iznosu od 13.217 hiljada RSD.

Starosna struktura drugih potraživanja prikazana je u nastavku.

Starosna struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Druga potraživanja od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
a) Tekuća		37
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		3.616
<i>Svega</i>	-	3.653
<i>Druga potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
a) Tekuća	2.631	2.748
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana	2.652	2.748
e) 90 - 365 dana	8.022	5.361
f) Preko 365 dana	33.067	24.777
<i>Svega</i>	46.372	35.634
<i>Druga potraživanja - ostalo:</i>		
a) Tekuća	11.263	13.529
b) Do 30 dana	188	287
c) 30 - 60 dana	233	270
d) 60 - 90 dana	78	
e) 90 - 365 dana	202	139
f) Preko 365 dana	47	
<i>Svega</i>	12.011	14.225
UKUPNO	58.383	53.512

31. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	360.454	289.257
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	162.419	161.527
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		609
Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine (Napomena 26.2.)	78	78
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	522.951	451.471

Kratkoročni krediti i plasmani – zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima odnose se na odobrene zajmove sa rokom dospeća do 12 meseci i uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 4% godišnje (u nastavku: p.a.) do 3M Euribor + 6,5 % p.a., kako je prikazano u narednoj tabeli.

R.br	Naziv zajmoprimioaca i broj ugovora	Iznos zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 RSD	Datum dospeća	Uslovi zajma
1	EP Visokogradnja a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br. 37/175	2.350	2.350	285.814	31.12.2016.	4 % p.a.
2	EP Energodata a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br.21/05	364	364	44.292	31.12.2016.	4 % p.a.
3	EP Urbanizam i arhitektura a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br. 19/2727	250	250	30.348	31.12.2016.	4 % p.a.
Ukupno zavisna pravna lica		2.964	2.964	360.454		
4	Enjub d.o.o.					
	Aneks br. 8 Ugovora o zajmu br. 367	137	137	16.724	31.12.2016.	3M Euribor + 6,5% p.a.
	Anex br. 4 Ugovora o reprogramu zajma br. 115	1.198	1.198	145.695	31.12.2016.	3M Euribor + 6,5% p.a.
Ukupno ostala pov.pravna lica		1.335	1.335	162.419		
UKUPNO		4.299	4.299	522.873		

Saglasno odluci Izvršnog odbora društva, na dan 31.12.2015. godine izvršen je direktan otpis potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje za deo zajma u iznosu od 102.880 hiljada RSD zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva, dok je po osnovu ostatka potraživanja za zajam izvršen reprogram ugovora i produžen je rok dospeća zajma.

Kod pojedinih zavisnih društava (Energoprojekt Energodata i Energoprojekt Urbanizam i arhitektura) izvršen je reprogram ugovora o zajmu na način da je za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na date zajmove, uvećana glavnica zajma i produžen rok dospeća zajma, dok je kod Enjuba po osnovu aneksa ugovora o zajmovima produžen njihov rok dospeća.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zavisnim pravnim licima i zajedničkom društvu, Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos primljenog zajma.

Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po:

- Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 16.724 hiljada RSD (137 hiljada EUR) Društvo (pored menica) poseduje i vansudsku izvršnu hipoteku do celokupnog iznosa zajma nad stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A na Novom Beogradu i
- Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu zajma br. 115 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada RSD (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u ulici Jurija Gagarina Br.93, Br.93A, Br.91A (Napomena 42).

Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine u iznosu od 78 hiljada RSD odnose se na dugoročne stambene kredite date zaposlenima koji dospevaju do jedne godine (Napomena 26.2.).

32. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Tekući (poslovni) račun	30.349	1.310
Devizni račun	238	281
Devizna blagajna	4	17
<i>Ostala novčana sredstva:</i>		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	432.329	91.687
b) Ostala novčana sredstva	423	23.418
<i>Svega</i>	<i>432.752</i>	<i>115.105</i>
UKUPNO	463.343	116.713

U okviru **tekućih (poslovnih) računa i deviznih računa** Društva iskazana su sredstva u poslovnim bankama u zemlji i inostranstvu (Banca Intesa, Unicredit banka, Hypo-Alpe-Adria banka, Jubmes banka, Alpha banka, Vojvođanska banka, Societe Generale banka, Credit Agricole banka, Raiffeisen banka, Erste banka, Komercijalna banka, Piraeus banka, Eurobank Srbija i Trade bank of Iraq).

Kratkoročno oročeni depoziti u iznosu od 432.329 hiljada RSD odnose se na kratkoročno oročena sredstva kod poslovnih banaka u zemlji (Unicredit banka, Hipo Alpe-Adria bank i Eurobank) na period od 1 do 3 meseca, uz kamatnu stopu od 0,70% do 1,35% na godišnjem nivou, uz mogućnost razoročenja u bilo kom trenutku. Sredstva su oročena u valuti EUR, USD i RSD i to: 480 hiljada EUR, 350 hiljada USD i 335.000 hiljada RSD.

Ostala novčana sredstva u iznosu od 423 hiljada RSD odnose se na „noćno“ oročenje sredstava u Alpha banci.

33. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	2.403	1.447
b) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	779	461
c) Unapred plaćene premije osiguranja	26	18
<i>Svega</i>	<i>3.208</i>	<i>1.926</i>
<i>Potraživanja za nefakturisani prihod:</i>		
Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	385.828	328.336
<i>Svega</i>	<i>385.828</i>	<i>328.336</i>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	139	359
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	709	806
<i>Svega</i>	<i>848</i>	<i>1.165</i>
UKUPNO	389.884	331.427

Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica u iznosu od 2.403 hiljada RSD odnose se na unapred plaćene troškove licenci (Energoprojekt Energodata) i osiguranja imovine i lica (Energoprojekt Garant) .

Potraživanja za nefakturisani prihod u iznosu od 385.828 hiljada RSD odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Razgraničeni PDV obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajni period, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu, iz razloga što su ulazne fakture stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar 2015. godine.

Ostala AVR u iznosu od 709 hiljada RSD odnose se na unapred plaćene članarine, antivirus licence i drugo.

34. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Aksijski kapital	Ostali osnovni kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
<i>Stanje na dan 1. januara 2014. godine</i>	5.574.959	27.178	1.600.485	134.881	52.910	(21.136)	684.911	8.054.188
Neto dobitak za godinu							43.867	43.867
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						(19.650)		(19.650)
b) Revalorizacija					863.329			863.329
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					(129.510)			(129.510)
Svega - ostali sveobuh.rezultat					733.819	(19.650)		714.169
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.					733.819	(19.650)	43.867	758.036
Korekcije					30.862		(30.865)	(3)
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(393.527)	(393.527)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2014.</i>	<i>5.574.959</i>	<i>27.178</i>	<i>1.600.485</i>	<i>134.881</i>	<i>817.591</i>	<i>(40.786)</i>	<i>304.386</i>	<i>8.418.694</i>
Neto dobitak za godinu							236.973	236.973
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						12.353		12.353
b) Revalorizacija								
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.								
Svega - ostali sveobuh.rezultat						12.353		12.353
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.						12.353	236.973	249.326
Korekcije							1.372	1.372
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(218.626)	(218.626)
<i>Stanje na dan 31. decembra 2015.</i>	<i>5.574.959</i>	<i>27.178</i>	<i>1.600.485</i>	<i>134.881</i>	<i>817.591</i>	<i>(28.433)</i>	<i>324.105</i>	<i>8.450.766</i>

34.1. Osnovni kapital

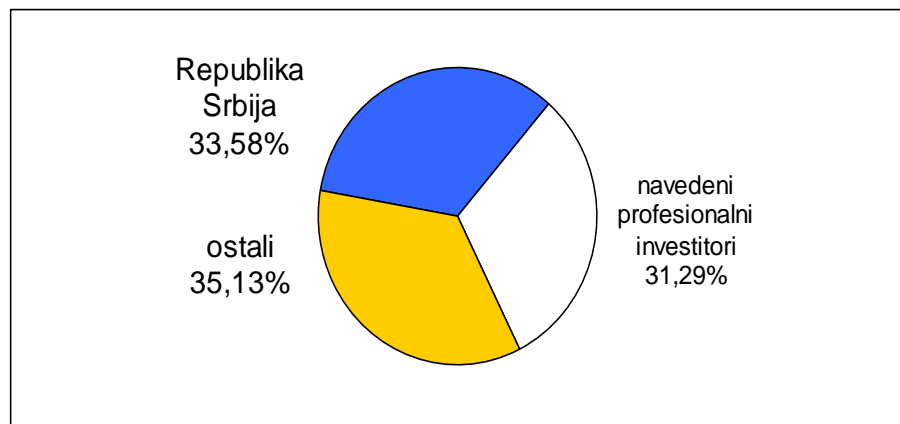
Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, aktuelna vlasnička struktura Društva na dan 31.12.2015. godine je bila sledeća:

	broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	3.095.007	28,31%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	6.807.190	62,27%
- Republika Srbija	3.671.205	33,58%
- Ostala pravna lica	3.135.985	28,69%
Zbirni (kastodi) račun	1.029.095	9,41%
Ukupan broj akcija	10.931.292	100%

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	broj lica			broj akcija			% od ukupne emisije		
	domaća	strana	total	domaća	strana	total	domaća	strana	total
do 5%	7.239	219	7.458	4.347.541	676.861	5.024.402	39,77%	6,19%	45,96%
od 5% do 10%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 10% do 25%	1	0	1	2.235.685	0	2.235.685	20,45%	0%	20,45%
preko 25% do 33%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 33% do 50%	1	0	1	3.671.205	0	3.671.205	33,58%	0,00%	33,58%
preko 50% do 66%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 66% do 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupan broj	7.241	219	7.460	10.254.431	676.861	10.931.292	93,81%	6,19%	100,00%

Redosled prvih 10 akcionara po broju akcija/glasova :

Naziv	broj akcija	% od ukupne emisije
Republika Srbija	3.671.205	33,58%
Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	2.235.685	20,45%
East Capital (Lux) - Balkan Fund	370.593	3,39%
Vojvodanska banka AD Novi Sad - zbirni račun	220.868	2,02%
Societe generale banka Srbija - kastodi m - fo	174.885	1,60%
Raiffeisen banka AD - kastodi m - ks	98.848	0,90%
Raiffeisen banka AD - kastodi m - ks	97.058	0,89%
Societe generale banka Srbija - kastodi m - fo	80.199	0,73%
NLB banka AD Beograd - kastodi m - ks	72.320	0,66%
Gustavia Fonder Aktiebolag	70.000	0,64%

Struktura osnovnog kapitala prikazana je u narednoj tabeli.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Akcijski kapital:</i>		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Akcijski kapital (externo)	5.574.959	5.574.959
<i>Svega</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Emisiona premija	1.600.485	1.600.485
Ostali osnovni kapital	27.178	27.178
UKUPNO	7.202.622	7.202.622

Akcijski kapital čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 RSD (5.574.959 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 773,08 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Emisiona premija predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Društva po paritetu 1:1 u 2006. godini.

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava u 2005. godini i iznosi 27.178 hiljada RSD.

34.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Zakonske rezerve	23.185	23.185
Statutarne i druge rezerve	111.696	111.696
UKUPNO	134.881	134.881

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004. godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala.

Opštim aktom Društva do 2011. godine formirane su **statutarne rezerve** o čijoj visini je odlučivala Skupština akcionara Društva, a koje nisu mogle biti manje od 5% ostvarenog neto dobitka.

34.3. Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	817.591	817.591
UKUPNO	817.591	817.591

Na poziciji revalorizacije rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 817.591 hiljada RSD, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 863.329 hiljada RSD (Napomena 25.1.),
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 98.543 hiljada RSD i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 144.281 hiljada RSD.

34.4. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	28.433	40.786
UKUPNO	28.433	40.786

Promene na poziciji **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 12.353 hiljada RSD odnose se na ukidanje nerealizovanih gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju društva Fima See Activist a.d., Beograd u iznosu od 5.840 hiljada RSD (po osnovu povećanja učešća u kapitalu predmetnog društva na preko 20% i po tom osnovu, preknjižavanje sa pozicije učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju na poziciju učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica) i društva Pik Bečej – Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 99 hiljada RSD (po osnovu otpisa učešća u kapitalu predmetnog društva), kao i na usklađivanje vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (čiji negativan efekat nije mogao da se pokrije pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HoV) u iznosu od 6.414 hiljada RSD (Napomena 26.1.).

34.5. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Neraspoređeni dobitak ranijih godina:</i>		
a) Stanje na dan 01. januara izveštajnog perioda	304.386	684.911
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	1.372	(2)
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)		(30.863)
d) Raspodela dobitka	(218.626)	(393.527)
<i>Svega</i>	87.132	260.519
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	236.973	43.867
UKUPNO	324.105	304.386

Na 43. ponovljenoj sednici Skupštine Društva održanoj dana 16.06.2015. godine, u okviru tačke 3. dnevnog reda, doneta je odluka o raspodeli ukupnog iznosa neraspoređenog dobitka na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 304.386 hiljada RSD na sledeći način:

- za isplatu dividende u bruto iznosu od 20,00 RSD po akciji akcionarima Društva, odnosno u ukupnom iznosu od 218.626 hiljada RSD,
- preostali deo u iznosu od 85.760 hiljada RSD raspoređuje se u neraspoređenu dobit.

Dividenda je isplaćena akcionarima Društva 30.11.2015. godine.

Korekcija neraspoređenog dobitka ranijih godina u iznosu od 1.372 hiljada RSD, odnosi se na korekciju po konačnoj prijavi poreza na dobit.

Neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 236.972 hiljada RSD odnosi se na ostvaren neto rezultat Društva u izveštajnom periodu.

35. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Struktura dugoročnih rezervisanja prikazana je u narednoj tabeli.

U 000 dinara

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 01.01.2014. godine	5.055	260.000	265.055
Dodatna rezervisanja			
Iskorišćeno u toku godine	(1.559)		(1.559)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(1.208)		(1.208)
Stanje na dan 31.12.2014. godine	2.288	260.000	262.288
Dodatna rezervisanja	782		782
Iskorišćeno u toku godine	(860)		(860)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2015. godine	2.210	260.000	262.210

35.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Društvu za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%), a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,

- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenju inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rastzarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

35.2. Ostala dugoročna rezervisanja

Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 260.000 hiljada RSD izvršena su u bilansu na dan 31.12.2006. godine, u skladu sa odlukom nadležnog organa Društva, na ime eventualnih rashoda u vezi realizacije Ugovora o zajedničkoj izgradnji u Bloku 26, Novi Beograd br. 507, zaključenog između Konzorcijuma „Energoprojekt - Napred“ i Trinity Capital d.o.o.

U skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkoj izgradnji i Aneksa broj 1 Ugovora, Trinity Capital d.o.o. je uplatio ugovoreni iznos, a Društvo je izdalo blanko menicu i menično ovlašćenje sa neograničenim rokom važnosti. Predmetna menica se može podneti na naplatu u slučaju dobijanja pravosnažnog rešenja nadležnog organa kojim se Društvu oduzima zemljište koje je predmet ugovora i to isključivo krivicom Društva, a usled razloga koji u momentu zaključenja Ugovora nisu bili poznati Trinity Capital d.o.o.

Rezervisanje je izvršeno u skladu sa zahtevima MRS 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, usled neizvesnosti u pogledu primene zakonske regulative koja se odnosi na predmet Ugovora, a koje mogu uticati i na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva, kao i zbog izdate blanko menice, kako je napred navedeno.

Na dan 31.12.2015. godine i dalje postoji neizvesnost u pogledu primene zakonske regulative koja može uticati na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva i eventualnog aktiviranja izdate menice od strane Trinity Capital d.o.o. Otuda, rukovodstvo procenjuje da na dan bilansa još uvek nisu ispunjeni uslovi za ukidanje predmetnog rezervisanja.

36. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	565.561	170.000
<i>Ostale kratkoročne finansijske obaveze:</i>		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		16.667
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	46	348
Svega	46	17.015
UKUPNO	565.607	187.015

36.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:</i>			
a) Dinarski krediti	1M Belibor + 1,35% p.a.		170.000
b) Krediti sa valutnom klauzulom	3m Euribor + 3,75% pa, 3m Euribor + 4,5% pa	565.561	
UKUPNO		565.561	170.000

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji u iznosu od 565.561 hiljada RSD, odnose se na kredite sa valutnom klauzulom (EUR) od:

- Eurobank a.d. u iznosu od 322.309 hiljada RSD, po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 4,5% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja date su menice Društva i jemstva Energoprojekt Opreme i Energoprojekt Niskogradnje i
- Erste Bank a.d. u iznosu od 243.252 hiljada RSD, po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3,75% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 6 blanko menica Društva.

36.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospeva do jedne godine		16.667
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	46	348
UKUPNO	46	17.015

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 46 hiljada RSD, odnose se na obaveze po osnovu troškova plaćenih službenim viza karticama, a koje su izmirene u januaru 2016. godine.

37. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	1.677	13.268
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	11.503	16.480
Dobavljači u zemlji	5.667	12.416
Dobavljači u inostranstvu	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.936

U narednoj tabeli je prikazan ukupan iznos obaveza iz poslovanja prema valuti u kojoj su obaveze izražene.

Struktura obaveza iz poslovanja izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD	13.993	15.240
EUR	12.319	29.760
USD		1.936
GBP	39	
UKUPNO	26.351	46.936

Geografski raspored dobavljača je sledeći:

Geografski raspored dobavljača	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači u zemlji (zavisna i ostala pravna lica)	7.344	25.684
Dobavljači u inostranstvu (zavisna pravna lica):		
Evropa	11.503	16.480
<i>Svega</i>	11.503	16.480
Dobavljači u inostranstvu (ostala pravna lica):		
Evropa	7.504	4.772
<i>Svega</i>	7.504	4.772
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	26.351	46.936

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):</i>		
Energoprojekt Energodata a.d.	1.656	
JKP „Beogradske elektrane“	954	894
Zavod za zaštitu zdravlja ŽTP	444	444
Dedinje d.o.o.	407	407
Algotech d.o.o.	346	344
Constantine the Great d.o.o.	329	
Tehnomarket d.o.o.	283	
Tabulir komerc d.o.o.	276	196
Telekom Srbija a.d.	242	137
Compacc d.o.o.	237	136
Agencija za investicije i stanovanje		3.114
Energoprojekt Oprema a.d.		12.774
EPS Snabdevanje d.o.o.		3.492
Ostali	2.170	3.746
<i>Svega</i>	<i>7.344</i>	<i>25.684</i>
<i>Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):</i>		
Encom GmbH Consulting, Engineering&Trading, Nemačka	11.463	16.481
IATA	6.931	2.836
Ostali	613	1.935
<i>Svega</i>	<i>19.007</i>	<i>21.252</i>
UKUPNO	26.351	46.936

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču EPS Snabdevanje d.o.o. dalo četiri solo blanko menice.

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 5 do 30 dana.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima prikazana je u okviru Napomene 8.2., dok su informacije o usaglašavanju potraživanja i obaveza prezentovane u Napomeni 43.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	13.864	12.951
<i>Druge obaveze:</i>		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		548
b) Obaveze za dividende	7.544	11.838
c) Obaveze prema zaposlenima	195	232
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	566	492
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	558	479
f) Ostale razne obaveze	834	1.193
<i>Svega</i>	<i>9.697</i>	<i>14.782</i>
UKUPNO	23.561	27.733

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u iznosu od 13.864 hiljada RSD, odnose se na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru 2016. godine.

Obaveze za dividende u iznosu od 7.544 hiljada RSD odnose se, pre svega, na obaveze za dividende iz ranijih godina u iznosu od 7.531 hiljada RSD, a koje do danas nisu isplaćene (ostavinske rasprave i dr.).

Ostale obaveze u iznosu od 834 hiljada RSD odnose se, pre svega, na obustave od neto zarada zaposlenih (po osnovu zajmova i kredita uzetih od strane zaposlenih, sindikalnih članarina, itd.).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

39. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**39.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost**

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	4.559	5.540
UKUPNO	4.559	5.540

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2016. godine.

39.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	734	688
UKUPNO	734	688

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 734 hiljada RSD, odnose se na doprinose za naknade članovima nadzornog odbora: 330 hiljada RSD, doprinose za naknade po autorskim i ugovorima o delu: 224 hiljada RSD, obaveze za porez po odbitku za dividende: 97 hiljada RSD, poreze i doprinose po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima: 26 hiljada RSD, naknada za unapređenje i zaštitu životne sredine u iznosu od 42 hiljada RSD, obaveze za komunalne takse na pano i firmu: 14 hiljada RSD i porez na prevoz radnika: 1 hiljada RSD.

Od ukupnog iznosa obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 734 hiljada RSD, u januaru 2016. godine izmireno je 637 hiljada RSD (ostale su neizmirene jedino obaveze za porez na dobit na dividende u iznosu od 97 hiljada RSD, koje se odnose na neisplaćene dividende - Napomena 38).

39.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgranicenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Unapred obračunati troškovi:</i>		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	25.142	24
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1.146	200
<i>Svega</i>	<i>26.288</i>	<i>224</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	887	
UKUPNO	27.175	224

Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u iznosu od 25.142 hiljada RSD odnose se na obavezu prema Energoprojekt Opremi po osnovu ukalkulisanih troškova za period do 30.06.2015. godine po Ugovoru o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica u iznosu od 1.146 hiljada RSD odnose se, pre svega, na ukalkulisane troškove za utrošenu električnu energiju za decembar 2015. godine u iznosu od 1.081 hiljada RSD.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 887 hiljada RSD odnose se na ukalkulisanu kamatu na oročene depozite kod banaka u zemlji.

40. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Odložena poreska sredstva	3.374	3.893
Odložene poreske obaveze	159.739	157.882
Neto efekat odloženih poreskih sredstava (obaveza)	(156.365)	(153.989)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu *odbitnih privremenih razlika*.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeće će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak, nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku izveštajne i uporedne godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost veća od knjigovodstvene vrednosti kod nematerijalne imovine, postrojenja i opreme	Kapitalni gubici kod investicione nekretnine	Rezervisanja za otpremnine	Neplaćeni javni prihodi	Ukupno
Stanje 01.01.2014. godine	2.271	688	758	42	3.759
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	(96)	686	(415)	(41)	134
Direktno na teret kapitala					
Stanje 31.12.2014. godine	2.175	1.374	343	1	3.893
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	(212)	(303)	(11)	7	(519)
Direktno na teret kapitala					
Stanje 31.12.2015. godine	1.963	1.071	332	8	3.374

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku izveštajne i uporedne godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost veća od poreske vrednosti kod nekretnina	Kapitalni dobiti kod investicione nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2014. godine	22.824	3.077	25.901
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	2.405	77	2.482
Direktno na teret kapitala	129.499		129.499
Stanje 31.12.2014. godine	154.728	3.154	157.882
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	(123,00)	1.980	1.857
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2015. godine	154.605	5.134	159.739

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih obaveza Društva prikazana je u narednim tabelama.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	153.989	22.142
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	156.365	153.989
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	2.376	131.847

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Odloženi poreski rashodi perioda	2.376	2.348
Revalorizacione rezerve		129.499
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	2.376	131.847

Na osnovu promene stanja odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza u 2015. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 2.376 hiljada RSD, koje je evidentirano na teret neto rezultata 2015. godine (odloženi poreski rashodi perioda).

41. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Primljena jemstva, garancije i druga prava	3.041	3.024
Data jemstva, garancije i druga prava	18.122.117	16.863.609
Primljene hipoteke i druga prava	16.723	16.632
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	4.454.577	4.463.529
UKUPNO	22.596.458	21.346.794

Primljena jemstva, garancije i druga prava u iznosu od 3.041 hiljada RSD odnose se na:

- Obavezu za primljenu garanciju za uredno izmirenje obaveza po osnovu avio karata u iznosu od 3.041 hiljada RSD, koja ističe 20.01.2016. godine i obnavlja se na svaka tri meseca (Alpha banka).

Data jemstva, garancije i druga prava u iznosu od 18.122.117 hiljada RSD odnose se na:

- Data jemstva po osnovu kredita i garancija za zavisna pravna lica u iznosu od 15.897.181 hiljada RSD i
- Date korporativne garancije Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 2.224.936 hiljada RSD (BBVA-PERU u iznosu od 1.557.455 hiljada RSD i BANCO FINANCIERO-PERU u iznosu od 667.481 hiljada RSD) za projekte u Peru-u.

Po osnovu datih jemstava i korporativnih garancija Društvo je sklopilo ugovore sa zavisnim društvima kojima je jamac/garant i od istih je dobilo odgovarajuća sredstva obezbeđenja (menice društva).

Primljene hipoteke i druga prava u iznosu od 16.723 hiljada RSD odnose se na hipoteku na stanovima Enjub d.o.o., po osnovu ugovora o zajmu datom Enjub d.o.o. (Napomena 42).

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva u iznosu od 4.454.577 hiljada RSD odnosi se na :

- Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta - Blok 25 i Blok 26, Novi Beograd u iznosu od 4.424.135 hiljada RSD,
- Potraživanja za dividende od Enjub d.o.o., koja su direktno otpisana u prethodnom periodu u iznosu od 30.442 hiljada RSD i
- Građevinske objekte van upotrebe u Budvi koji su direktno otpisani po popisu na dan 31.12.2014. godine i uvedeni u vanbilansnu evidenciju bez vrednosti.

42. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Hipoteke upisane u korist društva su sledeće:

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.723 hiljada RSD (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je vansudska izvršna hipoteka do celokupnog iznosa zajma, na stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva i
- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu odobrenog zajma br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada RSD (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br.93, br.93A, br.91A.

43. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Na dan 31.12.2015. godine od ukupnih potraživanja od dvadeset pet *domaćih kupaca* u iznosu od 594.545 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja sa kupcima sa stanjem:

- na dan 30.06.2015. godine,
- na dan 30.09.2015. godine i
- na dan 31.12.2015. godine.

Od ukupno primljenih 39 Izvoda otvorenih stavki od *domaćih dobavljača i banaka*, u toku 2015. godine, u iznosu od 99.419 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

44. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatraju: **zavisna društva, pridružena društva, zajednički poduhvat i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u Aktivi Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	53.205	49.854
b) EP Visokogradnja a.d.	107.736	139.685
c) EP Niskogradnja a.d.	111.680	138.281
d) EP Hidroinženjering a.d.	33.802	34.940
e) EP Entel a.d.	354.983	351.871
f) EP Energodata a.d.	11.092	14.196
g) EP Industrija a.d.	20.609	23.060
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	7.512	9.794
j) EP Oprema a.d.	190.514	318.673
k) EP Sunnyville d.o.o.	782	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		16
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	11	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	11.629	20.586
<i>Svega</i>	<i>903.555</i>	<i>1.100.956</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	951	1.129
b) EP Visokogradnja a.d.	231.362	652.473
c) EP Niskogradnja a.d.	4.399	5.067
d) EP Hidroinženjering a.d.	24.741	279
e) EP Entel a.d.	160	480
f) EP Energodata a.d.	22.034	15.607
g) EP Industrija a.d.	20	131
h) EP Promet d.o.o.	415	543
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	4.261	2.060
j) EP Oprema a.d.	74.392	159.140
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	1.354
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	66	2.314
n) Dom 12 S.A.L.	43	
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>362.884</i>	<i>840.577</i>
UKUPNO	1.266.439	1.941.533

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	636	652
b) EP Visokogradnja a.d.	710.478	622.367
c) EP Niskogradnja a.d.	315.859	482.860
d) EP Hidroinženjering a.d.	22.497	47.832
e) EP Entel a.d.	9.075	9.471
f) EP Energodata a.d.	70.997	74.011
g) EP Industrija a.d.	75.247	75.444
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	46.256	56.041
j) EP Oprema a.d.	8.206	13.744
k) EP Sunnyville d.o.o.	36.077	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
m) Encom GmbH Consulting,Engineering&Trading, Nemačka		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	211.271	199.220
<i>Svega</i>	<i>1.506.599</i>	<i>1.581.642</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	18	19
b) EP Visokogradnja a.d.	3	298
c) EP Niskogradnja a.d.		176
d) EP Hidroinženjering a.d.		
e) EP Entel a.d.		
f) EP Energodata a.d.	1.656	
g) EP Industrija a.d.		
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.		
j) EP Oprema a.d.	25.142	12.774
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	
m) Encom GmbH Consulting,Engineering&Trading, Nemačka	11.463	16.480
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>38.322</i>	<i>29.747</i>
UKUPNO	1.544.921	1.611.389

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture. Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i Ovlašćenja.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu. Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

45. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

U narednoj tabeli prikazani su broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a verovatnoća da Društvo izgubi predmetne sporove nije izuzetno mala. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalne obaveze određena na dan 31.12.2015. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Tužilac	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	4	3	7
Pravno lice	3	1	4
UKUPNO	7	4	11
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice	71.648	444	72.092
Pravno lice			0
UKUPNO	71.648	444	72.092

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Visina potencijalne obaveze u 000 dinara
Raonić Milan	Naknada štete za povredu autorskih prava	36.016
Direkcija za građevinsko zemljište	Dug i naknada za zemljište (Hotel Hyatt Regency Beograd)	Neizvesno
Marko Martinoli	Prinudni otkup akcija	Neizvesno
Belim a.d. u stečaju	Neosnovano obogaćenje	Neizvesno
Sreta Ivanišević	Naknada za ekspropisanu nepokretnost (Bežanija)	Neizvesno
Vladan i Tomislav Krdžić	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444
Goran Rakić	Utvrđivanje prava svojine na zemljištu pod objektom radi legalizacije	Neosnovano
Pavle, Radmila i Milan Kovačević	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Iznos nije utvrđen
Rajko Ljubojević	Eksproprijacija zemljišta iz 1957. godine	35.632
Activeast management Ltd	Isplata razlike u ceni akcija	Neizvesno
UKUPNO		72.092

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d., utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisano i Društvo. U ovom postupku Društvo je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je tužbom moralo biti obuhvaćeno, iz formalnih razloga.

Pored gore navedenog, u toku je i drugostepeni postupak u kome jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporava cenu akcija iz prinudnog otkupa koja je isplaćena od strane Društva kao većinskog akcionara. Takođe, u toku je i prvostepeni postupak u kome jedan manji broj manjinskih akcionara Energoprojekt Visokogradnje osporava cenu koja im je isplaćena u postupku po njihovom zahtevu za prinudnu prodaju akcija.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Tuženo lice	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice			
Pravno lice	3	2	5
UKUPNO	3	2	5
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice			
Pravno lice	855	210.881	211.736
UKUPNO	855	210.881	211.736

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tuženo lice	Osnov tužbe	Visina potencijalnih sredstava u 000 dinara
Beogradsko mešovito preduzeće a.d. (BMP)	Utvrđivanje vrednosti akcija BMP	Iznos nije utvrđen
Zekstra grupa d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	855
Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o. i Republika Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Osnovano je dobijanje 13% od ukupne površine hotela, ali vrednost nije utvrđena
Grad Beograd, Direkcija za građevinsko zemljište, Republika Srbija	Dug (Arena)	208.000
Napred Razvoj a.d.	Naknada za organizovanje vanredne sednice Društva	2.881
UKUPNO		211.736

Napominjemo da je u 2014. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Zekstra grupa d.o.o. u iznosu od 855 hiljada RSD (7 hiljada EUR), dok je u 2015. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada RSD (Napomena 18).

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, vodi se i sudski spor protiv Musić Ivana, za naknadu štete (popravka krova u Goce Delčeva 38), po osnovu koje je u poslovnim knjigama Društva formirano potraživanje u iznosu od 30 hiljada RSD.

46. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

30
zf
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

2. IZVEŠTAJ O REVIZIJI (u celini)

ENERGOPROJEKT HOLDING a.d. BEOGRAD

Finansijski izveštaji za 2015. godinu

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Bilans stanja	
Bilans uspeha	
Izveštaj o ostalom rezultatu	
Izveštaj o tokovima gotovine	
Izveštaj o promenama na kapitalu	
Napomene uz finansijske izveštaje	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

AKCIONARIMA ENERGOPROJEKT HOLDING A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2015. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 62/2013), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izveštajima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih izveštaja radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o delotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući, i da obezbeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2015. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu.

Beograd, 7. april 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
Matični broj **07023014**
Šif. delatnosti **6420**
PIB **100001513**

BILANS STANJA
na dan 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
00	A. UPISANI NEUPLAĆEN KAPITAL	0001			
	B. STALNA IMOVINA (0003+0010+0019+0024+0034)	0002		7.486.396	7.618.819
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008+0009)	0003		11.883	13.183
010 i deo 019	1. Ulaganja u razvoj	0004			
011, 012 i deo 019	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	0005	24	11.883	10.989
013 i deo 019	3. Gudvil	0006			
014 i deo 019	4. Ostala nematerijalna imovina	0007			
015 i deo 019	5. Nematerijalna imovina u pripremi	0008			1.783
016 i deo 019	6. Avansi za nematerijalnu imovinu	0009			411
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0010		2.027.691	2.039.423
020, 021 i deo 029	1. Zemljište	0011			
022 i deo 029	2. Gradjevinski objekti	0012	25.1.	1.380.671	1.393.710
023 i deo 029	3. Postrojenja i oprema	0013	25.1.	11.994	15.389
024 i deo 029	4. Investicione nekretnine	0014	25.2.	588.890	584.440
025 i deo 029	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	0015	25.1.	283	283
026 i deo 029	6. Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0016			
027 i deo 029	7. Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0017			
028 i deo 029	8. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	0018	25.1.	45.853	45.601
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA (0020+0021+0022+0023)	0019		-	-
030, 031 i deo 039	1. Šume i višegodišnji zasadi	0020			
032 i deo 039	2. Osnovno stado	0021			
037 i deo 039	3. Biološka sredstva u pripremi	0022			
038 i deo 039	4. Avansi za biološka sredstva	0023			
04, osim 047	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0025+0026+0027+0028+0029+0030+0031+0032+0033)	0024		5.446.822	5.566.213
040 i deo 049	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	0025	26.1.	5.047.931	4.954.356
041 i deo 049	2. Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	0026	26.1.	29.550	13.550
042 i deo 049	3. Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0027	26.1.	25.467	33.026
deo 043, deo 044 i deo 049	4. Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	0028	26.2.	342.438	563.771
deo 043, deo 044 i deo 049	5. Dugoročni plasmani ostalim povezanim pravnim licima	0029			
deo 045 i deo 049	6. Dugoročni plasmani u zemlji	0030			
deo 045 i deo 049	7. Dugoročni plasmani u inostranstvu	0031			
046 i deo 049	8. Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	0032			
048 i deo 049	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani	0033	26.2.	1.436	1.510
05	V. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0035+0036+0037+0038+0039+0040+0041)	0034		-	-
050 i deo 059	1. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	0035			
051 i deo 059	2. Potraživanja od ostalih povezanih lica	0036			
052 i deo 059	3. Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit	0037			
053 i deo 059	4. Potraživanja za prodaju po ugovorima o finansijskom lizingu	0038			
054 i deo 059	5. Potraživanja na osnovu jemstva	0039			
055 i deo 059	6. Sporna i sumnjiva potraživanja	0040			
056 i deo 059	7. Ostala dugoročna potraživanja	0041			
288	V.ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0042			
	G.OBRтна IMOVINA (0044+0051+0059+0060+0061+0062+0068+0069+0070)	0043		2.030.932	1.484.288
Klasa 1	1. ZALIHE (0045+0046+0047+0048+0049+0050)	0044		1.826	14.142
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0045			
11	2. Nedovršena proizvodnja i nedovršene usluge	0046			
12	3. Gotovi proizvodi	0047			
13	4. Roba	0048			
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	0049			
15	6. Plaćeni avansi za zalihe i usluge	0050	27	1.826	14.142

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
20	II. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0052+0053+0054+0055+0056+0057+0058)	0051		488.928	420.444
200 i deo 209	1. Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	0052	28	488.186	419.702
201 i deo 209	2. Kupci u inostranstvu - matična i zavisna pravna lica	0053			
202 i deo 209	3. Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0054	28	705	705
203 i deo 209	4. Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0055			
204 i deo 209	5. Kupci u zemlji	0056	28	37	37
205 i deo 209	6. Kupci u inostranstvu	0057			
206 i deo 209	7. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0058			
21	III. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA	0059	29	105.617	96.579
22	IV. DRUGA POTRAŽIVANJA	0060	30	58.383	53.512
236	V. FINANSIJSKA SREDSTVA KOJA SE VREDNUJU PO FER VREDNOST KROZ BILANS USPEHA	0061			
23 osim 236 i 237	VI. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0063+0064+0065+0066+0067)	0062		522.951	451.471
230 i deo 239	1. Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	0063	31	360.454	289.257
231 i deo 239	2. Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana pravna lica	0064	31	162.419	161.527
232 i deo 239	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0065			609
233 i deo 239	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0066			
234, 235, 238 i deo 239	5. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0067	31	78	78
24	VII. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	0068	32	463.343	116.713
27	VIII. POREZ NA DODATU VREDNOST	0069			
28 osim 288	IX. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0070	33	389.884	331.427
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0042+0043)	0071		9.517.328	9.103.107
88	D. VANBILANSNA AKTIVA	0072	41	22.596.458	21.346.794
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0411-0412+0413+0414+0415-0416+0417+0420-0421) ≥ 0 = (0071-0424-0441-0442)	0401		8.450.766	8.418.694
30	I. OSNOVNI KAPITAL (0403+0404+0405+0406+0407+0408+0409+0410)	0402		7.202.622	7.202.622
300	1. Akcijski kapital	0403	34.1.	5.574.959	5.574.959
301	2. Udeli društava sa ograničenom odgovornošću	0404			
302	3. Ulozi	0405			
303	4. Državni kapital	0406			
304	5. Društveni kapital	0407			
305	6. Zadružni udeli	0408			
306	7. Emisiona premija	0409	34.1.	1.600.485	1.600.485
309	8. Ostali osnovni kapital	0410	34.1.	27.178	27.178
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0411			
047 i 237	III. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	0412			
32	IV. REZERVE	0413	34.2.	134.881	134.881
330	V. REVALORIZACIONE REZERVE PO OSNOVU REVALORIZACIJE NEMATERIJALNE IMOVINE, NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME	0414	34.3.	817.591	817.591
33 osim 330	VI. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (potražna salda računa grupe 33 osim 330)	0415			
33 osim 330	VII. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA (dugovna salda računa grupe 33 osim 330)	0416	34.4.	28.433	40.786
34	VIII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0418+0419)	0417		324.105	304.386
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0418	34.5	87.132	260.519
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0419	34.5	236.973	43.867
	IX. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0420			
35	X. GUBITAK (0422+0423)	0421		-	-
350	1. Gubitak ranijih godina	0422			
351	2. Gubitak tekuće godine	0423			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (0425+0432)	0424		262.210	262.288
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0426+0427+0428+0429+0430+0431)	0425		262.210	262.288
400	1. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0426			
401	2. Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0427			
403	3. Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0428			
404	4. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0429	35.1.	2.210	2.288
405	5. Rezervisanja za troškove sudskih sporova	0430			
402 i 409	6. Ostala dugoročna rezervisanja	0431	35.2.	260.000	260.000

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0433+0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0432		-	-
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0433			
411	2. Obaveze prema matičnim i zavisnim pravnim licima	0434			
412	3. Obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima	0435			
413	4. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti u periodu dužem od godinu dana	0436			
414	5. Dugoročni krediti i zajmovi u zemlji	0437			
415	6. Dugoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0438			
416	7. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	0439			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0440			
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0441	40	156.365	153.989
42 do 49 (osim 498)	G. KRATKOROČNE OBAVEZE (0443+0450+0451+0459+0460+0461+0462)	0442		647.987	268.136
42	I. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0444+0445+0446+0447+0448+0449)	0443		565.607	187.015
420	1. Kratkoročni krediti od matičnih i zavisnih pravnih lica	0444			
421	2. Kratkoročni krediti od ostalih povezanih lica	0445			
422	3. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	0446	36.1.	565.561	170.000
423	4. Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	0447			
427	5. Obaveze po osnovu stalnih sredstava i sredstava obustavljenog poslovanja namenjenih prodaji	0448			
424,425,426 i 429	6. Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0449	36.2.	46	17.015
430	II. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0450			
43 osim 430	III. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0452+0453+0454+0455+0456+0457+0458)	0451		26.351	46.936
431	1. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	0452	37	1.677	13.268
432	2. Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	0453	37	11.503	16.480
433	3. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji	0454			
434	4. Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	0455			
435	5. Dobavljači u zemlji	0456	37	5.667	12.416
436	6. Dobavljači u inostranstvu	0457	37	7.504	4.772
439	7. Ostale obaveze iz poslovanja	0458			
44, 45 i 46	IV. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	0459	38	23.561	27.733
47	V. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST	0460	39.1.	4.559	5.540
48	VI. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE	0461	39.2.	734	688
49 osim 498	VII. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0462	39.3.	27.175	224
	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0412+0416+0421-0420-0417-0415-0414-0413-0411-0402) ≥ 0 = (0441+0424+0442-0071) ≥ 0	0463		-	-
	D. UKUPNA PASIVA (0424+0442+0441+0401-0463) ≥ 0	0464		9.517.328	9.103.107
89	E. VANBILANSNA PASIVA	0465	41	22.596.458	21.346.794

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
Matični broj **07023014**
Šif. delatnosti **6420**
PIB **100001513**

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
60 do 65, osim 62 i 63	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1009+1016+1017)	1001		504.040	583.921
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004+1005+1006+1007+1008)	1002		-	-
600	1. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1003			
601	2. Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1004			
602	3. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1005			
603	4. Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1006			
604	5. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1007			
605	6. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1008			
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1010+1011+1012+1013+1014+1015)	1009		482.184	554.754
610	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	1010	9.1.	422.673	410.782
611	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	1011			
612	3. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu	1012			
613	4. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1013			
614	5. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1014	9.1.	108	70
615	6. Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1015	9.1.	59.403	143.902
64	III. PRIHODI OD PREMIJA, SUBVENCIJA, DOTACIJA, DONACIJA I SL.	1016			
65	IV. DRUGI POSLOVNI PRIHODI	1017	9.2.	21.856	29.167
	RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
55 do 55, 62 i 63	B. POSLOVNI RASHODI (1019-1020-1021+1022+1023+1024+1025+1026+1027+1028+1029) ≥ 0	1018		455.939	525.408
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1019			
62	II. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1020	10	368	421
630	III. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1021			
631	IV. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRŠENIH I GOTOVIH PROIZVODA I NEDOVRŠENIH USLUGA	1022			
51 osim 513	V. TROŠKOVI MATERIJALA	1023	11	7.986	6.805
513	VI. TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	1024	11	22.623	18.837
52	VII. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	1025	12	193.160	202.510
53	VIII. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1026	13	135.418	204.634
540	IX. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1027	14	20.655	9.345
541 do 549	X. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA	1028	14	782	
55	XI. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1029	15	75.683	83.698
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1018) ≥ 0	1030		48.101	58.513
	G. POSLOVNI GUBITAK (1018-1001) ≥ 0	1031		-	-
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1032		475.673	695.280
66, osim 662, 663 i 664	I. FINANSIJSKI PRIHODI OD POVEZANIH LICA I OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI (1034+1035+1036+1037)	1033		465.006	655.627
660	1. Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	1034	16.1.	448.473	635.041
661	2. Finansijski prihodi od ostalih povezanih lica	1035	16.1.	11.629	20.586
665	3. Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1036			
669	4. Ostali finansijski prihodi	1037	16.1.	4.904	
662	II. PRIHODI OD KAMATA (OD TREĆIH LICA)	1038	16.1.	2.617	14.601
663 i 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I PRIHODI PO OSNOVU EFEKTA VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1039	16.1.	8.050	25.052

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				31.12.2015.	31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
56	D. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1040		22.318	21.600
56, osim 562, 563 i 564	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA I OSTALI FINANSIJSKI RASHODI (1042+1043+1044+1045)	1041		795	1.682
560	1. Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	1042	16.2.	795	1.682
561	2. Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	1043			
565	3. Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	1044			
566 i 569	4. Ostali finansijski rashodi	1045			
562	II. RASHODI KAMATA (PREMA TREĆIM LICIMA)	1046	16.2.	17.352	14.514
563 i 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE (PREMA TREĆIM LICIMA)	1047		4.171	5.404
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1040)	1048		453.355	673.680
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1040-1032)	1049		-	-
683 i 685	Z. PRIHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1050	17	730	
583 i 585	I. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAŽUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1051	18	9.163	642.483
67 i 68, osim 683 i 685	J. OSTALI PRIHODI	1052	19.1.	13.746	1.329
57 i 58, osim 583 i 585	K. OSTALI RASHODI	1053	19.2.	251.678	24.449
	L. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1030-1031+1048-1049+1050-1051+1052-1053)	1054		255.091	66.590
	LJ. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1031-1030+1049-1048+1051-1050+1053-1052)	1055		-	-
69-59	M. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1056			6.989
59-69	N. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1057	20	3.066	
	NJ. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1054-1055+1056-1057)	1058	21	252.025	73.579
	O. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1055-1054+1057-1056)	1059		-	-
	P. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1060	22	12.676	27.364
deo 722	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1061	22	2.376	2.348
deo 722	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1062			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1063			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062-1063)	1064		236.973	43.867
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062+1063)	1065		-	-
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1066			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1067			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	1068			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA VEĆINSKOM VLASNIKU	1069			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1070			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1071			

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

Naziv	ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.
Sedište	BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12
Matični broj	07023014
Šif. delatnosti	6420
PIB	100001513

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12.2015. godine

u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1064)	2001		236.973	43.867
	II. NETO GUBITAK (AOP 1065)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promena revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			863.317
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006			
332	3. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
333	4. Dobici ili gubici po osnovu udeła u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
334	1. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			
335	2. Dobici ili gubici od istrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	3. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	4. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju				
	a) dobitci	2017		12.356	
	b) gubici	2018		3	19.650
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) - (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019		12.353	843.667
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) - (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020			
	III. POREZ NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			129.499
	IV. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019-2020-2021) ≥ 0	2022		12.353	714.168
	V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020-2019+2021) ≥ 0	2023			
	V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
	I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001-2002+2022-2023) ≥ 0	2024		249.326	758.035
	II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002-2001+2023-2022) ≥ 0	2025			
	G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2027+2028) = AOP 2024 ≥ 0 ili AOP 2025 > 0	2026			
	1. Pripisan većinskim vlasnicima kapitala	2027			
	2. Pripisan vlasnicima koji nemaju kontrolu	2028			

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Naziv **ENERGOPROJEKT HOLDING A.D.**
 Sedište **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**
 Matični broj **07023014**
 Šif. delatnosti **6420**
 PIB **100001513**

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina 31.12.2015.	Prethodna godina 31.12.2014.
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	3001	496.409	500.518
1. Prodaja i primljeni avansi	3002	488.268	484.178
2. Prilijene kamate iz poslovnih aktivnosti	3003		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3004	8.141	16.340
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	3005	607.759	724.889
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	3006	297.558	383.819
2. Zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi	3007	188.384	202.350
3. Plaćene kamate	3008	17.012	12.782
4. Porez na dobitak	3009	9.329	21.210
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	3010	95.476	104.728
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3011	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3012	111.350	224.371
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3013	430.191	800.533
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	3014		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bio.sr.	3015		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	3016		253.772
4. Prilijene kamate iz aktivnosti investiranja	3017	18.791	14.287
5. Prilijene dividende	3018	411.400	532.474
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3019	134.029	160.576
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	3020	94.181	151.848
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3021	4.063	8.728
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	3022	35.785	
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3023	296.162	639.957
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3024	-	-
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 5)	3025	392.627	170.000
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3026		
2. Dugoročni krediti (neto prilivi)	3027		
3. Kratkoročni krediti (neto prilivi)	3028	392.627	170.000
4. Ostale dugoročne obaveze	3029		
5. Ostale kratkoročne obaveze	3030		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 6)	3031	235.287	628.907
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3032		
2. Dugoročni krediti (odlivi)	3033	16.667	235.408
3. Kratkoročni krediti (odlivi)	3034		
4. Ostale obaveze (odlivi)	3035		
5. Finansijski lizing	3036		
6. Isplaćene dividende	3037	218.620	393.499
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3038	157.340	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3039	-	458.907
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (3001+3013+3025)	3040	1.319.227	1.471.051
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (3005+3019+3031)	3041	977.075	1.514.372
D. NETO PRILIVI GOTOVINE (3040-3041)	3042	342.152	-
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3041-3040)	3043	-	43.321
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3044	116.713	151.476
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3045	4.478	8.558
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3046		
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3042-3043+3044+3045-3046)	3047	463.343	116.713

U Beogradu,

dana 19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2015. godine

Redni broj	OPIS	Komponenta kapitala										331 Aktuarski dobitci ili gubici						
		30 Osnovni kapital	AOP	31 Upisani a neuplaćeni kapital	AOP	32 Rezerve	AOP	35 Gubitak	AOP	0471237 Otkupljene sopstvene akcije	AOP		34 Neraspoređen i dobitak	AOP	330 Revalorizacione rezerve	AOP	9	10
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine																	
	a) dugovni saldo računa	4001	4019	4037	4055	4073	4091	4109	4127									
	b) potražni saldo računa	4002	4020	4038	4056	4074	4092	4110	4128									
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4003	4021	4039	4057	4075	4093	4111	4129									
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4004	4022	4040	4058	4076	4094	4112	4130									
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4005	4023	4041	4059	4077	4095	4113	4131									
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine	4006	4024	4042	4060	4078	4096	4114	4132									
	a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-3b) ≥ 0																	
	b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0																	
4	Promene u prethodnoj 2014. godini	4007	4025	4043	4061	4079	4097	4115	4133									
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4008	4026	4044	4062	4080	4098	4116	4134									
	b) promeni na potražnoj strani računa	4009	4027	4045	4063	4081	4099	4117	4135									
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014.	4010	4028	4046	4064	4082	4100	4118	4136									
	a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0																	
	b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0																	
6	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4011	4029	4047	4065	4083	4101	4119	4137									
	a) ispravke na dugovnoj strani računa	4012	4030	4048	4066	4084	4102	4120	4138									
	b) ispravke na potražnoj strani računa	4013	4031	4049	4067	4085	4103	4121	4139									
7	Korigovano početno stanje tekuce godine na dan 01.01.2015.	4014	4032	4050	4068	4086	4104	4122	4140									
	a) korigovani dugovni saldo računa (5a-6a-6b) ≥ 0																	
	b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0																	
8	Promene u tekućoj 2015. godini	4015	4033	4051	4069	4087	4105	4123	4141									
	a) promeni na dugovnoj strani računa	4016	4034	4052	4070	4088	4106	4124	4142									
	b) promeni na potražnoj strani računa	4017	4035	4053	4071	4089	4107	4125	4143									
9	Stanje na dan 31.12.2015.	4018	4036	4054	4072	4090	4108	4126	4144									
	a) dugovni saldo računa (7a-8a-8b) ≥ 0																	
	b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0																	

Naziv

Sedište

Matični broj

Sif. delatnosti

PIB

Redni broj	OPIS	Komponente ostalog rezultata											Ukupan kapital [Σ (red 1b kol.3 do kol.15) - Σ(red 1a kol.3 do kol.15)] ≥ 0	AOP	Gubitak iznad kapitala [Σ(red 1a kol.3 do kol.15) - Σ(red 1b kol.3 do kol.15)] ≥ 0			
		332 Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente		333 Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom dobitku ili gubitku pridruženih društava		334 i 335 Dobici ili gubici po osnovu inostranog poslovanja i prerečuna finansijskih izveštaja		336 Dobici ili gubici po osnovu hedžinga novčanog toka		337 Dobici ili gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju		AOP						
		AOP	11	AOP	12	AOP	13	AOP	14	AOP	15					16		
1	2																17	
1	Početno stanje na dan 01.01.2014. godine a) dugovni saldo računa b) potražni saldo računa	4145		4163		4181		4199		4217		4217		21.136		4235		4244
2	Ispravka materijalno značajnijih grešaka i promena računovodstvenih politika a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4147 4148		4165 4166		4183 4184		4201 4202		4219 4220		4219 4220				4236		4245
3	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2014. godine a) korigovani dugovni saldo računa (1a+2a-2b) ≥ 0 b) korigovani potražni saldo računa (1b-2a+2b) ≥ 0	4149 4150		4167 4168		4185 4186		4203 4204		4221 4222		4221 4222		21.136		4237		4246
4	Promene u prethodnoj 2014. godini a) promet na dugovnoj strani računa b) promet na potražnoj strani računa	4151 4152		4169 4170		4187 4188		4205 4206		4223 4224		4223 4224		20.560 910		4238		4247
5	Stanje na kraju prethodne godine 31.12.2014. a) dugovni saldo računa (3a+4a-4b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (3b-4a+4b) ≥ 0	4153 4154		4171 4172		4189 4190		4207 4208		4225 4226		4225 4226		40.786		4239		4248
6	Ispravka materijalno značajnijih grešaka i promena računovodstvenih politika a) ispravke na dugovnoj strani računa b) ispravke na potražnoj strani računa	4155 4156		4173 4174		4191 4192		4209 4210		4227 4228		4227 4228				4240		4249
7	Korigovano početno stanje tekuće godine na dan 01.01.2015. a) korigovani dugovni saldo računa (5a+6a-6b) ≥ 0 b) korigovani potražni saldo računa (5b-6a+6b) ≥ 0	4157 4158		4175 4176		4193 4194		4211 4212		4229 4230		4229 4230		40.785		4241		4250
8	Promene u tekućoj 2015. godini a) promet na dugovnoj strani računa b) promet na potražnoj strani računa	4159 4160		4177 4178		4195 4196		4213 4214		4231 4232		4231 4232		3 12.356		4242		4251
9	Stanje na dan 31.12.2015. a) dugovni saldo računa (7a+8a-8b) ≥ 0 b) potražni saldo računa (7b-8a+8b) ≥ 0	4161 4162		4179 4180		4197 4198		4215 4216		4233 4234		4233 4234		28.433		4243		4252

u hiljadama dinara

Zakonski zastupnik

U Beogradu,
dana 19.02.2016. godine

**NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2015. GODINU**

Beograd, 2016. godine

S A D R Ź A J

1.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU	5
2.	UPRAVLJAČKA STRUKTURA	8
3.	VLASNIČKA STRUKTURA	8
4.	OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	8
5.	RAČUNOVODSTVENA NAČELA.....	12
6.	GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA.....	13
7.	PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	14
	7.1. Procenjivanje.....	14
	7.2. Efekti kurseva stranih valuta.....	15
	7.3. Prihodi.....	15
	7.4. Rashodi	16
	7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja.....	17
	7.6. Porez na dobitak.....	17
	7.7. Nematerijalna imovina.....	19
	7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema.....	20
	7.9. Lizing	21
	7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	22
	7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme.....	23
	7.12. Investicione nekretnine	24
	7.13. Zalihe	25
	7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji	26
	7.15. Finansijski instrumenti.....	26
	7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	28
	7.17. Kratkoročna potraživanja.....	29
	7.18. Finansijski plasmani.....	30
	7.19. Obaveze.....	30
	7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.....	31
	7.21. Naknade zaposlenima	33
	7.22. Informacije o segmentima poslovanja	33
8.	FINANSIJSKI RIZICI	34
	8.1. Kreditni rizik	35
	8.2. Tržišni rizik	38
	8.3. Rizik likvidnosti.....	43
	8.4. Upravljanje rizikom kapitala.....	43
9.	POSLOVNI PRIHODI	45
	9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	45
	9.2. Drugi poslovni prihodi	46
10.	PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA.....	47

11.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	47
12.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	48
13.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	48
14.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA	49
15.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI.....	50
16.	FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI.....	51
	16.1. Finansijski prihodi	51
	16.2. Finansijski rashodi	52
17.	PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	53
18.	RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	53
19.	OSTALI PRIHODI I RASHODI	54
	19.1. Ostali prihodi	54
	19.2. Ostali rashodi	54
20.	NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	55
21.	DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA.....	56
22.	POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK.....	57
23.	ZARADA PO AKCIJI.....	57
24.	NEMATERIJALNA IMOVINA	58
25.	NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA	59
	25.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina.....	59
	25.2. Investicione nekretnine	61
26.	DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	62
	26.1. Učešća u kapitalu	63
	26.2. Dugoročni plasmani	67
27.	ZALIHE.....	68
28.	POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE.....	68
29.	POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA.....	70
30.	DRUGA POTRAŽIVANJA	73
31.	KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI.....	74
32.	GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA	76
33.	POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	77

34.	KAPITAL	78
	34.1. Osnovni kapital	79
	34.2. Rezerve.....	80
	34.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	81
	34.5. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330).....	81
	34.5. Neraspoređeni dobitak	82
35.	DUGOROČNA REZERVISANJA	82
	35.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	83
	35.2. Ostala dugoročna rezervisanja	85
36.	KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE	86
	36.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji.....	86
	36.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze.....	86
37.	OBAVEZE IZ POSLOVANJA	87
38.	OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE.....	89
39.	OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	89
	39.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	89
	39.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine.....	90
	39.3. Pasivna vremenska razgraničenja	90
40.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE	91
41.	VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA	92
42.	HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA	94
43.	USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA.....	94
44.	TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA	94
45.	POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA.....	97
46.	DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA.....	100

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

Energoprojekt Holding a.d., Beograd (u daljem tekstu: Društvo) je akcionarsko društvo za holding poslovanje.

Društvo se uskladilo sa Zakonom o privrednim društvima („Sl.glasnik RS“ br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – dr. zakon i 5/2015) donošenjem Odluke o usklađivanju Osnivačkog akta sa Zakonom o privrednim društvima na Skupštini 16.03.2012. godine i Statuta Društva na Skupštini akcionara održanoj dana 12.01.2012. godine.

U postupku usklađivanja sa novim Zakonom o privrednim društvima došlo je do promene podataka Energoprojekt Holding a.d. koji se upisuju u registar Agencije za privredne registre, tako što je Rešenjem Agencije za privredne registre BD 49189/2012 od 18.04.2012. godine izvršena registracija Osnivačkog akta i Statuta Društva, kao i upis novih organa Društva, članova Izvršnog odbora i upis predsednika i članova Nadzornog odbora.

Usvajanjem i registracijom Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Energoprojekt Holding a.d. i Statuta Društva donetih u skladu sa odredbama novog Zakona o privrednim društvima prestali su da važe Odluka o usklađivanju sa Zakonom o privrednim društvima i statut Društva iz 2006. godine.

Društvo je registrovano i prevedeno u Registar Agencije za privredne registre, Rešenjem BD 8020/2005 od 20.05.2005. godine, iz sudskog registra Trgovinskog suda u Beogradu, sa prethodnom registracijom na registarskom ulošku br. 1-2511-00.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu VIII Fi 8390/99 od 30.06.2000. godine, Društvo se uskladilo sa Zakonom o preduzećima („Sl. list SRJ“ br. 29/96), Zakonom o klasifikaciji delatnosti („Sl. list SRJ“ br. 31/96) u pogledu naziva, delatnosti, osnovnog kapitala i organa, i promenilo naziv u Energoprojekt Holding akcionarsko društvo za holding poslovanje iz Energoprojekt Holding deoničko društvo u mešovitoj svojini za osnivanje, finansiranje i upravljanje drugim preduzećima, do tada registrovano Rešenjem istog suda Rešenjem FI 5843/91 od 13.06.1991. godine.

Pravni prethodnik Energoprojekt Holding deoničkog društva u mešovitoj svojini je Energoprojekt Holding Korporacija, upisana u Registar Okružnog privrednog suda u Beogradu, Rešenjem Fi 423 od 12.01.1990. godine, organizovana po prethodnom Zakonu o preduzećima („Sl. list SFRJ“ br. 77/88, 40/89, 46/90 i 60/91) usvajanjem Samoupravnog sporazuma o promenama u organizovanju dotadašnje Složene organizacije udruženog rada Energoprojekt i udruženih Radnih organizacija, na referendumu održanom dana 08.12.1989. godine.

Opšti podaci o Društvu

<i>Sedište</i>	Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12
<i>Matični broj</i>	07023014
<i>Šifra i naziv delatnosti</i>	6420 – holding kompanija
<i>Poreski identifikacioni broj</i>	100001513

Shodno registraciji u Agenciji za Privredne registre, **osnovna delatnost Društva** je delatnost holding kompanija (6420).

Društvo je matično društvo koje sa većim brojem zavisnih društava u zemlji i inostranstvu, kao i sa zajedničkim društvom (zajednički poduhvat) i pridruženim društvom u zemlji čini **grupaciju društava sa skraćenim nazivom: sistem Energoprojekt.**

Zavisna društva u zemlji su sledeća:

- Energoprojekt Visokogradnja a.d.,
- Energoprojekt Niskogradnja a.d.,
- Energoprojekt Oprema a.d.,
- Energoprojekt Hidroinženjering a.d.,
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.,
- Energoprojekt Energodata a.d.,
- Energoprojekt Industrija a.d.,
- Energoprojekt Entel a.d.,
- Energoprojekt Garant a.d.o.,
- Energoprojekt Promet d.o.o. i
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o.

U 2015. godini Društvo je formiralo novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatilo osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada RSD.

Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije su sledeća:

- Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija,
- Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja,
- I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija,
- Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka,
- Dom 12 S.A.L, Liban,
- Energo (Private) Limited, Zimbabve i
- Energo Kaz d.o.o., Kazahstan.

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding a.d.

Društvo je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Zajedničko društvo (zajednički poduhvat) u zemlji je:

- Enjub d.o.o.

Pridruženo društvo u zemlji je:

- Fima SEE Activist a.d.

Energoprojekt Holding a.d.

Procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu zatvorenog investicionog fonda FIMA SEE Activist a.d. je u 2015. godini prešao 20,00%, čime je predmetni investicioni fond postao pridruženo društvo Energoprojekt Holdinga.

Procenat vlasništva Društva u navedenim zavisnim društvima je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica</i>	
<i>Naziv zavisnog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
<i>U zemlji:</i>	
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
Energoprojekt Entel a.d.	86,26
Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00
<i>U inostranstvu:</i>	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
Energo (private) Limited, Zimbabve	100,00
Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Procenat vlasništva Društva u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji je prikazan u narednoj tabeli.

<i>Učešće u kapitalu u ostalim povezanim pravnim licima u zemlji</i>	
<i>Naziv zajedničkog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Enjub d.o.o.	50,00
<i>Naziv pridruženog društva</i>	<i>% vlasništva</i>
Fima SEE Activist a.d.	20,93

Pored gore navedenih zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica, Društvo ima i svoje predstavništvo u Bagdadu, Irak, koje je od 2015. godine u dormant statusu.

Društvo je, shodno kriterijumima preciziranim Zakonom o računovodstvu, razvrstano u **srednje pravno lice**.

Prosečan broj zaposlenih u Društvu u izveštajnom periodu, na bazi stanja krajem svakog meseca, iznosi 70 (31.12.2014. godine: 71).

Akcije Društva su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu – „Prime listing-u“ Beogradske berze.

Finansijski izveštaji koji su predmet ovih Napomena su **finansijski izveštaji Društva za period od 01.01. do 31.12.2015. godine** koji su odobreni od strane Nadzornog odbora Društva, dana 25.02.2016. godine, na 38 sednici Društva i predmet su revizije od strane eksternog revizora.

Odobreni finansijski izveštaji mogu naknadno biti izmenjeni u skladu sa važećim propisima.

2. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

Ključni rukovodeći kadar Društva u izveštajnom periodu 2015. godine sačinjavala su sledeća lica:

- Vladimir Milovanović - Generalni direktor,
- Dr Dimitraki Zipovski - Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan,
- Zoran Radosavljević - Izvršni direktor za korporativne projekte, razvoj i kvalitet (u penziji od 19.09.2015. godine),
- Mr Zoran Jovanović - Izvršni direktor za pravne poslove i
- Dragan Tadić - Izvršni direktor za „Real Estate“ projekte.

3. VLASNIČKA STRUKTURA

Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, registrovano stanje vlasništva akcija Društva na dan 31.12.2015. godine prikazano je u okviru Napomene 34.1.

4. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon).

U skladu sa Zakonom, za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima, velika pravna lica, pravna lica koja imaju obavezu sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja (matična pravna lica), javna društva, odnosno društva koja se pripremaju da postanu javna, nezavisno od veličine, primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja (u daljem tekstu: MSFI). MSFI, u smislu Zakona, su:

- Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja,
- Međunarodni računovodstveni standardi – MRS,
- Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja - MSFI i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Finansijski izveštaji Društva prikazani su u formi i sadržini koja je precizirana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014). Ovim pravilnikom je, pored ostalog, propisana forma i sadržini pozicija u obrascima Bilansa stanja, Bilansa uspeha, Izveštaja o ostalom rezultatu, Izveštaja o tokvima gotovine, Izveštaja o promenama na kapitalu i Napomena uz finansijske izveštaje. Prema navedenom Pravilniku, u obrasce se iznosi upisuju u hiljadama dinara.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014).

Pri izradi finansijskih izveštaja Društva, između ostalih, uvaženi su sledeći zakoni i podzakonski propisi:

- Zakon o porezu na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 - dr. zakon, 142/2014, 1/2015 - autentično tumačenje i 112/2015),
- Zakon o porezu na dodatu vrednost (»Službeni glasnik RS« broj 84/2004, 86/2004 - ispravka, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - dr.zakon, 142/2014 i 83/2015),
- Pravilnik o sadržaju poreskog bilansa i drugim pitanjima od značaja za način utvrđivanja poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« broj 99/2010, 8/2011, 13/2012, 8/2013 i 20/2014 - dr.pravilnik),
- Pravilnik o sadržaju poreske prijave za obračun poreza na dobit pravnih lica (»Službeni glasnik RS« 24/2014, 30/2015),
- Pravilnik o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe (»Službeni glasnik RS« broj 116/2004 i 99/2010),
- Pravilnik o transfernim cenama i metodama koje se po principu „van dohvata ruke“ primenjuju kod utvrđivanja cene transakcija među povezanim licima (»Službeni glasnik RS« broj 61/2013 i 8/2014) i drugi.

Od pravnih akata koji predstavljaju internu regulativu Društva, pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva korišćen je Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva, koji je donet 27.11.2015. godine od strane Izvršnog odbora Društva. Pored navedenog, korišćena su i druga interna akta Društva, kao što je, na primer, Kolektivni ugovor Energoprojekt Holding a.d. za rad u zemlji.

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 7.

Zakonom o tržištu kapitala ("Sl. glasnik RS", br. 31/2011 i 112/2015) propisano je koje podatke treba da sadrže godišnji, polugodišnji i kvartalni izveštaji javnih društava čijim se hartijama od vrednosti trguje na regulisanom tržištu.

Napominjemo da u pojedinim slučajevima, pri izradi finansijskih izveštaja Društva, nisu u potpunosti uvažene sve relevantne odredbe MSFI i Tumačenja.

Računovodstveni propisi Republike Srbije, a time i prezentovani finansijski izveštaji Društva, odstupaju od MSFI u sledećem:

- Finansijski izveštaji se u Republici Srbiji za izveštajni period, shodno Zakonu o računovodstvu («Službeni glasnik RS» broj 62/2013) prikazuju u formatu propisanim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014), koji odstupa od prezentacije i naziva pojedinih finansijskih izveštaja opšte namene, kao i od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa Revidirani MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i
- Vanbilansna sredstva i vanbilansne obaveze su prikazana na obrascu bilansa stanja. Ove stavke po definiciji MSFI ne predstavljaju ni sredstva ni obaveze.

Pored navedenog, odstupanja nastaju i kao posledica vremenske razlike između objavljivanja Standarda i Tumačenja, koja su podložna kontinuiranim promenama, i momenta kada ti Standardi i Tumačenja postanu važeći u Republici Srbiji. Tako, na primer, odstupanja od Standarda nastaju kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja, koji su stupili na snagu, još nisu u Republici Srbiji zvanično prevedeni i usvojeni; kao posledica toga što objavljeni Standardi i Tumačenja još nisu stupili na snagu; ili kao posledica drugih razloga na koje Društvo nema mogućnost uticaja.

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi u tekućem periodu, a koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, iako su stupili na snagu 01.01.2015. godine i kao takvi su primenljivi na finansijske izveštaje za izveštajni period, još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene MRS 32 “Finansijski instrumenti: prezentacija” - Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 27 - “Investicioni entiteti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 36 “Umanjenje vrednosti imovine” - Obelodanjivanja o nadoknadivom iznosu nefinansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene MRS 39 “Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje” – Novacija derivata i nastavak računovodstva hedžinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- IFRIC 21 “Dažbine” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2010-2012”, objavljenog od strane IASB-a u decembru 2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine),
- Izmene različitih standarda (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2011-2013”, objavljenog od strane IASB-a u decembru

2013. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine) i

- Izmene MRS 19 “Primanja zaposlenih” - Definisani planovi doprinosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).

Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu

Do datuma usvajanja priloženih finansijskih izveštaja, sledeći MRS, MSFI i tumačenja koja su sastavni deo standarda, kao i njihove izmene, izdati su od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, odnosno Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, još uvek nisu stupili na snagu, niti su zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva, pa samim tim nisu ni primenjeni od strane Društva:

- Izmene različitih standarda (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) koje su rezultat projekta godišnjeg unapređenja standarda, “Ciklus 2012-2014”, objavljenog od strane IASB-a u septembru 2014. godine, prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i pojašnjenje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine);
- MSFI 9 “Finansijski instrumenti” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MSFI 11 “Zajednički aranžmani” - Računovodstveno obuhvatanje sticanja interesa u zajedničkim aranžmanima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 14 “Regulatorni računi razgraničenja” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- MSFI 15 “Prihodi iz ugovora sa klijentima” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine),
- Izmene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa u vezi obelodanjivanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna ulaganja“ - Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda: Zasadi kao osnovna biološka sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine),
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ i MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ - Prodaja ili unos imovine između investitora i njegovog pridruženog entiteta ili zajedničkog poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine) i
- Izmene MRS 28 „Ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“, MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MSFI 12 “Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima” - Primena izuzeća od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

I pored svih naznačenih potencijalnih neusaglašenosti, primena svih izmena prethodno navedenih Standarda ne bi imala značajan uticaj na finansijsku poziciju Društva kao i na rezultate njegovog poslovanja.

5. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinostni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („*Going Concern*“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo **suština iznad forme** podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti.

Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

6. GREŠKE IZ PRETHODNOG PERIODA, MATERIJALNOST GREŠKE I KOREKCIJA POČETNOG STANJA

Greške iz prethodnog perioda su izostavljeni ili pogrešno iskazani podaci iz finansijskih izveštaja Društva za jedan ili više perioda koji proizilaze iz neupotrebljavanja ili pogrešne upotrebe pouzdanih informacija koje su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za date periode bili odobreni za izdavanje i za koje se moglo razumno očekivati da budu dobijene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period, je ona greška koja ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda i zbog koje se ti finansijski izveštaji ne mogu više smatrati pouzdanim.

Društvo vrši retrospektivnu korekciju *materijalno značajnih grešaka* u prvom setu finansijskih izveštaja odobrenom za objavljivanje nakon otkrivanja tih grešaka, tako što će prepraviti uporedne iznose za prezentovan(e) raniji(e) period(e) u kojem(ima) su se greške dogodile; ili, ako se greška dogodila pre najranijeg prezentovanog prethodnog perioda, prepraviti početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji prezentovani prethodni period.

Ako je neizvodljivo utvrditi efekat greške iz određenog perioda na uporedne informacije za jedan ili više prezentovanih prethodnih perioda, Društvo prepravlja početna stanja sredstava, obaveza i kapitala za najraniji period za koji je retrospektivno prepravljanje podataka izvodljivo (što može biti tekući period).

Naknadno *ustanovljene greške koje nisu materijalno značajne* ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kojem su greške identifikovane.

Materijalnost greške se procenjuje shodno relevantnim odredbama iz Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, po kojima materijalnost implicira da izostavljanje, ili pogrešno knjigovodstveno evidentiranje poslovne transakcije, može uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu finansijskih izveštaja.

U Društvu se materijalnost određuje shodno visini greške u odnosu na ukupni prihod. Materijalno značajna greška smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama **veća od 1,5% ostvarenog ukupnog prihoda Društva u prethodnoj godini.**

7. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Značajne računovodstvene politike primenjene na finansijske izveštaje Društva koji su predmet ovih Napomena, a koje su izložene u nastavku, prvenstveno su zasnovane na Pravilniku o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva. Ako pojedini knjigovodstveni aspekti nisu jasno precizirani Pravilnikom, primenjene računovodstvene politike su zasnovane na važećoj zakonskoj, profesionalnoj i internoj regulativi.

Od opštih podataka napominjemo da je, u skladu sa MRS 21 - Efekti promena deviznih kurseva, **funkcionalna valuta i valuta za prezentaciju u finansijskim izveštajima Društva dinar.**

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja uvažene su relevantne odredbe MRS 10 - Događaji posle bilansa stanja, koje se odnose na događaje koji nastaju od datuma bilansa stanja do datuma kada su finansijski izveštaji odobreni za objavljivanje. Preciznije, **za efekte događaja koji pružaju dokaz o okolnostima koje su postojale na datum bilansa stanja**, korigovani su već priznati iznosi u finansijskim izveštajima Društva, kako bi se odrazili korektivni događaji posle bilansa stanja; a **za efekte događaja koji ukazuju na okolnosti koje su nastale posle datuma bilansa stanja**, nisu vršene korekcije priznatih iznosa, već se, u slučaju da ih je bilo, u ovim Napomenama vrši obelodanjivanje prirode događaja i procena njihovih finansijskih efekata ili, ako je neizvodljivo proceniti njihove finansijske efekte, obelodanjuje da se ta procena ne može izvršiti.

7.1. Procenjivanje

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja, u skladu sa zahtevima važeće zakonske regulative u Republici Srbiji, zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki. Iako se, razumljivo, stvarni budući rezultati mogu razlikovati, procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na datum bilansa stanja.

Najznačajnije procene se odnose na utvrđivanje obezvređenja finansijske i nefinansijske imovine i definisanje pretpostavki neophodnih za aktuarski obračun dugoročnih naknada zaposlenima po osnovu otpremnina.

U kontekstu procenjivanja, poslovna politika Društva je, ako se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene, da obelodani informacije o **fer (pravičnoj) vrednosti** aktive i pasive. U Republici Srbiji je čest problem sa pouzdanom procenom fer vrednosti aktive i pasive usled nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta, nedostatka stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje, na primer, finansijske aktive i pasive, i zbog toga što tržišne informacije nisu uvek raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva procenjena, vrši se ispravka vrednosti.

7.2. Efekti kurseva stranih valuta

Transakcije u stranoj valuti, pri početnom priznavanju, evidentiraju se u dinarskoj protivvrednosti, primenom zvaničnog srednjeg kursa koji važi na dan transakcije.

Shodno odredbama MRS 21 - Efekti promene deviznih kurseva, na svaki datum bilansa stanja se monetarne stavke u stranoj valuti (devizna sredstva, potraživanja i obaveze) preračunavaju primenom važećeg kursa, to jest zvaničnog srednjeg kursa na datum bilansa stanja.

Kursne razlike nastale po osnovu transakcija u stranoj valuti (osim za kursne razlike nastale na monetarnim stavkama koje čine deo neto investicija Društva u inostrano poslovanje, a koje se obuhvataju shodno zahtevima iz MRS 21) se priznaju kao prihod ili rashod Društva u periodu u kojem su kursne razlike nastale.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije na dan bilansa stanja, za strane valute koje su korišćene za preračunavanje monetarnih stavki stranih valuta u dinarsku protivvrednost, su prikazane u narednoj tabeli.

Zvanični srednji kursevi Narodne banke Srbije

Valuta	31.12.2015.	31.12.2014.
	<i>Iznos u dinarima</i>	
1 EUR	121,6261	120,9583
1 USD	111,2468	99,4641
1 GBP	164,9391	154,8365

7.3. Prihodi

Prihodi u skladu sa MRS 18 - Prihodi su prilivi ekonomskih koristi tokom datog perioda, koji rezultiraju povećanjem kapitala, sem uvećanja koja se odnose na unose vlasnika kapitala; i odmeravaju se po fer vrednosti primljenih ili potraživanih naknada.

Prihodi obuhvataju: poslovne prihode, finansijske prihode, ostale prihode (uključujući i prihode od usklađivanja vrednosti imovine) i dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih prihoda** najznačajniji su prihodi od prodaje roba, proizvoda i usluga, a kao ostali prihodi mogu da se jave: prihodi od aktiviranja učinaka i robe, povećanje vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga (ako je tokom godine došlo do smanjenja navedenih zaliha, za iznos smanjenja se umanjuje ukupan poslovni prihod), prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.; i drugi poslovni prihodi.

Za potrebe finansijskog izveštavanja u okviru poslovnih prihoda u Bilansu uspeha ne prikazuju se prihodi od aktiviranja učinaka i robe i prihodi od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga), već se za te iznose koriguju poslovni rashodi u Bilansu uspeha.

Prihodi od prodaje robe se priznaju kada su kumulativno zadovoljeni sledeći uslovi:

- Društvo je na kupca prenelo značajne rizike i koristi od vlasništva nad proizvodom i robom,
- Društvo ne zadržava učešće u upravljanju prodatim proizvodom i robom u meri koja se uobičajeno povezuje sa vlasništvom, niti zadržava kontrolu nad prodatim proizvodom i robom,
- iznos prihoda se može pouzdano izmeriti,
- verovatan je priliv ekonomske koristi u Društvo povezane sa tom transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili će nastati u datoj transakciji se mogu pouzdano izmeriti.

Prihodi od pružanja usluga, shodno relevantnim odredbama MRS 18 - Prihodi, *povezani sa određenom transakcijom se priznaju prema stepenu dovršenosti te transakcije na datum bilansa*. Rezultat transakcije se može pouzdano proceniti: kada se iznos prihoda može pouzdano odmeriti, kada je verovatan priliv ekonomskih koristi vezanih za tu transakciju u Društvo, kada se stepen dovršenosti te transakcije na datum bilansa stanja može pouzdano odmeriti i kada troškovi nastali zbog te transakcije i troškovi završavanja transakcije mogu pouzdano da se odmere.

Finansijski prihodi obuhvataju finansijske prihode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, prihode od kamata i druge oblike finansijskih prihoda.

Prihodi od dividendi priznaju se kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

U okviru **ostalih prihoda** (koji uključuju i prihode od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih prihoda, iskazuju se *dobici* koji mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi Društva i kao takvi, po prirodi, nisu različiti od drugih prihoda. Dobici uključuju, na primer, dobitke od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme; po većoj vrednosti od knjigovodstvene u momentu prodaje.

U okviru **dobitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos prihoda**, iskazuju se dobiti prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih prihoda na kraju perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

7.4. Rashodi

Rashodi predstavljaju odlive ekonomskih koristi tokom datog perioda koji rezultira smanjenjem kapitala društva, osim smanjenja koje se odnosi na raspodelu dobiti vlasnicima ili smanjenja koje je posledica povlačenja iz poslovanja dela kapitala od strane vlasnika. Rashodi se odražavaju kroz odliv sredstava, smanjenje vrednosti sredstava ili povećanje obaveza.

Rashodi obuhvataju poslovne rashode, finansijske rashode, ostale rashode (uključujući i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha) i gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda.

U okviru **poslovnih rashoda** iskazuje se: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, troškovi proizvodnih usluga, nematerijalni troškovi, troškovi amortizacije i rezervisanja i dr.

Za potrebe finansijskog izveštavanja vrši se korekcija poslovnih rashoda u Bilansu uspeha za iznose prihoda od aktiviranja učinaka i robe i prihoda od promene vrednosti zaliha učinaka (povećanja, odnosno smanjenja vrednosti zaliha nedovršenih i gotovih proizvoda i nedovršenih usluga).

Finansijski rashodi obuhvataju finansijske rashode od povezanih pravnih lica, pozitivne kursne razlike, rashode kamata i druge finansijske rashode.

U okviru **ostalih rashoda** (koji uključuju i rashode po osnovu obezvređenja ostale imovine koja se vrednuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), pored drugih ostalih rashoda, iskazuju se i gubici koji mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici (na primer, manjkovi ili gubici nastali prodajom sredstava po nižoj vrednosti od knjigovodstvene) predstavljaju smanjenje ekonomskih koristi i, kao takvi, po svojoj prirodi, nisu različiti od drugih rashoda.

U okviru **gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike, ispravke grešaka ranijih perioda i prenos rashoda** iskazuju se rashodi prema nazivima računa ove grupe i prenos ukupnih rashoda na kraju obračunskog perioda, a koji se za potrebe finansijskog izveštavanja prikazuju u neto efektu, nakon prebijanja sa odgovarajućim prihodima.

7.5. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi koje Društvo ima u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Na osnovu relevantnih odredbi MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, kamata i drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod u periodu u kojem su nastali, osim u slučaju kada su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji određenog sredstva koje se kvalifikuje (sredstvo kojem je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za svoju nameravanu upotrebu ili prodaju), kada se kamata i drugi troškovi pozajmljivanja kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti (cene koštanja) tog sredstva.

7.6. Porez na dobitak

Porez na dobitak se računovodstveno evidentira kao zbir:

- tekućeg poreza i
- odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obaveze za plativ (povrativ) porez na dobitak koji se odnosi na oporezivi dobitak (poreski gubitak) za period. Drugim rečima, tekući porez je plativ porez na dobitak koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Odloženi porez se ispoljava u vidu:

- odloženih poreskih sredstava ili
- odloženih poreskih obaveza.

Odloženi porez se knjigovodstveno evidentira na osnovu relevantnih odredbi MRS 12 - Porezi na dobitak, kojima je, između ostalog, precizirano da se *odložena poreska sredstva i odložene poreske obaveze ne diskontuju*.

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak nadoknadivi u budućim periodima koji se odnose na:

- odbitne privremene razlike,
- neiskorišćene poreske gubitke prenete na naredni period i
- neiskorišćeni poreski kredit prenet na naredni period.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društva, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Tipični slučajevi kada nastaju odbitne privremene razlike su sledeći: poreska vrednost sredstava koja podležu amortizaciji je veća od knjigovodstvene vrednosti sredstava; sa poreskog aspekta nisu priznata pojedina rezervisanja (MRS 19, izdate garancije i druga jemstva), obezvređenja imovine (robe, materijala i sl.) i obezvređenja investicionih nekretnina; sa poreskog aspekta nisu priznati rashodi na neplaćene javne prihode koji ne zavise od rezultata poslovanja i gubici koji nastaju kada se hartije od vrednosti vrednuju po fer vrednosti i efekat iskazuje preko bilansa uspeha.

Za sredstva koja podležu amortizaciji, odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice (vrednosti koje su dodeljene tim sredstvima za poreske svrhe). Odbitna privremena razlika postoji kada je knjigovodstvena vrednost sredstava manja od njihove poreske osnovice. U tom slučaju se priznaju odložena poreska sredstva, pod uslovom da se proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjenje će Društvo moći da iskoristi odložena poreska sredstva.

Iznos odloženog poreskog sredstva utvrđuje se primenom propisane (ili saopštene) stope poreza na dobit Društva na iznos odbitne privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila odbitna, po kom osnovu su priznata odložena poreska sredstva, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude oporeziva, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih sredstava u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih obaveza u iznosu koji je utvrđen na datum bilansa stanja.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenih poreskih gubitaka** priznaje se samo u slučaju da rukovodstvo Društva može pouzdano da proceni da će u narednim periodima Društvo imati oporezivu dobit, koja će moći da bude umanjena po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka.

Odloženo poresko sredstvo po osnovu **neiskorišćenog poreskog kredita** za ulaganja u osnovna sredstva se priznaje samo do iznosa za koji je verovatno da će u budućim periodima biti ostvarena oporeziva dobit u poreskom bilansu, odnosno obračunati porez na dobit za čije umanjenje će moći da se iskoristi neiskorišćeni poreski kredit, i to dok ova vrsta poreskog kredita zakonski može da se iskoristi.

Odložena poreska sredstva mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti nadoknadivi u budućim periodima (na primer, za rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju, koja su određena shodno relevantnim odredbama MRS 19 - Naknade zaposlenima).

Odložene poreske obaveze su iznosi poreza na dobitak plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je određeni rashod, priznat sa poreskog aspekta, dok će sa knjigovodstvenog aspekta biti priznat u poslovnim knjigama Društva tek u narednim periodima.

Po pitanju sredstava koja podležu amortizaciji, odložene poreske obaveze se priznaju uvek kada postoji oporeziva privremena razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice.

Oporeziva privremena razlika nastaje u slučajevima kada je knjigovodstvena vrednost sredstava veća od njihove poreske osnovice.

Iznos odložene poreske obaveze utvrđuje se primenom propisane (ili očekivane) stope poreza na dobit Društva na iznos oporezive privremene razlike koja je utvrđena na datum bilansa stanja.

Na svaki datum bilansa stanja se odložene poreske obaveze svode na iznos utvrđen na osnovu privremene razlike na taj dan. Ako je na kraju prethodne godine privremena razlika bila oporeziva, po kom osnovu su priznate odložene poreske obaveze, a na kraju tekuće godine, po osnovu istih sredstava, privremena razlika bude odbitna, vrši se ukidanje prethodno formiranih odloženih poreskih obaveza u celini, uz istovremeno priznavanje odloženih poreskih sredstava Društva u iznosu utvrđenom na datum bilansa stanja.

Odložene poreske obaveze mogu da se priznaju i po drugim osnovama za koje se u Društvu utvrdi da će iznosi poreza na dobitak biti plativi u budućim periodima u odnosu na oporezive privremene razlike.

7.7. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina su sredstva bez fizičke suštine, koja se mogu identifikovati, kao što su: softveri, licence, koncesije, patenti, ulaganja u razvoj, žigovi i sl.

Imovina ispunjava kriterijum mogućnosti identifikovanja ako je: ili odvojiva, odnosno kada se može odvojiti od Društva i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo pojedinačno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastaje po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Društva ili od drugih prava ili obaveza.

Da bi se nematerijalna imovina priznala, neophodno je da budu ispunjeni zahtevi propisani MRS 38 - Nematerijalna imovina, odnosno:

- da je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, pripisive imovini, uliti u Društvo,
- da Društvo ima mogućnost kontrole nad tom imovinom i
- da se nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Ako jedan od zahteva nije ispunjen, izdaci po osnovu nematerijalnih ulaganja se priznaju na teret rashoda u periodu u kojem su izdaci nastali.

Knjigovodstveno priznavanje interno generisane nematerijalne imovine je uslovljeno procenom da li je rezultanta:

- faze istraživanja ili
- faze razvoja.

Nematerijalna imovina koja proističe iz *istraživanja, ili iz faze istraživanja internog projekta*, se ne priznaje kao nematerijalna imovina. Izdaci po osnovu istraživanja, ili izdaci koji nastanu u fazi istraživanja internog projekta, se priznaju kao rashod u periodu u kojem su izdaci nastali.

Cena koštanja interno generisane nematerijalne imovine koja proističe iz *razvoja* (ili iz faze razvoja internog projekta) uključuje sve direktno pripisive troškove neophodne za kreiranje, proizvodnju i pripremu imovine za funkcionisanje na način kako je rukovodstvo Društva predvidelo.

Početno merenje nematerijalne imovine vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja).

Naknadno merenje nematerijalne imovine, nakon početnog priznavanja, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti (shodno relevantnim odredbama MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine).

7.8. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kao **nekretnine, postrojenja i oprema** priznaju se materijalna sredstva koja se: koriste u proizvodnji, za isporuku dobara, za pružanje usluga, za iznajmljivanje drugima, ili u administrativne svrhe; i za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Navedeno opšte načelo za priznavanje nekretnina, postrojenja i opreme se ne primenjuje samo u slučajevima kada se radi o priznavanju sredstava manje vrednosti (na primer, rezervni delovi i oprema za servisiranje), koji se iskazuju na zalihama. Stavljanjem u upotrebu ovih sredstava njihova se celokupna vrednost prenosi na troškove perioda.

Nekretnine, postrojenja i oprema se priznaju kao sredstvo: ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog sredstva može pouzdano odmeriti.

Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), koja obuhvata: nabavnu cenu i sve zavisne troškove nabavke, to jest sve direktno pripisive troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

U cilju naknadnog merenja nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je podela u sledeće grupe:

- a) zemljište,
- b) objekti,
- c) postrojenja i oprema i
- d) ostalo.

Naknadno merenje grupe „Objekti“ vrši se po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na datum bilansa stanja. Fer vrednost se utvrđuje procenom, koju vrši stručno osposobljeni procenjivač, na

osnovu tržišnih dokaza. Kada ne postoji dokaz fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, osim kao deo kontinuiranog poslovanja, može biti potrebno da Društvo proceni fer vrednost koristeći prinosni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene. Promena fer vrednosti objekata se načelno priznaje u ukupnom kapitalu, u okviru pozicije revalorizacije rezerve.

Naknadno merenje svih ostalih grupa u okviru pozicije „Nekretnine, postojenja i oprema“, osim objekata, vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti (shodno MRS 36).

Vrednovanje naknadnih izdataka u nekretnine, postrojenja i opremu vrši se kada se:

- radi o ulaganjima koja produžavaju korisni vek upotrebe sredstava,
- povećava kapacitet,
- unapređuje sredstvo čime se poboljšava kvalitet proizvoda ili
- smanjuju troškovi proizvodnje u odnosu na troškove pre ulaganja.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo, ne povećavaju vrednost sredstva, već predstavljaju rashod perioda.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se iskazuju i priznaju na posebnom računu, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi vezane za to sredstvo priliti u Društvo. Amortizacija ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi se vrši na osnovu procenjenog veka korišćenja tih sredstava, koji može biti jednak ili kraći od perioda trajanja ugovora o zakupu.

7.9. Lizing

Lizing je sporazum po kojem davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga pravo korišćenja sredstva za dogovoreni vremenski period u zamenu za plaćanje ili niz plaćanja.

U slučaju **finansijskog lizinga** (lizing kojim se suštinski prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima, a po isteku perioda lizinga pravo svojine se može, ali ne mora preneti), shodno odredbama MRS 17 - Lizing, korisnik lizinga **početno merenje** vrši tako što priznaje kao sredstvo i obavezu u svom bilansu stanja, u iznosima koji su na početku trajanja lizinga jednaki fer vrednosti sredstava koja su predmet lizinga, ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. *Fer vrednost* je iznos po kojem se predmet lizinga može razmeniti između upoznatih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Prilikom izračunavanja sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, *diskontna stopa* se generalno utvrđuje na osnovu kamatne stope sadržane u lizingu. Ako se kamatna stopa ne može utvrditi, kao diskontna stopa koristi se inkrementalna kamatna stopa na zaduživanje, to jest očekivana kamatna stopa koju bi Društvo platilo u slučaju pozajmljivanja sredstava na sličan rok i sa sličnim garancijama za kupovinu sredstava koje je predmet lizinga.

Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

Po pitanju **naknadnog merenja**, minimalna plaćanja lizinga treba podeliti između finansijskih troškova i smanjenja neizmirene obaveze. Finansijski trošak se alocira na periode tokom trajanja lizinga, tako da se ostvaruje konstantna periodična kamatna stopa na preostali saldo obaveze.

U slučaju **poslovnog (operativnog) lizinga** (lizing kojim se suštinski ne prenose svi rizici i koristi koji su povezani sa vlasništvom nad sredstvima), plaćanja lizinga se priznaju kao rashod, i to generalno po pravolinijskoj osnovi tokom trajanja lizinga.

7.10. Amortizacija nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Amortizacijom se iznos sredstava (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) koji se amortizuje vremenski alocira u toku korisnog veka trajanja sredstava.

Koristan vek trajanja sredstva se u Društvu određuje primenom vremenskog metoda, tako da se koristan vek trajanja sredstava može razumeti kao vremenski period tokom kojeg se očekuje da je sredstvo raspoloživo Društvu za upotrebu i korišćenje.

Iznos koji se amortizuje, odnosno nabavna vrednost ili drugi iznos koji zamenjuje tu vrednost u finansijskim izveštajima Društva, umanjen za rezidualnu vrednost (preostalu vrednost), sistematski se alocira tokom korisnog veka trajanja sredstava.

Rezidualna vrednost je procenjeni iznos koji bi Društvo primilo danas ako bi otuđilo sredstvo, nakon odbijanja procenjenih troškova otuđenja i uz pretpostavku da je sredstvo na kraju korisnog veka trajanja i u stanju koje se očekuje na kraju korisnog veka trajanja.

Za rezidualnu vrednost nematerijalne imovine se uvek pretpostavlja da je nula, osim u slučajevima:

- kada postoji obaveza treće strane da kupi nematerijalnu imovinu na kraju njenog veka trajanja ili
- kada postoji aktivno tržište nematerijalne imovine, uz pretpostavku da će takvo tržište postojati i na kraju veka trajanja imovine, kada se rezidualna vrednost može utvrditi pozivanjem na to tržište.

Rezidualna vrednost i preostali korisni vek trajanja sredstava se proveravaju na kraju svake finansijske godine od strane kompetentnih procenjivača. Ako su nove procene različite od prethodnih procena, promena se tretira promenom računovodstvene procene i knjigovodstveno se obuhvata na osnovu MRS 8 - Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Rezidualna vrednost se kao rezultat procene može za pojedino sredstvo povećati na iznos koji je jednak knjigovodstvenoj vrednosti tog sredstva ili veći od nje. U tom slučaju, trošak amortizacije će u preostalom korisnom veku trajanja tog sredstva iznositi nula, osim ako se, kao rezultat naknadnih procena, rezidualna vrednost ne smanji na iznos koji je niži od knjigovodstvene vrednosti.

Amortizacija sredstava vrši se **primenom metoda pravolinijskog otpisa** (proporcionalna metoda), a **obračun amortizacije počinje** od početka narednog meseca od trenutka kada sredstvo postane raspoloživo za upotrebu tj. korišćenje, odnosno kada se nalazi na lokaciji i u stanju spremnom za poslovanje na način kako je to predviđeno u Društvu.

Amortizacija nematerijalne imovine je uslovljena procenom da li je koristan vek trajanja neograničen ili ograničen. Nematerijalna imovina ne podleže amortizaciji ako se proceni da je koristan vek trajanja neograničen, to jest ako se na osnovu analize svih relevantnih faktora ne može predvideti završetak perioda kada se očekuje da će nematerijalna imovina generisati prilive neto tokova gotovine u Društvo.

Amortizacija se ne obračunava za sredstva koja vremenom ne gube na vrednosti (na primer, umetnička dela) ili sredstva koja imaju neograničeni vek trajanja (na primer, zemljište).

Za sredstvo pribavljeno putem finansijskog lizinga, amortizacija se obračunava kao i za druga sredstva, osim kada se ne zna da li će Društvo steći pravo vlasništva nad tim sredstvom, kada se sredstvo u potpunosti amortizuje u kraćem periodu od trajanja lizinga ili korisnog veka trajanja.

Obračun amortizacije prestaje kada se sredstvo isknjiži (prestane da se priznaje kao sredstvo) i kada se reklasifikuje kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja. Dakle, amortizacija se obračunava i kada se sredstvo ne koristi, odnosno i kada se ne koristi aktivno, ako sredstvo nije reklasifikovano kao stalno sredstvo namenjeno prodaji ili u okviru poslovanja koje se obustavlja.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, to jest za poreske svrhe, obračun amortizacije sredstava se vrši prema važećim zakonskim propisima.

Sredstva koja su, prema MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, klasifikovana kao sredstva namenjena prodaji, na datum bilansa stanja se iskazuju kao obrtna sredstva i procenjuju po nižoj vrednosti od knjigovodstvene vrednosti i fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

7.11. Umanjenje vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Na svaki datum bilansa stanja se od strane kompetentnih osoba, iz ili van Društva, proverava da li postoje indicije da je knjigovodstvena vrednost nekog sredstva (nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme) umanjena, odnosno, da li knjigovodstvena vrednost premašuje nadoknadivi iznos tog sredstva.

Ako naznake o umanjenju vrednosti postoje, shodno relevantnim odredbama MRS 36, vrši se procena nadoknadivog iznosa tog sredstva.

Nadoknadivi iznos je viša vrednost od:

- fer vrednosti, umanjena za troškove prodaje i
- upotrebne vrednosti.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je očekivana neto prodajna cena tog sredstva, odnosno to je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjena za troškove otuđenja.

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen koristan vek trajanja, te prodaje na kraju veka trajanja. Diskontna stopa koja se koristi pri utvrđivanju sadašnje vrednosti odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca, kao i rizike specifične za to sredstvo.

Nadoknadiivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja generiše gotovinu kojoj to sredstvo pripada. Jedinica koja generiše gotovinu je najmanja prepoznatljiva grupa sredstava koja generiše prilive gotovine koji su u najvećoj meri nezavisni od priliva gotovine drugih sredstava ili grupa sredstava.

Ako se utvrdi da je došlo do umanjenja vrednosti, knjigovodstvena vrednost se svodi na nadoknadiivi iznos. Gubitak zbog umanjenja se knjigovodstveno obuhvata na sledeći način:

- u slučaju da je prethodno za to sredstvo formirana revalorizaciona rezerva, smanjivanjem revalorizacionih rezervi i
- u slučaju da prethodno za to sredstvo nije formirana revalorizaciona rezerva, kao rashod perioda.

7.12. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koju drži vlasnik ili korisnik lizinga u okviru finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnina, ili porasta vrednosti kapitala, ili i jednog i drugog, a ne za:

- korišćenje u proizvodnji, pri nabavci dobara i usluga, ili u administrativne svrhe ili
- prodaju u okviru redovnog poslovanja.

Investiciona nekretnina se, shodno odredbama iz MRS 40 - Investicione nekretnine, priznaje kao sredstvo: ako je verovatno da će Društvo u budućnosti ostvariti ekonomsku korist od te investicione nekretnine i ako se njena nabavna vrednost (cena koštanja) može pouzdano odmeriti.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti (ceni koštanja), pri čemu se zavisni troškovi nabavke uključuju u nabavnu vrednost.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investicionu nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine: ako ispunjava uslove da se prizna kao sredstvo, ako je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdatkom prilivati u Društvo i ako se nabavna vrednost (cena koštanja) tog izdatka može pouzdano odmeriti. U suprotnom, naknadni izdatak se iskazuje kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja, **naknadno merenje investicione nekretnine** se vrši po fer (poštenoj) vrednosti, pod kojom se podrazumeva njena tržišna vrednost, odnosno najverovatnija vrednost koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja.

Promena fer vrednosti investicione nekretnine tokom određenog perioda se uključuje u rezultat perioda u kojem je povećanje/smanjenje nastalo.

Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije, niti se na njima vrši procena umanjenja vrednosti imovine.

Investiciona nekretnina prestaje da se priznaje po otuđenju ili ukoliko je prestala da se koristi, a ne očekuju se buduće koristi od njenog otuđenja. Dobici ili gubici od rashodovanja ili otuđenja investicione nekretnine priznaju se u bilansu uspeha u godini kada je sredstvo otuđeno ili rashodovano.

7.13. Zalihe

Zalihe su sredstva: koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namenjene su za prodaju; ili u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Zalihe obuhvataju: osnovni i pomoćni materijal (uključujući i rezervne delove, alat i inventar) koji će biti iskorišćeni u procesu proizvodnje, nedovršene proizvode čija je proizvodnja u toku, gotove proizvode koje je proizvelo Društvo i robu.

Zalihe se (shodno MRS 2 - Zalihe) **odmeravaju** po nižoj vrednosti od:

- nabavne vrednosti (cene koštanja) i
- neto ostvarive vrednosti.

Nabavna vrednost (cena koštanja) obuhvata sve:

- troškove nabavke,
- troškove konverzije i
- druge troškove nastale u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje.

Troškovi nabavke materijala i robe, koji su osnov za vrednovanje zaliha materijala i robe, obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge fiskalne izdatke (osim onih koje Društvo može naknadno da povрати od poreskih vlasti, kao što je, na primer, porez na dodatu vrednost koji Društvo može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Vrednovanje izlaska materijala i robe prilikom njihovog trošenja vrši se primenom **metode ponderisane prosečne cene**.

Po pitanju priznavanja sredstava manje vrednosti (na primer, sitan inventar, rezervni delovi i oprema za servisiranje), njihovim stavljanjem u upotrebu njihova celokupna vrednost (100% otpis) se prenosi na troškove perioda.

Troškovi konverzije i drugi troškovi nastali u procesu dovođenja zaliha na sadašnju lokaciju i stanje, su značajni prilikom vrednovanja zaliha nedovršene proizvodnje i zaliha gotovih proizvoda. U ove troškove spadaju: troškovi direktnog rada, troškovi direktnog materijala i indirektni, odnosno opšti proizvodni i neproizvodni troškovi i troškovi pozajmljivanja.

Neto ostvariva vrednost je procenjena cena prodaje u okviru redovnog poslovanja umanjena za troškove dovršenja i procenjene troškove neophodne za realizaciju prodaje. Prilikom procene neto ostvarive vrednosti polazi se od najpouzdanijih dokaza raspoloživih u vreme procene o iznosima po kojima se zalihe mogu realizovati.

Iznos bilo kog otpisa zaliha na neto ostvarivu vrednost i svi gubici zaliha se priznaju kao rashod u periodu u kom je nastao otpis ili gubitak.

7.14. Stalna sredstva namenjena prodaji

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao **sredstvo namenjeno prodaji** u skladu sa MSFI 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja, ako se njegova knjigovodstvena vrednost može prvenstveno povratiti prodajnom transakcijom, a ne daljim korišćenjem. Da bi se ovaj zahtev smatrao ispunjenim:

- sredstvo (ili grupa za otuđenje) mora da bude dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju, isključivo pod uslovima koji su uobičajeni za prodaju takve imovine (ili grupe za otuđenje) i
- prodaja sredstva mora biti vrlo verovatna.

Stalno sredstvo koje je priznato kao sredstvo namenjeno prodaji **meri se** (iskazuje) po nižem iznosu od:

- knjigovodstvene vrednosti i
- fer (poštene) vrednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrednost je sadašnja (neotpisana) vrednost iskazana u poslovnim knjigama Društva.

Fer (poštena) vrednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmenjeno između obaveštenih i voljnih strana u nezavisnoj transakciji, to jest tržišna vrednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva.

Stalna sredstva namenjena prodaji se ne amortizuju.

Otpisana sredstva, kao i sredstva čija je neotpisana (knjigovodstvena) vrednost beznačajna, neće biti priznata kao sredstva namenjena prodaji.

7.15. Finansijski instrumenti

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj pojavnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća,
- zajmovi (kredit) i potraživanja i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha obuhvataju finansijska sredstva čije se promene fer vrednosti evidentiraju kao prihodi ili rashodi u bilansu uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispuni bilo koji od sledećih uslova:

- klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja ili
- posle početnog priznavanja naznačeno je da se u Društvu razvrstava i iskazuje kao finansijsko sredstvo (obaveza) kroz bilans uspeha.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je: stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti, deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobitka, ili derivat (osim derivata koji je instrument „hedžinga“).

Društvo može da naznači da se finansijski instrument iskazuje kroz bilans uspeha samo kada to rezultira relevantnijim informacijama, budući da se eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza, ili priznavanja dobitaka ili gubitaka, po različitim osnovama; ili se grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Društva.

Finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Društvo definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim onih koje Društvo nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha ili kao raspoložive za prodaju i onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva Društva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

- sredstava za koja Društvo ima nameru da ih proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- sredstava koja posle početnog priznavanja Društvo naznači kao raspoloživa za prodaju ili
- sredstava za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana u prethodno naznačene vrste finansijskih instrumenata.

Pri **početnom odmeravanju** finansijskog instrumenta, Društvo odmeravanje vrši po fer vrednosti kroz bilans stanja uvećanoj, u slučaju da finansijski instrument nije naznačen za odmeravanje po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti kroz bilans uspeha, za troškove transakcije direktno pripisive njihovom sticanju.

Naknadno odmeravanje finansijskih instrumenata vrši se po fer vrednostima, bez oduzimanja troškova transakcije koji mogu nastati prodajom ili pri drugom otuđenju, osim za sledeća finansijska sredstva:

- zajmove i potraživanja, koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate,
- finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, koje se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate i
- investicije u instrumente kapitala koji nemaju kotiranu tržišnu cenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano odmeriti, koji se odmeravaju po nabavnoj vrednosti.

Fer vrednost sredstva je iznos za koji se sredstvo može razmeniti ili obaveza izmiriti u slučaju obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Ako za finansijski instrument postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje shodno informacijama sa tog tržišta; a ako ne postoji aktivno tržište, fer vrednost se određuje tehnikama procene preciziranim relevantnim odredbama MRS 39. Pozitivni (negativni) efekti promene fer vrednosti se, za finansijske instrumente iskazane po fer vrednosti kroz bilans uspeha, iskazuju kao dobitak (gubitak) u periodu nastanka promene; a kod finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, iskazuju se u okviru nerealizovanih dobitaka/gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju sve do momenta prodaje, kada se efekti prenose u dobitak (gubitak). Izuzetak od navedenog su troškovi od trajnog obezvređenja i devizni dobitci (gubici) koji se za finansijske instrumente klasifikovane kao raspoložive za prodaju odmah priznaju u dobitak (gubitak).

Amortizovana vrednost je sadašnja vrednost svih očekivanih budućih gotovinskih isplata ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta. Pri izračunavanju amortizovane vrednosti finansijskog instrumenta koristi se metod diskontovanja uz primenu efektivne kamatne stope. Pozitivni (negativni) efekti promene amortizovane vrednosti finansijskih instrumenata se priznaju u momentu prestanka priznavanja finansijskog instrumenta, osim u slučaju da je došlo do umanjenja vrednosti, kada se gubitak odmah priznaje.

7.16. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Najlikvidniji oblici finansijskih sredstava Društva predstavljaju **gotovina i gotovinski ekvivalenti**, koji se procenjuju po nominalnoj, to jest po fer vrednosti. U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata Društva iskazuju se: hartije od vrednosti, sredstva u dinarskoj i deviznoj blagajni, novčana sredstva na dinarskim i deviznim računima kod banaka, izdvojena novčana sredstva za otvorene akreditive u zemlji, devizni akreditivi, kratkoročni visoko likvidni plasmani koji se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine bez većeg rizika da se vrednost smanji, novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena, i dr.

Kriterijumi po kojima se sredstva Društva razvrstavaju u okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata su precizirani relevantnim odredbama MRS 7 - Izveštaj o tokovima gotovine, po kojima:

- gotovina obuhvata gotovinu i depozite po viđenju, a
- gotovinski ekvivalenti su kratkoročne, visoko likvidne investicije, koje se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti, što podrazumeva investicije koje imaju kratak rok dospeća (tri meseca ili kraće).

7.17. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga povezanim društvima i ostalim pravnim i fizičkim licima u zemlji i inostranstvu, kao i potraživanja po drugim osnovama (potraživanja za kamatu i dividendu, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od državnih organa i organizacija, potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa i drugo), za koje se očekuje da će biti realizovana u roku od 12 meseci od datuma bilansiranja.

Kratkoročna potraživanja po osnovu prodaje mere se po vrednosti iz originalne fakture, a naknadno po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu nenaplativih potraživanja. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti se na dan bilansa stanja preračunavaju prema važećem srednjem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihod ili rashod perioda.

U Društvu se na dan bilansa stanja za svako pojedinačno potraživanje vrši procena realnosti potraživanja, kao i verovatnoće njegove naplate, odnosno za svako pojedinačno potraživanje se vrši procena da li je došlo do umanjenja vrednosti.

Prilikom **procene umanjenja vrednosti potraživanja**, smatra se da je Društvo pretrpelo gubitke zbog umanjenja vrednosti ako postoji objektivan dokaz (na primer, velike finansijske teškoće dužnika, neuobičajeno kršenje ugovora od strane dužnika, potencijalno bankrotstvo dužnika i sl.) umanjenja vrednosti kao rezultat događaja koji se odigrao posle prvobitnog priznavanja sredstava i taj nastanak gubitka ima uticaj na procenjene buduće tokove gotovine od finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se mogu pouzdano proceniti. Ako nema objektivnih dokaza, osobe koje vrše procenu koriste svoje iskustvo i rasuđivanje za procenu naplativosti potraživanja.

Ako se proceni da je došlo do umanjenja vrednosti potraživanja vrši se njihov:

- indirektan otpis ili
- direktan otpis.

Indirektan otpis potraživanja na teret rashoda Društva, se vrši preko računa ispravke vrednosti. Odluku o indirektnom otpisu (ispravci vrednosti) potraživanja preko računa ispravke vrednosti, na predlog popisne Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Direktan otpis potraživanja se vrši na osnovu procene rukovodstva Društva ako je nenaplativost skoro u potpunosti izvesna (u slučaju zastarelosti potraživanja, stečaja dužnika i dr.). Odluku o direktnom otpisu potraživanja nakon razmatranja i predloga Komisije za popis obaveza i potraživanja u okviru redovnog popisa, ili na predlog stručnih službi u toku godine, donosi Izvršni odbor Društva.

Indirektan i direktan otpis potraživanja se vrši samo na osnovu relevantnih okolnosti i stanja koja su postojala na datum bilansa stanja, odnosno u toku godine.

Gubici očekivani kao rezultat budućih događaja, to jest događaja nakon datuma bilansa stanja, bez obzira koliko verovatni, se ne priznaju, već se obelodanjuju u Napomenama uz finansijske izveštaje.

7.18. Finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne finansijske plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od datuma bilansa stanja.

U okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuje se i deo datih dugoročnih kredita Društva čija se naplata očekuje u roku od godinu dana od datuma bilansa stanja.

Kao i za druga sredstva koja se iskazuju kao kratkoročna, u okviru kratkoročnih finansijskih plasmana iskazuju se i hartije od vrednosti Društva čija se realizacija (naplata) očekuje u periodu od godinu dana od datuma bilansa stanja. Tako se, na primer, kao kratkoročni finansijski plasmani iskazuju hartije od vrednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrednosti koje se drži do dospeća - deo koji dospeva do jedne godine.

U okviru **dugoročnih finansijskih plasmana** iskazuju se različite vrste ulaganja, kao što su: učešća u kapitalu i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti, dugoročne hartije od vrednosti koje se drže do dospeća, otkupljene sopstvene akcije i ostali dugoročni finansijski plasmani.

Učešća u zavisnim društvima i ostalim povezanim društvima, na osnovu relevantnih zakonskih odredbi MRS 27 - Pojedinačni finansijski izveštaji, u Društvu se knjigovodstveno obuhvataju po metodu nabavne vrednosti. Međutim, ako se, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, ustanovi da je nadoknadiva vrednost učešća manja od nabavne (knjigovodstvene) vrednosti, Društvo svodi vrednost učešća na nadoknadivi iznos, a snižavanje učešća (obezvređenje) iskazuje kao rashod u periodu kada je obezvređenje ustanovljeno.

Po pitanju naknadnog odmeravanja dugoročnih finansijskih plasmana, relevantna je klasifikacija koje rukovodstvo Društva vrši shodno karakteru finansijskog instrumenta (finansijsko sredstvo po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijska sredstva (investicije) koje se drže do dospeća, zajmovi (kredit) i potraživanja i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju).

7.19. Obaveze

Obaveza je rezultat prošlih transakcija ili događaja čije izmirenje obično podrazumeva odricanje od ekonomskih koristi (resursa) Društva da bi se zadovoljio zahtev druge strane.

Prilikom **vrednovanja obaveza**, a shodno relevantnim odredbama Okvira za pripremu i prezentaciju finansijskih izveštaja, obaveza se priznaje u bilansu stanja:

- kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi imati za rezultat izmirenje sadašnje obaveze i
- kada iznos za izmirenje može pouzdano da se odmeri.

Pored navedenog, pri vrednovanju se uvažava *načelo opreznosti*, pod kojim se podrazumeva uključivanje opreza pri procenjivanju, tako da imovina i prihodi nisu precenjeni, a obaveze ili troškovi potcenjeni. Međutim, načelo opreznosti ne treba da rezultira stvaranjem skrivenih rezervi (na primer, kao posledica namerno precenjenih obaveza ili troškova), obzirom da u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Obavezama se smatraju: dugoročne obaveze (obaveze prema povezanim pravnim licima; dugoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, obaveze po osnovu finansijskog lizinga i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i zajmovi od povezanih pravnih lica, kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji i inostranstvu, deo dugoročnih kredita i zajmova, kao i drugih obaveza koje dospevaju do jedne godine i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama se smatraju obaveze za koje se očekuje da će biti izmirene u roku do godinu dana od datuma bilansa stanja, uključujući i deo dugoročnih obaveza koje ispunjavaju navedeni uslov, dok se *dugoročnim obavezama* smatraju obaveze čije se izmirenje očekuje u dužem roku.

Za obaveze iskazane u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom, vrši se preračunavanje u funkcionalnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene kursa do datuma izmirenja iskazuju se kao pozitivne (negativne) kursne razlike. Obaveze u stranoj valuti se na datum bilansa stanja preračunavaju prema važećem kursu, a kursne razlike se priznaju kao prihodi ili rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu sudskih odluka, vanparničnog poravnanja i sl., vrši se direktnim otpisivanjem.

7.20. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Rezervisanje, shodno MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, predstavlja obavezu neizvesnog vremena dospeća ili iznosa.

Društvo priznaje rezervisanje samo ako su ispunjena sledeća tri uslova:

- kada Društvo ima sadašnju obavezu (zakonsku ili izvedenu) kao posledicu prošlog događaja,
- kada je verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan da se izmiri obaveza i
- kada može da se napravi pouzdana procena iznosa obaveze.

Suština rezervisanja je da se formira samo za obaveze nastale iz prošlih događaja, koje postoje nezavisno od budućih radnji Društva. Otuda, rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Za svrhu priznavanja rezervisanja, smatra se da je verovatno da će zahtevano izmirivanje obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi, kada je verovatnije nego da nije, da će odliv resursa nastati, to jest verovatnoća da će izmirenje tih obaveza Društva prouzrokovati odliv resursa je veća od verovatnoće da neće.

Rezervisanja mogu da se formiraju po različitim osnovama, i to: za troškove u garantnom roku, za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, za zadržane kaucije i depozite, za troškove restrukturiranja, za naknade i druge beneficije zaposlenih, za troškove sudskih sporova i po drugim osnovama.

Prilikom odmeravanja rezervisanja, iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka Društva zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Drugim rečima, to je iznos koje bi Društvo platilo na datum bilansa stanja da se izmiri obaveza ili da se ta obaveza prenese na treću stranu.

Rezervisanja za troškove i rizike se prate po vrstama, ispituju se na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, ukida se rezervisanje. Ukidanje rezervisanja se vrši u korist prihoda.

Kada je učinak vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za izmirenje obaveze. Pri izračunavanju sadašnje vrednosti se koriste diskontne stope, to jest stope pre oporezivanja, koje odražavaju tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Potencijalna obaveza je:

- moguća obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno samo nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva ili
- sadašnja obaveza koja nastaje po osnovu prošlih događaja, ali nije priznata jer nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi Društva biti zahtevan za izmirenje obaveze ili iznos obaveze ne može da bude dovoljno pouzdano procenjen.

Potencijalna obaveza se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je odliv ekonomskih koristi moguć, a mogućnost odliva resursa nije vrlo mala, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna obaveza se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja). Kada odliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalnih obaveza postane verovatan, rezervisanje i rashod se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem promena verovatnoće nastaje (osim u retkim okolnostima kada pouzdana procena ne može da se napravi).

Potencijalna imovina je moguća imovina koja nastaje po osnovu prošlih događaja i čije postojanje će biti potvrđeno jedino nastankom ili nenastankom jednog ili više neizvesnih budućih događaja koji nisu u potpunosti pod kontrolom Društva.

Potencijalna imovina se ne priznaje u finansijskim izveštajima Društva, već se, u slučaju da je priliv ekonomskih koristi verovatan, vrši njeno obelodanjivanje.

Potencijalna imovina se stalno iznova procenjuje (najmanje na datum bilansa stanja) da bi se obezbedilo da finansijski izveštaji na odgovarajući način odražavaju razvoj predmetnog događaja. Ako postane sigurno da će priliv ekonomskih koristi po osnovu potencijalne imovine nastati, imovina i prihod u vezi sa njom se priznaju u finansijskim izveštajima Društva u periodu u kojem je promena nastala.

7.21. Naknade zaposlenima

Sa **aspekta poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje**, Društvo je, u skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da obustavi obračunate doprinose iz bruto zarada zaposlenih, kao i da za njihov račun prenese obustavljena sredstva u korist odgovarajućih državnih fondova.

Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova Društva u periodu na koji se odnose. Društvo, nakon odlaska zaposlenih u penziju, nema obavezu da im plaća nikakve naknade.

Za procenu rezervisanja po osnovu naknada i drugih beneficija zaposlenih, primenjuju se relevantne odredbe MRS 19 - Primanja zaposlenih. Rezervisanja za Naknade i druge beneficije zaposlenih uključuju, na primer: rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom redovnog odlaska u penziju i rezervisanja za otpremnine koje se isplaćuju kao rezultat odluke Društva da prekine rad nekog zaposlenog pre uobičajenog datuma penzionisanja ili odluke zaposlenog da dobrovoljno prihvati da je višak, u zamenu za ta primanja.

Prilikom procene obaveza prilikom prestanka zaposlenja, na osnovu relevantnih odredbi MRS 19, stopa koja se koristi za diskontovanje se načelno određuje u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. Alternativno, a što je takođe precizirano MRS 19, sve do momenta dok u Republici Srbiji ne bude postojalo razvijeno tržište za korporativne obveznice, za procenu obaveza Društva prilikom prestanka zaposlenja koristiće se (za diskontnu stopu) tržišni prinosi (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok korporativnih ili državnih obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja. Ako Društvo za procenu obaveza prilikom prestanka zaposlenja, usled nerazvijenog tržišta državnih obveznica, kao „reper“ koristi prinos na državne obveznice čiji je rok dospeća kraći od procenjenog roka dospeća isplata po osnovu odnosnih primanja, diskontna stopa se određuje tako što se prinos na „reperne“ hartije od vrednosti procenjuje na duže rokove.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se u Društvu isplaćuju zaposlenima shodno novim odredbama Kolektivnog ugovora, koje su usaglašene sa zakonskim odredbama (u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku).

7.22. Informacije o segmentima poslovanja

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

8. FINANSIJSKI RIZICI

Neizvesnost po pitanju budućih događaja je jedna od osnovnih specifičnosti poslovanja u uslovima tržišnog privrednog ambijenta, koja se ogleda u više mogućih, odnosno potencijalnih ishoda. Usled neizvesnosti, to jest usled nepoznavanja i nesigurnosti koji će se od potencijalnih događaja stvarno desiti, pravni subjekti su u poslovanju izloženi raznovrsnim rizicima, a koji mogu imati uticaj na njihovu buduću tržišnu poziciju.

Sa aspekta Društva, postoji veliki broj potencijalnih rizika koji u različitom intenzitetu mogu da imaju negativan uticaj na stanje i poslovanje Društva.

Pojedini (specifični) rizici su uslovljeni internim faktorima, kao što su, na primer: *rizik koncentracije*, koji se u slučaju Društva može manifestovati izloženosti ka jednoj ili manjoj grupi kupaca ili dobavljača; *operativni rizik*, koji se manifestuje u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled nenamernih i namernih propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemima u Društvu i sl.; *reputacioni rizik*, pod kojim se podrazumeva mogućnost pogoršanja tržišne pozicije Društva zbog gubitka poverenja, to jest stvaranja negativne slike javnosti (državne institucije, dobavljači, kupci, itd.) o poslovanju Društva; *pravni rizik*, koji se ispoljava u mogućnosti nastanka negativnih efekata usled kazni i sankcija proisteklih iz sudskih sporova zbog neispunjavanja ugovornih ili zakonskih obaveza; itd.

Kako je većina ovih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet drugih delova Napomena ili drugih internih akata Društva (na primer, minimiziranje operativnog rizika, putem usvojenih procedura i radnih instrukcija, između ostalog, predmet je Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva), u nastavku će se fokus staviti na razmatranje **finansijskih rizika**, pod kojima se, pre svega, misli na:

- kreditni rizik,
- tržišni rizik i
- rizik likvidnosti.

Finansijski rizici su značajno uslovljeni (eksternim) faktorima koji nisu neposredno pod kontrolom Društva. U tom smislu, na visinu finansijskog rizika značajno utiče stanje okruženja Društva, koje nije opredeljeno samo razvijenošću privrednog okruženja, već i pravnim, finansijskim i drugim relevantnim aspektima koji opredeljuju visinu sistemskih rizika.

Generalno, komparativno posmatrano sa tržištima razvijenih privreda, društva koja posluju na tržištima, kako nedovoljne privredne razvijenosti i makroekonomske stabilnosti, tako i visoke nelikvidnosti, kao što je Republika Srbija, značajno su izložena finansijskim rizicima. Pored navedenog, nedovoljna razvijenost finansijskog tržišta onemogućava korišćenje široke lepeze instrumenata „*hedžinga*“ koja su karakteristična za razvijena tržišta. Tako, na primer, društva koja posluju u Republici Srbiji nemaju mogućnost korišćenja većeg broja derivatnih finansijskih instrumenata u upravljanju finansijskim rizicima, iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano kontinuirano tržište finansijskih instrumenata.

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva.

Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

U nastavku će se prikazati:

- finansijski rizični profil Društva, odnosno procena strukture i nivoa finansijskih rizika kojima je Društvo izloženo u svom poslovanju,
- mere za upravljanje prepoznatim finansijskim rizicima Društva i
- upravljanje rizikom kapitala, koji, iako ne spada ni u jednu od pojedinačnih vrsta finansijskih rizika, u značajnoj meri utiče na visinu svake od razmatranih vrsta rizika.

8.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

U narednim tabelama prikazana je:

- struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti,
- struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjenje vrednosti i
- starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjenje vrednosti.

Energoprojekt Holding a.d.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjnje vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja po osnovu prodaje:</i>		
a) Kupci u zemlji - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	322.647	233.001
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	8.980	8.383
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	22.115	46.603
Energoprojekt Entel a.d.	9.013	8.964
Energoprojekt Energodata a.d.	26.632	30.404
Energoprojekt Industrija a.d.	75.149	74.737
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	15.348	17.429
Energoprojekt Oprema a.d.	8.119	
Energoprojekt Garant a.d.o.	183	181
Enjub d.o.o.	705	705
<i>Svega</i>	<i>488.891</i>	<i>420.407</i>
b) Kupci u zemlji (eksterno)	37	37
<i>Svega</i>	<i>488.928</i>	<i>420.444</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova:</i>		
a) Potraživanja iz specifičnih poslova - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	102.017	86.085
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	35	1.944
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	383	1.229
Energoprojekt Entel a.d.	62	507
Energoprojekt Energodata a.d.	73	662
Energoprojekt Industrija a.d.	98	707
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	560	100
Energoprojekt Oprema a.d.	87	571
Energoprojekt Garant a.d.o.	454	471
Enjub d.o.o.	1.775	1.353
<i>Svega</i>	<i>105.544</i>	<i>93.629</i>
b) Potraživanja iz specifičnih poslova - ostala pravna lica		
Napred razvoj a.d.		2.881
Ostali	73	69
<i>Svega</i>	<i>105.617</i>	<i>96.579</i>
<i>Druga potraživanja:</i>		
a) Druga potraživanja - zavisna i ostala povezana pravna lica		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		317
Energoprojekt Niskogradnja a.d.		3.336
Enjub d.o.o.	46.372	35.634
<i>Svega</i>	<i>46.372</i>	<i>39.287</i>
b) Druga potraživanja - ostalo	12.011	14.225
<i>Svega</i>	<i>58.383</i>	<i>53.512</i>
UKUPNO	<i>652.928</i>	<i>570.535</i>

Potraživanja od kupaca u zemlji - zavisna pravna lica odnose se, na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga zavisnim društvima, po kojima Društvo poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura kratkoročnih potraživanja za koje je izvršeno umanjene vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova:		
Zekstra grupa - Zekstra d.o.o. (Napomena 17 i 28)	855	851
Napred razvoj a.d.	2.881	
<i>Ispravka vrednosti</i>	(3.736)	(851)
UKUPNO		

Starosna struktura kratkoročnih potraživanja za koje nije izvršeno umanjene vrednosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	51.024	43.201
b) Do 30 dana	12.488	14.463
c) 30 - 60 dana	9.850	13.915
d) 60 - 90 dana	13.181	17.324
e) 90 - 365 dana	105.148	129.019
f) Preko 365 dana	449.116	335.401
Svega	640.807	553.323
<i>Kupci u zemlji:</i>		
a) Tekuća	37	37
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	37	37
<i>Ostalo:</i>		
a) Tekuća	11.306	13.545
b) Do 30 dana	188	310
c) 30 - 60 dana	233	270
d) 60 - 90 dana	78	
e) 90 - 365 dana	202	139
f) Preko 365 dana	77	2.911
Svega	12.084	17.175
UKUPNO	652.928	570.535

U okviru ukupnih tekućih (nedospelih) potraživanja u iznosu od 62.367 hiljada RSD, potraživanja od kupaca u iznosu od 48.309 hiljada RSD uglavnom dospevaju u roku od 15 dana nakon izdavanja fakture, shodno dogovorenim uslovima plaćanja.

8.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika,
- kamatnog rizika i
- rizika od promene cena.

Valutni rizik, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kurseva, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kurseva. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kurseva stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno Evrom.

Analiza osetljivosti, prezentovana u nastavku, pokazuje da bi promena kurseva značajnije uticala na promenu rezultata Društva, pa se može zaključiti da je **Društvo značajno izloženo valutnom riziku**.

U sledećoj tabeli je, na osnovu podataka iz deviznog podbilansa, iskazana knjigovodstvena vrednost monetarnih sredstava i obaveza.

<i>Sredstva u EUR</i>		<i>Obaveze u EUR</i>	
<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
16.457.561	16.612.558	4.965.632	270.674

Obzirom na iskazane razlike u deviznim podbilansima, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na nominalni rast kursa dinara od 10% u odnosu na strane valute.

Stopa osetljivosti od 10% predstavlja procenu maksimalno razumno očekivanih promena u kursovima stranih valuta. Analiza osetljivosti uključuje samo gotovinska sredstva, potraživanja i obaveze iskazane u stranoj valuti, i usklađuje njihovo prevođenje na kraju perioda za potencijalnu depresijaciju ili apresijaciju funkcionalne valute u odnosu na strane valute.

Analizom deviznog podbilansa Društva, može se konstatovati da je Društvo najosetljivije na promenu Evra. Analiza osetljivosti je urađena na način koji podrazumeva identičnu fluktuaciju svih za Društvo relevantnih valuta.

Uz nepromenjene ostale varijable, *apresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog negativnih efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, *depresijacija nacionalne valute* bi prouzrokovala pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda zbog pozitivnog efekata neto kursnih razlika između deviznih sredstava i obaveza.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju depresijacije nacionalne valute za 10%	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	139.772	197.669

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izloženo preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Euribor).

U sledećoj tabeli je prikazana kamatonosna struktura **finansijskih sredstava i obaveza** Društva sa promenljivom kamatnom stopom na datum bilansa stanja.

Kamatonosna struktura finansijskih sredstava i obaveza sa promenljivom kamatnom stopom	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Kamatonosna finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni zajmovi dati povezanim pravnim licima	162.419	171.859
UKUPNO	162.419	171.859
Kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom:		
Kratkoročni krediti	565.561	170.000
UKUPNO	565.561	170.000
RAZLIKA	(403.142)	1.859

Uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom veća od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao pozitivan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled pozitivnih efekata neto prihoda od kamata.

Analogno iznetom, uz nepromenjene ostale varijable, ako su finansijska sredstva sa promenljivom kamatnom stopom manja od finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom, *rast kamatne stope* bi prouzrokovao negativan uticaj na rezultat tekućeg perioda, usled negativnih efekata neto prihoda od kamate.

Obzirom na iskazane razlike u finansijskim sredstvima i obavezama sa promenljivim kamatnim stopama Društva, u narednoj tabeli je urađena analiza osetljivosti Društva na rast kamatne stope od 1%.

Stopa osetljivosti od 1% predstavlja procenu potencijalno razumno očekivanih promena u kamatnim stopama.

Analiza osetljivosti rezultata u slučaju rasta kamatne stope za 1%	u 000 dinara	
	2015	2014
NETO UTICAJ NA REZULTAT TEKUĆEG PERIODA	(4.031)	19

Analiza osetljivosti pokazuje da negativna promena kamatnih stopa (za 1%) ima uticaj na promenu rezultata, obzirom da su kamatonosne finansijske obaveze sa promenljivom kamatnom stopom znatno veće od kamatonosnih finansijskih sredstava sa promenljivom kamatnom stopom, pa se može zaključiti da je **Društvo izloženo kamatnom riziku**.

Vežano za potencijalne kamatne rizike po osnovu finansijskih obaveza, u nastavku će se dati kratak osvrt na *politiku upravljanja rizikom dobavljača* koja se primenjuje u Društvu.

Kao što se iz tabele u kojoj je prikazana kamatonosna struktura finansijskih obaveza sa promenljivom kamatnom stopom može uočiti, obaveze prema dobavljačima (kako obaveze po ispostavljenim fakturama, tako i nefakturisane obaveze) nisu uključene u navedenu grupu.

Osnovna činjenica koja podržava realnost primenjenog pristupa je da dobavljači, po pravilu, ne zaračunavaju zatezne kamate u slučaju kašnjenja Društva u izmirenju svojih obaveza. Nezaračunavanje zatezne kamate treba prvenstveno razumeti kao posledicu potrebe za dugoročnim održavanjem dobrih poslovnih odnosa dobavljača sa potencijalno kvalitetnim kupcem. Shodno iznetom, *potencijalni kamatni rizici zbog neblagovremenog izmirenja obaveza prema dobavljačima u Društvu nisu izraženi*.

Energoprojekt Holding a.d.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Dobavljači u zemlji i inostranstvu- zavisna i ostala povezana pravna lica:</i>		
Encom GmbH Consulting, Engineering&Trading, Nemačka	11.463	16.481
Energoprojekt Energodata a.d.	1.656	
Energoprojekt Oprema a.d.		12.774
Ostali	61	493
Svega	13.180	29.748
<i>Dobavljači u zemlji (eksterno):</i>		
JKP „Beogradske elektrane“	954	894
Zavod za zaštitu zdravlja ŽTP	444	444
Dedinje	407	407
Algotech d.o.o.	346	344
Constantine the Great d.o.o.	329	
Tehnomarket d.o.o.	283	
Tabulir komerc	276	196
Telekom Srbija a.d.	242	
Compacc d.o.o.	237	
EPS Snabdevanje d.o.o.		3.492
Agencija za investicije i stanovanje		3.114
Neo Systems		1.335
Ostali	2.149	2.190
Svega	5.667	12.416
<i>Dobavljači u inostranstvu (eksterno):</i>		
IATA	6.931	2.836
Ostali	573	1.936
Svega	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.936

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču EPS Snabdevanje d.o.o. dalo četiri solo blanko menice.

U narednoj tabeli prikazana je starosna struktura obaveza prema dobavljačima.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća	1.714	479
b) Do 30 dana	3	12.789
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		1.391
f) Preko 365 dana	11.463	15.089
Svega	13.180	29.748
<i>Dobavljači u zemlji:</i>		
a) Tekuća	3.507	7.478
b) Do 30 dana	1.979	1.371
c) 30 - 60 dana	181	155
d) 60 - 90 dana		37
e) 90 - 365 dana		260
f) Preko 365 dana		3.114
Svega	5.667	12.415
<i>Dobavljači u inostranstvu:</i>		
a) Tekuća	7.504	4.772
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
Svega	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.935

Rizik od promene cena je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u Društvu.

8.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji likvidnosti Društva i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza,
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su takođe, prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Opšti racio likvidnosti	2:1	3,13:1	5,54:1
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	3,13:1	5,48:1
Gotovinski racio likvidnosti		0,72:1	0,44:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.382.945	1.216.152

Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih i
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

8.4. Upravljanje rizikom kapitala

Cilj upravljanja rizikom kapitala je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničeno dugom roku, kako bi se vlasnicima Društva obezbedio zadovoljavajući prinos (profit), uz očuvanje adekvatne strukture izvora sredstava, odnosno dobrog kreditnog boniteta.

Iako postoji više kriterijuma na osnovu kojih se mogu izvoditi zaključci o održivosti pretpostavke o dugoročnoj egzistenciji Društva, sigurno da su rentabilno poslovanje, kao i zadovoljavajuća finansijska struktura, jedni od osnovnih kriterijuma.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Neto dobitak	236.973	43.867
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	8.418.694	8.054.188
b) Kapital na kraju godine	8.450.766	8.418.694
Svega	8.434.730	8.236.441
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	2,81%	0,53%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Obaveze	647.987	268.136
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,07 : 1	0,03 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	8.450.766	8.418.694
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	418.575	416.277
Svega	8.869.341	8.834.971
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,93 : 1	0,97 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i uvećana za gubitak iznad visine kapitala) i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	647.987	268.136
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	463.343	116.713
<i>Svega</i>	<i>184.644</i>	<i>151.423</i>
Kapital	8.450.766	8.418.694
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 45,77	1 : 55,60

BILANS USPEHA

9. POSLOVNI PRIHODI

9.1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga je prikazana u narednoj tabeli.

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	422.673	410.782
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	108	70
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	59.403	143.902
UKUPNO	482.184	554.754

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu bazirani su na pružanju usluga Društva zavisnim društvima, po osnovu ugovora odobrenih i usvojenih od strane nadležnih organa uprave Društva i zavisnih društava, a u skladu sa relevantnim pravnim aktima i iznose 422.673 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 410.782 hiljada RSD).

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu data je u tabeli u nastavku.

Struktura prihoda od prodaje usluga zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Energoprojekt Garant a.d.o.	1.811	1.761
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	74.631	72.531
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	92.880	90.267
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	33.567	32.623
Energoprojekt Entel a.d.	89.652	87.129
Energoprojekt Energodata a.d.	8.976	8.724
Energoprojekt Industrija a.d.	20.143	19.576
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	5.954	5.787
Energoprojekt Oprema a.d.	95.059	92.384
UKUPNO	422.673	410.782

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu u iznosu od 108 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 70 hiljada RSD) ostvareni su prodajom avio karata.

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu u iznosu od 59.403 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 143.902 hiljada dinara) odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

9.2. Drugi poslovni prihodi

Struktura drugih poslovnih prihoda	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	19.506	28.084
Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji	290	802
Ostali poslovni prihodi (eksterno)	2.060	281
UKUPNO	21.856	29.167

Prihodi od zakupnina od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica u iznosu 19.506 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 28.084 hiljada RSD), ostvareni su po osnovu izdavanja u zakup kompleksa zgrada „Samački hotel“ na Batajničkom drumu br. 24, koji se od 2011. godine izdaje u zakup Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 15.135 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 23.836 hiljada RSD) i dela poslovne zgrade Energoprojekt, koji se od 2013. godine izdaje u zakup Energoprojekt Garantu u iznosu od 4.371 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 4.248 hiljada RSD).

Prihodi od zakupnina od drugih pravnih lica u zemlji u iznosu od 290 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 802 hiljada RSD) ostvareni su, pre svega, po osnovu izdavanja u zakup prostora u prizemlju poslovne zgrade Energoprojekt Telekomu Srbija u iznosu od 145 hiljada RSD.

Ostali poslovni prihodi u iznosu od 2.060 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 281 hiljada RSD) ostvareni su od Trinity capital d.o.o, po osnovu pribavljanja geodetskog snimka, izrade katastarsko topografskog plana i pribavljanja analize i potvrde ispunjenosti kriterijuma za izgradnju visokih objekata u Bloku 26 na Novom Beogradu, u iznosu od 1.580 hiljada RSD i nagradnog bonusa avio kompanija za ostvareni promet po osnovu prodaje avio karata u iznosu od 480 hiljada RSD.

10. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA

Struktura prihoda od aktiviranja učinaka i robe	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	368	421
UKUPNO	368	421

11. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi materijala:		
a) Troškovi ostalog materijala (režijskog)	7.690	6.416
b) Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	296	389
<i>Svega</i>	<i>7.986</i>	<i>6.805</i>
Troškovi goriva i energije:		
a) Troškovi goriva	2.346	2.402
b) Troškovi električne i toplotne energije	20.277	16.435
<i>Svega</i>	<i>22.623</i>	<i>18.837</i>
UKUPNO	30.609	25.642

Troškovi ostalog materijala (režijskog) u iznosu od 7.690 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 6.416 hiljada RSD) odnose se na troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 2.146 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.219 hiljada RSD), troškove stručne literature, časopisa i ostalog u iznosu od 1.426 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.411 hiljada RSD) i troškove ostalog materijala u iznosu od 4.118 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.786 hiljada RSD).

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	143.725	153.248
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	20.383	22.058
Troškovi naknada po ugovoru o delu	6.815	3.984
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	734	825
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	1.410	3.358
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	9.849	9.352
Ostali lični rashodi i naknade	10.244	9.685
UKUPNO	193.160	202.510
Prosečan broj zaposlenih	70	71

Ostali lični rashodi i naknade u iznosu od 10.244 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 9.685 hiljada RSD) odnose se na troškove službenih putovanja u iznosu od 7.308 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 5.148 hiljada RSD), troškove naknada zaposlenima za prevoz na rad i povratak sa rada u iznosu od 2.463 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.520 hiljada RSD), solidarne pomoći i ostala davanja zaposlenima u iznosu od 473 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.017 hiljada RSD).

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi usluga na izradi učinaka	59.403	143.902
Troškovi transportnih usluga	3.125	2.585
Troškovi usluga održavanja	47.080	34.481
Troškovi zakupnina	148	759
Troškovi sajmova	53	50
Troškovi reklame i propagande	11.013	12.404
Troškovi ostalih usluga	14.596	10.453
UKUPNO	135.418	204.634

Troškovi usluga na izradi učinaka u iznosu od 59.403 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 143.902 hiljada RSD) odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Troškovi transportnih usluga u iznosu od 3.125 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.585 hiljada RSD), odnose se na troškove fiksnih i mobilnih telefona, internet usluga, taksi usluga, troškove parkiranja automobila, putarina i dr.

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 47.080 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 34.481 hiljada RSD) prvenstveno se odnose na investiciono održavanje poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 44.667 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 31.055 hiljada RSD) i tekuće održavanje opreme u iznosu od 2.413 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 3.426 hiljada RSD).

Troškovi reklame i propagande u iznosu od 11.013 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 12.404 hiljada RSD) odnose se na rashode na ime sponzorstva, medijske prezentacije, troškove oglašavanja u novinama i putem bilborda, štampanje Korporativnog pregleda i Godišnjeg izveštaja Društva i drugo.

Troškovi ostalih usluga u iznosu od 14.596 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.453 hiljada RSD) odnose se na troškove fotokopiranja i tehničko-operativne podrške Energoprojekt Energodate kod multimedijalnih prezentacija, ažuriranja i pripreme marketinških materijala, grafičke usluge i drugo: 6.946 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 3.438 hiljada RSD), troškove licenci: 4.623 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 4.118 hiljada RSD), troškove komunalnih usluga: 2.612 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.518 hiljada RSD) i troškove zaštite na radu i registracije vozila: 415 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 379 hiljada RSD).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I DUGOROČNIH REZERVISANJA

Struktura troškova amortizacije i dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi amortizacije:		
a) Amortizacija nematerijalne imovine (Napomena 24)	2.785	508
b) Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 25.1.)	17.870	8.837
<i>Svega</i>	20.655	9.345
Troškovi dugoročnih rezervisanja:		
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	782	
<i>Svega</i>	782	
UKUPNO	21.437	9.345

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti.

Porast troškova amortizacije u odnosu na uporedni period prethodne godine rezultat je, pre svega, porasta troškova amortizacije nekretnine - Poslovna zgrada Energoprojekt, obzirom da je na dan 31.12.2015. godine procenjena rezidualna vrednost predmetne nekretnine niža od njene revalorizovane vrednosti na dan 31.12.2015. godine (u 2014. godini nije bilo obračuna troškova amortizacije za

predmetnu nekretninu, iz razloga što je sadašnja vrednost nekretnine na dan 31.12.2014. godine bila niža od njene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2014. godine, jer je odmeravanje nekretnina nakon početnog priznavanja, do 31.12.2014. godine, rađeno po modelu nabavne vrednosti, nakon čega se prešlo na model revalorizacije - Napomena 25.1.).

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih iznose 782 hiljada, dok su u 2014. godini evidentirani prihodi po osnovu ukidanja dugoročnih rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (Napomena 19.1. i 35.1.).

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	2015	2014
Troškovi neproizvodnih usluga	27.445	29.685
Troškovi reprezentacije	8.118	6.066
Troškovi premija osiguranja	1.057	1.111
Troškovi platnog prometa	3.518	1.366
Troškovi članarina	1.458	1.308
Troškovi poreza	26.343	35.349
Ostali nematerijalni troškovi	7.744	8.813
UKUPNO	75.683	83.698

Troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 27.445 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 29.685 hiljada RSD) odnose se na troškove advokatskih, konsalting i intelektualnih usluga, troškove revizije finansijskih izveštaja, troškove stručnog usavršavanja i obrazovanja zaposlenih, troškove usluga brokera i beogradske berze, usluga čišćenja i druge.

Troškovi reprezentacije u iznosu od 8.118 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 6.066 hiljada RSD) odnose se, pre svega, na troškove ugostiteljskih usluga.

Troškovi premija osiguranja u iznosu od 1.057 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.111 hiljada RSD) odnose se na troškove osiguranja imovine i lica.

Troškovi platnog prometa u iznosu od 3.518 hiljada RSD odnose se na troškove platnog prometa u zemlji u iznosu od 3.509 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.359 hiljada RSD) i troškove platnog prometa u inostranstvu u iznosu od 9 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 7 hiljada RSD).

Troškovi članarina u iznosu od 1.458 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.308 hiljada RSD) odnose se na članarine Komorama (Privredna komora Srbije), koje predstavljaju obavezu na isplaćene zarade zaposlenih u iznosu od 215 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 234 hiljada RSD) i na članarine drugim komorama, savezima i udruženjima u iznosu od 1.243 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.074 hiljada RSD).

Troškovi poreza u iznosu od 26.343 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 35.349 hiljada RSD) odnose se, dominantno, na troškove poreza na imovinu u iznosu od 25.645 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 35.160 hiljada RSD).

Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 7.744 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 8.813 hiljada RSD) najvećim delom se odnose na troškove štampanja lista Energoprojekt u iznosu od 3.192 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.706 hiljada RSD), dok se ostatak u iznosu od 4.552 hiljada RSD odnosi na takse i sudske troškove, troškove učešća u finansiranju zarada osoba sa invaliditetom, TV pretplatu i drugo (uporedni period prethodne godine: 6.107 hiljada RSD, odnosio se, pre svega, na usluge kompanija u inostranstvu Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka i I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija u iznosu od 2.685 hiljada RSD zbirno iskazano za obe kompanije).

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

16.1. Finansijski prihodi

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica	448.473	635.041
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	11.629	20.586
Prihodi od dividendi	4.904	
<i>Ukupno finansijski prihodi od povezanih lica i ostali finansijski prihodi</i>	<i>465.006</i>	<i>655.627</i>
Prihodi od kamata (od trećih lica)	2.617	14.601
Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule	8.050	25.052
UKUPNO	475.673	695.280

Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 448.473 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 635.041 hiljada RSD) odnose se na prihode od kamata od zavisnih pravnih lica u iznosu od 34.192 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 33.721 hiljada RSD), prihode po osnovu efekata valutne klauzule i pozitivnih kursnih razlika od zavisnih pravnih lica u iznosu od 7.772 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 68.834 hiljada RSD) i na prihode od učešća u dobitku (dividende) u iznosu od 406.509 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 532.486 hiljada RSD) od sledećih zavisnih pravnih lica:

- Energoprojekt Garant a.d.o. u iznosu od 45.747 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 43.847 hiljada RSD);
- Energoprojekt Entel a.d. u iznosu od 265.322 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 264.593 hiljada RSD); i
- Energoprojekt Oprema a.d. u iznosu od 95.440 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 224.046 hiljada RSD).

Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica u iznosu od 11.629 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 20.586 hiljada RSD) odnose se na prihode od kamata: 10.447 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.572 hiljada RSD) i prihode po osnovu efekata valutne klauzule: 1.182 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 10.014 hiljada RSD) od zajedničkog društva Enjub d.o.o.

Prihodi od dividendi u iznosu od 4.904 hiljada RSD odnose se na Energo Broker a.d.

Prihodi od kamata (od trećih lica) u iznosu od 2.617 hiljada RSD odnose se na kamate po osnovu oročenih depozita (uporedni period prethodne godine: 14.601 hiljada RSD).

Pozitivne kursne razlike i prihodi po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 8.050 hiljada RSD, odnose se na pozitivne kursne razlike u iznosu od 4.873 hiljada RSD i prihode po osnovu efekata valutne klauzule u iznosu od 3.177 hiljada RSD, od kojih se najveći deo odnosi na efekte valutne klauzule na ime potraživanja za nefakturisani prihod po osnovu izgradnje ambasade u Abudži u iznosu od 2.429 hiljada RSD.

16.2. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	795	1.682
<i>Ukupno finansijski rashodi sa povezanim licima i ostali finansijski rashodi</i>	795	1.682
Rashodi kamata (prema trećim licima)	17.352	14.514
Negativne kursne razlike i rashodi po osnovu efekata valutne klauzule (prema trećim licima)	4.171	5.404
UKUPNO	22.318	21.600

Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 795 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 1.682 hiljada RSD) odnose se na rashode po osnovu efekata valutne klauzule i negativnih kursnih razlika iz odnosa sa zavisnim pravnim licima.

Rashodi kamata (prema trećim licima) u iznosu od 17.352 hiljada RSD odnose se, pre svega, na rashode kamata po osnovu uzetih kredita u zemlji za tekuću likvidnost od Komercijalne banke, Alpha banke, Erste banka i Eurobank-e u iznosu od 17.349 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 14.514 hiljada RSD, pre svega, po osnovu uzetih kredita u zemlji od Fonda za razvoj Republike Srbije, Komercijalne banke, Erste banke i Alpha banke).

17. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	730	
UKUPNO	730	0

Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 730 hiljada RSD evidentirani su po osnovu povećanja nominalne vrednosti akcija Energo Broker a.d. kod koga Društvo ima učešće u kapitalu (Napomena 26.1.).

18. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	6.282	641.632
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	2.881	851
UKUPNO	9.163	642.483

Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju u iznosu od 6.282 hiljada RSD evidentirani su na bazi procene rukovodstva Društva i odnose se na obezvređenje (otpis) učešća u kapitalu društva Pik Bečej - Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.986 hiljada RSD (društvo je u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase) i obezvređenje (otpis) učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Energoprojekt Promet d.o.o. u iznosu od 295 hiljada RSD (društvo ne funkcioniše skoro deset godina i ima gubitak iznad visine kapitala) (Napomena 26.1.).

U 2014. godini iznos od 641.632 hiljada RSD odnosio se na umanjenje vrednosti imovine Društva po osnovu obezvređenje učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Energoprojekt Visokogradnja, shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine (Napomena 26.1.).

Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana u iznosu od 2.881 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 851 hiljada RSD) odnose se na ispravku vrednosti potraživanja od društva Napred Razvoj a.d. po osnovu kojeg se vodi sudski spor (Napomena 29 i 45).

19. OSTALI PRIHODI I RASHODI

19.1. Ostali prihodi

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog sveobuhvatnog rezultata	5	
Prihodi od smanjenja obaveza	7.913	
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja		1.208
Ostali nepomenuti prihodi	1.378	121
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	4.450	
UKUPNO	13.746	1.329

Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 7.913 hiljada RSD odnose se, pre svega, na otpis obaveze za dividende za 2002. godinu u iznosu od 4.299 hiljada RSD (zbog isteka opšteg roka zastarelosti od deset godina) i otpis obaveze prema Agenciji za investicije i stanovanje iz 2010. godine u iznosu od 3.114 hiljada RSD (s obzirom da je tužba tužioca protiv Društva povučena), po popisu na dan 31.12.2015. godine.

Ostali nepomenuti prihodi u iznosu od 1.378 hiljada RSD odnose se, pre svega, na prihode po osnovu naknade štete od Energoprojekt Garant a.d.o. u iznosu od 1.276 hiljada RSD i na prihode od prodaje starog papira u iznosu od 93 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 121 hiljada RSD odnosilo se, pre svega, na prihode od prodaje starog papira: 100 hiljada RSD).

Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 4.450 hiljada RSD (u uporednom periodu prethodne godine bili su evidentirani rashodi po ovom osnovu u iznosu od 19.277 hiljada RSD) odnose se na usklađivanje fer vrednosti investicionih nekretnina, i to, kompleksa zgrada „Samački hotel“ u iznosu od 4.014 hiljada RSD i poslovnog objekta „Stari Merkator“ u iznosu od 436 hiljada RSD (Napomena 25.2.).

19.2. Ostali rashodi

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	2015	2014
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	555	1.164
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		646
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	243.416	689
Ostali nepomenuti rashodi	7.707	2.673
Obevređenje nekretnina, postrojenja i opreme		19.277
UKUPNO	251.678	24.449

Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u iznosu od 243.416 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 689 hiljada RSD) odnose se, pre svega, na Energoprojekt Visokogradnju u iznosu od 218.927 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja na ime ugovora o zajmovima, kamata na zajmove i poreza na imovinu za kompleks zgrada „Samački hotel“), Energoprojekt Hidroinženjering u iznosu od 24.325 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja na ime faktura o pružanju usluga iz 2009. i 2010. godine) i na Energoprojekt Promet u iznosu od 120 hiljada RSD (po osnovu direktnog otpisa potraživanja po osnovu ugovora o zajmu), a zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije navedenih društava.

Ostali nepomenuti rashodi u iznosu od 7.707 hiljada RSD odnose se na date donacije u iznosu od 6.958 hiljada RSD, novčane kazne i penale u iznosu od 333 hiljada RSD i troškove po osnovu doprinosa za penzijsko - invalidsko osiguranje za period od 31.05 - 31.12.1991. godine za radnika Energoprojekt Hidroinženjeringa, a na osnovu Sporazuma o njegovom privremenom upućivanju na rad u Društvo, za rad u Iranu - Predstavništvo Teheran, u iznosu od 416 hiljada RSD (uporedni period prethodne godine: 2.673 hiljada RSD odnosio se, pre svega, na humanitarnu pomoć ugroženima u poplavama u Srbiji: 1.268 hiljada RSD i na date donacije: 1.237 hiljada RSD).

20. NETO DOBITAK / GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, EFEKTI PROMENE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I ISPRAVKA GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA

Struktura neto dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina	3.066	
UKUPNO	(3.066)	6.989

Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, efekti promene računovodstvene politike i ispravka grešaka iz ranijih godina u iznosu od 3.066 hiljada RSD odnosi se na ispravke grešaka iz ranijih godina koje nisu materijalno značajne, pre svega po osnovu gubitka kod realizacije Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija u iznosu od 4.340 hiljada RSD i prihoda po osnovu evidentiranja povećanja nominalne vrednosti akcija Energo Broker a.d. u kome Društvo ima učešće u kapitalu u iznosu od 1.344 hiljada RSD - Napomena 26.1. (uporedni period prethodne godine: 6.989 hiljada RSD ostvareni dobitak se odnosio, pre svega, na prihod po osnovu prefakturisanja troškova poreza na imovinu za kompleks zgrada „Samački hotel“ za period od 2011. do 2013. godine, koji prema ugovoru o zakupu snosi zakupac Energoprojekt Visokogradnja u iznosu od 6.467 hiljada RSD).

21. DOBITAK / GUBITAK PRE OPOREZIVANJA

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	504.040	583.921
Poslovni rashodi	455.939	525.408
Poslovni rezultat	48.101	58.513
Finansijski prihodi	475.673	695.280
Finansijski rashodi	22.318	21.600
Finansijski rezultat	453.355	673.680
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	730	
Ostali prihodi	13.746	1.329
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	9.163	642.483
Ostali rashodi	251.678	24.449
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	(246.365)	(665.603)
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda	3.066	
UKUPNI PRIHODI	994.189	1.287.519
UKUPNI RASHODI	742.164	1.213.940
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	252.025	73.579

22. POREZ NA DOBITAK I NETO DOBITAK

Struktura obračuna poreza na dobitak i neto dobitak	u 000 dinara	
	2015	2014
Dobitak pre oporezivanja	252.025	73.579
Kapitalni dobici/(gubici) iskazani u Bilansu uspeha		(646)
Usklađivanje i neto korekcija prihoda/(rashoda) u poreskom bilansu	(167.518)	109.492
Oporeziva dobit	84.507	182.425
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visine oporezive dobiti		
Ostatak oporezive dobiti	84.507	182.425
Kapitalni dobici/(gubici) obračunati u skladu sa zakonom		(626)
Preneti kapitalni gubici iz ranijih godina do visine kapitalnog dobitka u skladu sa zakonom		
Ostatak kapitalnog dobitka		
Poreska osnovica	84.507	182.425
Obračunati porez (15% od poreske osnovice)	12.676	27.364
Ukupna umanjenje obračunatog poreza		
Obračunati porez po umanjenju	12.676	27.364
Dobitak/(gubitak) pre oporezivanja	252.025	73.579
Poreski rashod perioda	12.676	27.364
Odloženi poreski rashod perioda (Napomena 40)	2.377	2.348
Neto dobitak	236.972	43.867

23. ZARADA PO AKCIJI

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.972	43.867
Prosečan broj akcija tokom godine	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	21,68	4,01

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

BILANS STANJA

24. NEMATERIJALNA IMOVINA

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Softveri i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Avansi za nematerijalnu imovinu	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>				
Stanje 01.01.2014. godine	2.326	8.837	321	11.484
Korekcija početnog stanja				
Prenos sa jednog oblika na drugi	8.084	(8.084)		
Nove nabavke	3.149	1.783	90	5.022
Otuđenje i rashodovanje	(1.184)			(1.184)
Kursne razlike				
Ostalo		(753)		(753)
Stanje 31.12.2014. godine	12.375	1.783	411	14.569
Korekcija početnog stanja				
Nove nabavke	1.944			1.944
Povećanje prenosom sa ulaganja u pripremi	2.194	(1.783)	(411)	
Ostali prenosi sa/na				
Otuđenje i rashodovanje	(688)			(688)
Stanje 31.12.2015. godine	15.825			15.825
<u>Ispravka vrednosti</u>				
Stanje 01.01.2014. godine	2.037			2.037
Korekcija početnog stanja				
Amortizacija	508			508
Otuđenje i rashodovanje	(1.159)			(1.159)
Obezvredjenja				
Ostalo				
Stanje 31.12.2014. godine	1.386			1.386
Korekcija početnog stanja				
Amortizacija	2.785			2.785
Otuđenje i rashodovanje	(229)			(229)
Obezvredjenja				
Ostalo				
Stanje 31.12.2015. godine	3.942			3.942
<u>Neotpisana vrednost</u>				
31.12.2014. godine	10.989	1.783	411	13.183
31.12.2015. godine	11.883			11.883

25. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

25.1. Nekretnine, postrojenja i oprema bez investicionih nekretnina

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
<i>Nabavna vrednost</i>					
Stanje na dan 01.01.2014. godine	919.807	94.148		43.220	1.057.175
Korekcija početnog stanja					
Nove nabavke u toku godine		2.929			2.929
Ostali prenosi sa / (na)		(283)	283		
Otuđenje i rashodovanje	(4.965)	(2.936)			(7.901)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)	863.329				863.329
Ostala povećanja / (smanjenja)	(384.461)			2.381	(382.080)
Stanje na dan 31.12.2014. godine	1.393.710	93.858	283	45.601	1.533.452
Korekcija početnog stanja					
Nove nabavke u toku godine		1.533			1.533
Ostali prenosi sa / (na)					
Otuđenje i rashodovanje		(3.782)			(3.782)
Dobici/(gubici) uključeni u "Ostali rezultat" (kto 330)					
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha					
Kursne razlike				252	252
Ostala povećanja / (smanjenja)					
Stanje na dan 31.12.2015.	1.393.710	91.609	283	45.853	1.531.455
<i>Ispravka vrednosti</i>					
Stanje na dan 01.01.2014. godine	388.252	72.591			460.843
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	88	8.749			8.837
Otuđenje i rashodovanje	(3.891)	(2.871)			(6.762)
Ostala povećanja / (smanjenja)	(384.449)				(384.449)
Stanje na dan 31.12.2014. godine		78.469			78.469
Korekcija početnog stanja					
Amortizacija	13.039	4.831			17.870
Otuđenje i rashodovanje		(3.685)			(3.685)
Ostala povećanja /smanjenja					
Stanje na dan 31.12.2015. godine	13.039	79.615			92.654
<i>Neotpisana vrednost</i>					
Stanje na dan 31.12.2014. godine	1.393.710	15.389	283	45.601	1.454.983
Stanje na dan 31.12.2015. godine	1.380.671	11.994	283	45.853	1.438.801

Na dan 31.12.2015. godine urađena je procena rezidualne vrednosti i preostalog korisnog veka trajanja za nekretnine i opremu značajnije knjigovodstvene vrednosti, na bazi čega je urađen obračun amortizacije za izveštajni period.

Procena fer vrednosti „objekata“

Na dan 31.12.2014. godine izmenama računovodstvenih politika u pogledu odmeravanja „objekata“ nakon početnog priznavanja, prešlo se sa modela nabavne vrednosti na model revalorizacije.

Društvo u svojim poslovnim knjigama ima evidentiran objekat „Poslovna zgrada Energoprojekt“ koja se iskazuje po revalorizovanoj vrednosti na dan procene.

Fer vrednost „objekata“ obično je njihova tržišna vrednost koja se utvrđuje procenom koju vrše nezavisni kvalifikovani procenitelji na osnovu tržišnih dokaza.

Kada ne postoje dokazi fer vrednosti na tržištu, zbog specifične prirode objekta i zbog toga što se takve stavke retko prodaju, Društvo procenjuje fer vrednost koristeći prinostni pristup ili pristup amortizovanih troškova zamene.

Procena fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 1.393.710 hiljada RSD sprovedena je od strane eksternog nezavisnog kvalifikovanog procenitelja korišćenjem komparativne metode. Svođenje na fer vrednost predmetnog objekta na dan 31.12.2014. godine sprovedeno je na način da je ispravka vrednosti eliminisana u potpunosti u iznosu od 384.461 hiljada RSD, dok je nabavna vrednost svedena na revalorizovani iznos, preko konta revalorizacionih rezervi u iznosu od 863.329 hiljada RSD.

U skladu sa relevantnim odredbama MRS 16, obzirom da su kretanja fer vrednosti predmetnog objekta neznatna, nije bilo potrebno izvršiti procenu njegove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine (već na svakih tri ili pet godina), tako da revalorizovana vrednost predmetnog objekta na dan 31.12.2015. godine iznosi 1.380.671 hiljada RSD (umanjenje u odnosu na procenjenu vrednost 31.12.2014. godine za iznos godišnje amortizacije).

Polazeći od procenjene fer vrednosti na dan 31.12.2014. godine, kao i procenom utvrđene rezidualne vrednosti na dan 31.12.2015. godine i utvrđenog korisnog veka upotrebe predmetnog objekta (100 godina; preostali korisni vek upotrebe na dan 31.12.2015. godine: 66 godina), trošak amortizacije predmetnog objekta u izveštajnom periodu (obzirom na rezidualnu vrednost koja je niža od revalorizovane vrednosti), iznosi 13.039 hiljada RSD.

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja vrednosti „objekata“ dato je u donjoj tabeli.

u 000 dinara

R. br	Naziv objekta	Početno stanje	Rezidualna vrednost na dan bilansa	Preostali korisni vek upotrebe	Amortizacija	Dobici/ (gubici) uključeni u "Ostali rezultat"	Krajnje stanje
1	Poslovna zgrada Energoprojekt	1.393.710	518.606	66	13.039		1.380.671
	UKUPNO	1.393.710	518.606		13.039		1.380.671

Da su se revalorizovane stavke iskazivale po metodu nabavne vrednosti, njihova sadašnja vrednost bi iznosila 530.381 hiljada RSD.

Avans za nekretnine, postojenja i opremu u iznosu od 45.853 hiljada RSD, odnosi se na avans dat Republici Srbiji za kupovinu nepokretnosti u Ugandi, Peruu i Nigeriji u iznosu od 45.853 hiljada RSD.

Rukovodstvo Društva smatra da nekretnine i oprema na dan 31.12.2015. godine, u odnosu na iskazanu vrednost, nisu obezvređeni.

Na dan 31.12.2015. godine, Društvo nema nepokretnosti ili opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

25.2. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Stanje na dan 01.01.	584.440	603.717
Dobici/(gubici) uključeni u Bilans uspeha (Napomena 19.1.)	4.450	(19.277)
Krajnje stanje	588.890	584.440

U vezi sa investicionim nekretninama, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

Prihodi i troškovi u vezi investicionih nekretnina koji su priznati u Bilansu uspeha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Prihodi od zakupnina (Napomena 9.2.)	15.135	23.836
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine	(9.035)	(2.046)
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje nisu generisale prihod od zakupnine u toku godine	(409)	(466)
UKUPNO	5.691	21.324

Usklađivanje početnog i krajnjeg stanja fer vrednosti investicionih nekretnina je dato u donjoj tabeli.

U 000 dinara

Red. broj	Naziv investicione nekretnine	Početno stanje	Dobici / (gubici) uključeni u Bilans uspeha	Krajnje stanje
1	Kompleks zgrada "Samački hotel"	498.887	4.014	502.901
2	Poslovni prostor "Stari merkator"	85.553	436	85.989
	UKUPNO	584.440	4.450	588.890

U poslovnim knjigama Društva fer vrednost investicionih nekretnina iskazana je po vrednostima utvrđenim procenom njihove fer vrednosti na dan 31.12.2015. godine.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina izvršena je na dan 31.12.2015. godine od strane nezavisnog procenitelja, koji ima priznate i relevantne stručne kvalifikacije i iskustvo sa lokacijama i kategorijama investicionih nekretnina koje je procenjivao. Usled stanja na tržištu u trenutku procene nekretnina, i smanjenog broja kupoprodajnih transakcija u odnosu na ranije godine, prouzrokovanih ekonomskom krizom, procenitelj je u povećanoj meri koristio svoje poznavanje tržišta i profesionalno rasuđivanje, te se nije oslanjao samo na rezultate uporedivih transakcija koje su se desile u prošlosti.

Prilikom procene fer vrednosti investicionih nekretnina Društva, eksterni nezavisni kvalifikovani procenitelj koristio je sledeće tehnike procene:

- za kompleks zgrada „Samački hotel“: troškovni metod, obzirom na specifične karakteristike predmeta procene, i činjenicu da na tržištu ne postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji.
- za poslovni prostor “Stari Merkator”: komparativni metod, obzirom na karakteristike predmeta procene, i činjenicu da na tržištu postoji ponuda sličnih prostora za prodaju/zakup, a koji su na sličnoj lokaciji.

Na datum bilansa stanja ne postoje ograničenja koja se odnose na mogućnost prodaje investicionih nekretnina i priliva novca od otuđenja.

Investicione nekretnine u iznosu od 588.890 hiljada RSD odnose se na sledeće objekte:

- Kompleks zgrada „Samački hotel“, površine 8.034,00 m², sa pravom korišćenja gradskog građevinskog zemljišta površine 18.598,00 m², u ulici Batajnički drum br. 24, u Zemunu, u iznosu od 502.901 hiljada RSD.
Po osnovu izdavanja u zakup predmetne investicione nekretnine Energoprojekt Visokogradnji, u izveštajnom periodu je ostvaren prihod u iznosu od 15.135 hiljada RSD (Napomena 9.2.).
- Poslovni prostor “Stari Merkator”, površine 643 m², u ulici Palmira Toljatija br. 5, Novi Beograd u iznosu od 85.989 hiljada RSD.
Ovaj objekat se nije izdavao u zakup u izveštajnom periodu. Usled nepovoljne situacije po pitanju zakupa nekretnina u Republici Srbiji, pronalaženje zakupca je otežano.

26. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.762.996	5.669.421
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	30.612	14.612
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	132.435	152.507
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	342.438	563.771
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.436	1.510
<i>Svega</i>	<i>6.269.917</i>	<i>6.401.821</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(823.095)</i>	<i>(835.608)</i>
UKUPNO	5.446.822	5.566.213

26.1. Učešća u kapitalu

Učešća u kapitalu odnose se na akcije i udele kako je prikazano u narednoj tabeli.

Struktura učešća u kapitalu	% učešća	u 000 dinara	
		31.12.2015.	31.12.2014.
Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00%	1.826.137	1.825.076
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00%	1.102.293	1.012.084
Energoprojekt Oprema a.d.	67,87%	121.316	121.316
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00%	427.626	427.626
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00%	192.642	192.642
Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00%		295
Energoprojekt Energodata a.d.	100,00%	194.862	194.863
Energoprojekt Industrija a.d.	62,77%	61.209	61.209
Energoprojekt Entel a.d.	86,26%	216.422	216.422
Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94%	597.545	597.545
Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00%	2.500	
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00%	70.311	70.311
Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00%	3.493	3.493
Dom 12 S.A.L., Liban	100,00%	924.749	924.749
Energoprojekt Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00%	101	
Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00%	587	587
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	100,00%	1.628	1.628
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	100,00%	19.574	19.574
<i>Ispravka vrednosti</i>		(715.064)	(715.064)
Svega		5.047.931	4.954.356
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	40,00%	1.063	1.063
Fima see Activist a.d. Beograd	20,93%	16.000	
Enjub d.o.o.	50,00%	13.550	13.550
<i>Ispravka vrednosti</i>		(1.063)	(1.063)
Svega		29.550	13.550
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju			
a) Banaka i finansijskih organizacija			
Dunav osiguranje a.d.o.	0,01%	5.814	5.814
Jubmes banka a.d.	1,41%	120.176	120.176
Energoprojekt Broker a.d.	17,64%	6.445	4.371
Fima see Activist a.d. Beograd	15,97%		16.160
<i>Ispravka vrednosti</i>		(106.968)	(119.382)
Svega		25.467	27.139
b) Ostala pravna lica			
Pik Bečej – Hotel Bela lađa a.d., Bečej	4,36%		5.986
<i>Ispravka vrednosti</i>			(99)
Svega		-	5.887
UKUPNO		5.102.948	5.000.932

U narednoj tabeli su prikazana učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti.

Učešća u kapitalu za koje je izvršena ispravka vrednosti	u 000 dinara		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
<i>Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica:</i>			
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	1.826.137	(641.632)	1.184.505
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	192.642	(44.277)	148.365
I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	70.311	(7.953)	62.358
Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja	1.628	(1.628)	-
Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur	19.574	(19.574)	-
Svega	2.110.292	(715.064)	1.395.228
<i>Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima:</i>			
Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija	1.063	(1.063)	-
Svega	1.063	(1.063)	0
<i>Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HoV raspoložive za prodaju:</i>			
Banaka i finansijskih organizacija			
Dunav osiguranje a.d.o.	5.814	(5.377)	437
Jubmes banka a.d.	120.176	(101.591)	18.585
Svega	125.990	(106.968)	19.022
UKUPNO	2.237.345	(823.095)	1.414.250

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele u zavisnim, pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima, bankama, osiguravajućim društvima (HoV raspoložive za prodaju) i ostalim pravnim licima.

Učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima vrednuju se prema metodi nabavne vrednosti. Društvo priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj stekne pravo da primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je Društvo steklo.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u 2015. godini u odnosu na uporednu godinu, u iznosu od 1.061 hiljada RSD, došlo je po osnovu prinudnog otkupa akcija svih preostalih akcionara uz isplatu cene koja je određena shodno odredbama Zakona o privrednim društvima, po kojoj je Društvo izvršilo otkup preostalih 2.000 akcija Energoprojekt Visokogradnje i tako postalo njegov 100% vlasnik.

Do povećanja učešća u kapitalu Energoprojekt Niskogradnje u 2015. godini u odnosu na uporednu godinu, došlo je na osnovu rešenja Apelacionog privrednog suda, po kome je Društvo na ime razlike u ceni akcije, sa pripadajućom kamatom, isplatilo manjinskim akcionarima ukupno 90.209 hiljada RSD. Naime, na osnovu odluke skupštine Energoprojekt Niskogradnje od 06.12.2013. godine, Društvo je, kao većinski akcionar Energoprojekt Niskogradnje sprovelo postupak prinudnog otkupa akcija ovog

izdavaoca, u skladu sa procedurom utvrđenom u Zakonu o privrednim društvima. Manjinskim akcionarima isplaćena je cena u iznosu od 1.563,08 RSD po akciji, a po proceni koju je uradio ovlašćeni procenjivač. Jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporio je cenu akcija koja je isplaćena i zatražio da sud utvrdi vrednost akcija u vanparničnom postupku. Privredni sud u Beogradu, koji je vodio vanparnični postupak, naložio je veštačenje i utvrdio pojedinačnu vrednost akcija Energoprojekt Niskogradnje u iznosu od 2.769,55 RSD. Rešavajući po žalbi Društva, Apelacioni privredni sud je 20.03.2015. godine potvrdio rešenje Privrednog suda u Beogradu. Na osnovu navedenog rešenja, Društvo je u obavezi da akcionarima koji podnesu zahtev isplati razlike u ceni akcije, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Društvo je po popisu na dan 31.12.2015. godine na bazi procene rukovodstva izvršilo otpis učešća u kapitalu Energoprojekt Prometa u iznosu od 295 hiljada RSD, obzirom da društvo ne funkcioniše skoro deset godina i da ima gubitak iznad visine kapitala (Napomena 18).

U 2015. godini Društvo je formiralo novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu, i uplatilo osnivački ulog u iznosu od 2.500 hiljada RSD.

Društvo je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentiralo kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan (čiji je 100% vlasnik), pošto je uplatilo Energoprojekt Visokogradnji ulog u iznosu od 101 hiljada RSD na ime osnivačkog uloga. Energoprojekt Visokogradnja je 2010. godine, po osnovu odluke Upravnog odbora Društva, na ime osnivačkog uloga kompanije uplatila 200.000 KZT (kazahstanskih tengi).

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 641.632 hiljada RSD izvršena je na dan 31.12.2014. godine shodno MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine, a na osnovu Izveštaja Naučno istraživačkog centra Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Beogradu o proceni vrednosti kapitala Energoprojekt Visokogradnje za potrebe primene MRS/MSFI na dan 31.12.2014. godine.

Ispravka vrednosti učešća u kapitalu zavisnih i pridruženih pravnih lica u inostranstvu (Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpur; Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja; I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija) izvršena je 2004. godine u skladu sa prvom primenom MRS.

U potpunosti izvršena ispravka vrednosti učešća u kapitalu Energoprojekt (Malezija) Sdn. Bhd., Kuala Lumpuri i Necco Nigerian Engenering and Construction CO LTD, Kano, Nigerija, sprovedena je obzirom da, pored toga što nemaju imovinu, predmetne kompanije nemaju aktivnosti već dugi niz godina. Njihov proces gašenja u skladu sa lokanim propisima još uvek nije okončan. Navedene kompanije ne ulaze u grupu za konsolidaciju sistema Energoprojekt.

U 2015. godini povećan je procenat učešća u kapitalu društva Fima See Activist a.d., Beograd na preko 20%, što je rezultat odluka Skupštine akcionara predmetnog društva o smanjenju osnovnog kapitala i poništavanju sopstvenih akcija koje su kupljene po principu pro-rata od postojećih akcionara društva, čime je Fima See Activist a.d., Beograd postalo pridruženo društvo koje od 2015. godine ulazi u grupu za konsolidaciju sistema Energoprojekt.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju vrednuju se po njihovoj tržišnoj (fer) vrednosti.

U 2015. godini izvršeno je, iz već gore navedenih razloga, preknjižavanje učešća u kapitalu društva Fima See Activist a.d., Beograd sa pozicije učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju na poziciju učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica.

Do promene na poziciji učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju došlo je i po osnovu usklađivanja vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (koje se evidentiraju preko računa ispravka vrednosti učešća u kapitalu i dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju).

Društvo ima učešće u kapitalu u sledećim bankama čijim akcijama se trguje javno na Beogradskoj berzi, i čija se fer vrednost utvrđuje na osnovu tekuće tržišne vrednosti u momentu zaključenja poslovanja na dan 31.12.2015. godine:

- Dunav osiguranje a.d.o: 527 akcija, tržišne vrednosti na dan bilansa 830,00 RSD po akciji i
- Jubmes banka a.d.: 4.056 akcija, tržišne vrednosti 4.582,00 RSD po akciji.

Rukovodstvo nije moglo pouzdano da proceni fer vrednost svojih ulaganja u akcije Energo Broker a.d. Akcije predmetnog društva se ne kotiraju i podaci o poslednjim tržišnim cenama nisu javno dostupne. Ulaganje Društva u akcije Energo Broker a.d. se iskazuje po nabavnoj vrednosti u iznosu od 6.445 hiljada RSD. Do povećanja vrednosti učešća u kapitalu Energo Broker a.d. u odnosu na prethodnu godinu došlo je po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina u iznosu od 1.344 hiljada RSD (na ime evidentiranja povećanja nominalne vrednosti akcija iz ranijih godina), i povećanja nominalne vrednosti akcija u 2015. godini u iznosu od 730 hiljada RSD (sa 45.000,00 RSD na 50.750,00 RSD po osnovu Odluke skupštine društva o pretvaranju emisione premije u osnovni kapital). Procenat učešća Društva u kapitalu Energo Broker a.d. ostao je nepromenjen (Napomena 17 i 20).

Društvo je u 2015. godini na bazi procene rukovodstva izvršilo otpis učešća u kapitalu društva Pik Bečej – Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 5.887 hiljada RSD, obzirom da je pomenuto društvo u postupku likvidacije, a ne očekuje se da će se povratiti relevantna vrednost iz likvidacione mase.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja predstavlja fer vrednost dužničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su izražena u valuti RSD.

26.2. Dugoročni plasmani

Struktura dugoročnih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima	342.438	563.771
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>342.438</i>	<i>563.771</i>
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Stambeni krediti dati zaposlenima	1.436	1.510
<i>Ispravka vrednosti</i>		
<i>Svega</i>	<i>1.436</i>	<i>1.510</i>
UKUPNO	343.874	565.281

Dugoročni plasmani matičnim i zavisnim pravnim licima u iznosu od 342.438 hiljada RSD, odnose se na date dugoročne zajmove zavisnim društvima:

- Energoprojekt Niskogradnja u iznosu od 306.361 hiljada RSD, uz kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou i sa rokom dospeća od 2 godine, po osnovu Ugovora o reprogramu dugovanja broj 20/151 od 31.12.2015. godine i
- Energoprojekt Sunnyville d.o.o. u 2015. godini u iznosu od 36.077 hiljada RSD, uz kamatnu stopu od 4% na godišnjem nivou i sa rokom dospeća od 3 godine.

Kao instrument obezbeđenja naplate po predmetnim ugovorima o dugoročnim zajmovima datim zavisnim pravnim licima, Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos ukupnog duga.

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je direktan otpis dugoročnog plasmana Energoprojekt Visokogradnji u iznosu od 96.047 hiljada RSD (potraživanja po osnovu dugoročnog zajma: 95.096 hiljada RSD i potraživanja po osnovu kamate na dugoročni zajam: 951 hiljada RSD).

Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima koji su evidentirani u okviru ostalih dugoročnih finansijskih plasmana, odnose se na četiri beskamatna stambena kredita data zaposlenima, pri čemu su dva kredita data 10.06.1992. godine na 38,5 godina, dok su druga dva kredita data 28.11.1995. godine na 40 godina. U skladu sa odredbama ugovora i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o stanovanju, Društvo dva puta godišnje vrši revalorizaciju rata prema kretanju potrošačkih cena u Republici Srbiji za obračunski period. Deo dugoročnih finansijskih plasmana po ovom osnovu, koji dospeva do jedne godine i koji se uredno naplaćuje iznosi 78 hiljada RSD (Napomena 31).

27. ZALIHE

Struktura zaliha	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Plaćeni avansi za zalihe i usluge:		
a) Plaćeni avansi za zalihe i usluge matičnim i zavisnim pravnim licima	483	13.352
b) Plaćeni avansi za zalihe i usluge ostalim povezanim pravnim licima		
b) Plaćeni avansi za materijal, rezervne delove i inventar	288	675
d) Plaćeni avansi za robu		
c) Plaćeni avansi za usluge	1.055	115
<i>Svega</i>	<i>1.826</i>	<i>14.142</i>
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	1.826	14.142

Plaćeni avansi za usluge u iznosu od 1.055 hiljada RSD, najvećim delom se odnose na dati avans društvu BDO d.o.o. u iznosu od 647 hiljada RSD (za reviziju finansijskih izveštaja za 2015. godinu) i M&V investments a.d. u iznosu od 292 hiljada RSD (po osnovu obaveze Društva da uplati razliku u ceni prinudno otkupljenih akcija Energoprojekt Niskogradnje u 2015. godini, sa pripadajućom zateznom kamatom (Napomena 26.1.).

28. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica	488.186	419.702
Kupci u zemlji - ostala povezana lica	705	705
Kupci u zemlji (eksterno)	37	37
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	488.928	420.444

Potraživanja od kupaca u zemlji - matična i zavisna pravna lica odnose se na potraživanja po ugovorima o pružanju usluga zavisnim pravnim licima, po kojima Društvo poseduje blanko solo potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menice, kao instrumente obezbeđenja naplate.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	322.647	233.001
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	8.980	8.383
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	22.115	46.603
Energoprojekt Entel a.d.	9.013	8.964
Energoprojekt Energodata a.d.	26.632	30.404
Energoprojekt Industrija a.d.	75.149	74.737
Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	15.348	17.429
Energoprojekt Oprema a.d.	8.119	
Energoprojekt Garant a.d.o.	183	181
<i>Svega</i>	<i>488.186</i>	<i>419.702</i>
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
Enjub d.o.o.	705	705
<i>Svega</i>	<i>705</i>	<i>705</i>
<i>Kupci u zemlji (eksterno)</i>	37	37
<i>Svega</i>	<i>37</i>	<i>37</i>
UKUPNO	<i>488.928</i>	<i>420.444</i>

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je otpis potraživanja od Energoprojekt Hidroinženjeringa po osnovu ugovora o pružanju usluga iz 2009. i 2010. godine u iznosu od 24.325 hiljada RSD (Napomena 19.2.).

Po osnovu potraživanja od kupaca u zemlji – ostala povezana lica i kupaca u zemlji (eksterno), Društvo ne poseduje instrumente obezbeđenja naplate.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja po osnovu prodaje su nekamatonsna.

Pozicije unutar potraživanja od prodaje ne sadrže obezvređena sredstva. Knjigovodstvena vrednost potraživanja po osnovu prodaje odgovara njihovoj fer vrednosti.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje prikazana je u nastavku, dok su informacije o usaglašavanju potraživanja i obaveza prezentovane u Napomeni 43.

Starosna struktura potraživanja po osnovu prodaje	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Kupci u zemlji - matična i zavisna pravna lica:</i>		
a) Tekuća	40.550	31.879
b) Do 30 dana	8.116	10.089
c) 30 - 60 dana	8.116	10.089
d) 60 - 90 dana	8.116	10.089
e) 90 - 365 dana	75.073	81.367
f) Preko 365 dana	348.215	276.189
<i>Svega</i>	<i>488.186</i>	<i>419.702</i>
<i>Kupci u zemlji - ostala povezana pravna lica:</i>		
a) Tekuća		
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	705	705
<i>Svega</i>	<i>705</i>	<i>705</i>
<i>Kupci u zemlji (eksterno):</i>		
a) Tekuća	37	15
b) Do 30 dana		22
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		
<i>Svega</i>	<i>37</i>	<i>37</i>
UKUPNO	488.928	420.444

29. POTRAŽIVANJA IZ SPECIFIČNIH POSLOVA

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica	103.769	92.276
Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica	1.775	1.353
Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica	3.809	3.801
<i>Ispravka vrednosti</i>	<i>(3.736)</i>	<i>(851)</i>
UKUPNO	105.617	96.579

Energoprojekt Holding a.d.

Detaljni pregled potraživanja iz specifičnih poslova, kao i promena ispravke vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova prikazani su u narednim tabelama.

Struktura potraživanja iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.	102.017	86.085
Energoprojekt Niskogradnja a.d.	35	1.944
Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	383	1.229
Energoprojekt Entel a.d.	62	507
Energoprojekt Energodata a.d.	73	662
Energoprojekt Industrija a.d.	98	707
Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	560	100
Energoprojekt Oprema a.d.	87	571
Energoprojekt Garant a.d.o.	454	471
Svega	103.769	92.276
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	1.775	1.353
Svega:	1.775	1.353
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica:</i>		
Muzička škola S.Binički	41	38
Zekstra grupa-Zekstra d.o.o.	855	851
Musić Ivan	30	30
Jedinstvena sindikalna organizacija Energoprojekta	2	1
Napred razvoj a.d.	2.881	2.881
Svega:	3.809	3.801
<i>Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova:</i>		
Zekstra grupa-Zekstra d.o.o.	855	851
Napred razvoj a.d.	2.881	
Svega:	3.736	851
UKUPNO	105.617	96.579

Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica u iznosu od 103.769 hiljada RSD odnose se dominantno na potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje u iznosu od 102.017 hiljada RSD koja su evidentirana, pre svega, po osnovu potraživanja na ime izdavanja u zakup kompleksa zgrada „Samački hotel“ u iznosu od 70.940 hiljada RSD i potraživanja za avio karte u iznosu od 31.006 hiljada RSD.

U narednoj tabeli je prikazana promena ispravke vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova.

Promene ispravke vrednosti iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stanje na dan 1. januara	851	
Dodatna ispravka vrednosti	2.881	851
Direktan otpis prethodno ispravljenih potraživanja		
Naplaćena ispravljena potraživanja		
Kursne razlike	4	
UKUPNO	3.736	851

Ispravka vrednosti potraživanja iz specifičnih poslova u iznosu od 3.736 hiljada RSD odnosi se na ispravku vrednosti potraživanja po popisu na dan 31.12.2014. godine od društva Zekstra grupa – Zekstra d.o.o., Beograd u iznosu od 855 hiljada RSD (7 hiljada EUR) i po popisu na dan 31.12.2015. godine od društva Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada RSD (Napomene 18 i 45).

Starosna struktura potraživanja iz specifičnih poslova prikazana je u nastavku.

Starosna struktura potraživanja iz specifičnih poslova	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od matičnih i zavisnih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	7.759	8.538
b) Do 30 dana	4.372	4.374
c) 30 - 60 dana	1.734	3.826
d) 60 - 90 dana	2.413	4.480
e) 90 - 365 dana	22.024	41.784
f) Preko 365 dana	65.467	29.274
<i>Svega</i>	<i>103.769</i>	<i>92.276</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od ostalih povezanih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	84	
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		6
e) 90 - 365 dana	29	507
f) Preko 365 dana	1.662	840
<i>Svega</i>	<i>1.775</i>	<i>1.353</i>
<i>Potraživanja iz specifičnih poslova od drugih pravnih lica</i>		
a) Tekuća	43	39
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana	30	2.911
<i>Svega</i>	<i>73</i>	<i>2.950</i>
UKUPNO	105.617	96.579

30. DRUGA POTRAŽIVANJA

Struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja za kamatu i dividende:</i>		
a) Potraživanja za kamatu i dividende od matičnih i zavisnih pravnih lica		3.653
b) Potraživanja za kamatu i dividende od ostalih povezanih pravnih lica	46.372	35.634
c) Potraživanja za ugovorenu i zateznu kamatu od drugih pravnih lica		122
<i>Svega</i>	46.372	39.409
Potraživanja od zaposlenih		
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	11.150	13.126
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju	861	977
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	58.383	53.512

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu u iznosu od 46.372 hiljada dinara data je u tabeli u nastavku.

Struktura potraživanja za kamatu i dividendu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja za kamatu od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
Energoprojekt Visokogradnja a.d.		317
Energoprojekt Niskogradnja a.d.		3.336
<i>Svega</i>	0	3.653
<i>Potraživanja za kamatu od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
Enjub d.o.o.	46.372	35.634
<i>Svega</i>	46.372	35.634
<i>Potraživanja za kamatu od drugih pravnih lica:</i>		
Unicredit banka a.d.		53
Alpha banka a.d.		8
Piraeus banka a.d.		61
<i>Svega</i>	0	122
UKUPNO	46.372	39.409

Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju u iznosu od 861 hiljada RSD odnose se na potraživanja za bolovanje preko 30 dana i porodiljsko bolovanje.

Saglasno odluci Izvršnog odbora Društva, na dan 31.12.2015. godine zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva izvršen je otpis potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje po osnovu kamata na kratkoročne zajmove u iznosu od 13.217 hiljada RSD.

Starosna struktura drugih potraživanja prikazana je u nastavku.

Starosna struktura drugih potraživanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Druga potraživanja od matičnih i zavisnih pravnih lica:</i>		
a) Tekuća		37
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana		
e) 90 - 365 dana		
f) Preko 365 dana		3.616
<i>Svega</i>	-	3.653
<i>Druga potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica:</i>		
a) Tekuća	2.631	2.748
b) Do 30 dana		
c) 30 - 60 dana		
d) 60 - 90 dana	2.652	2.748
e) 90 - 365 dana	8.022	5.361
f) Preko 365 dana	33.067	24.777
<i>Svega</i>	46.372	35.634
<i>Druga potraživanja - ostalo:</i>		
a) Tekuća	11.263	13.529
b) Do 30 dana	188	287
c) 30 - 60 dana	233	270
d) 60 - 90 dana	78	
e) 90 - 365 dana	202	139
f) Preko 365 dana	47	
<i>Svega</i>	12.011	14.225
UKUPNO	58.383	53.512

31. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura kratkoročnih finansijskih plasmana	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i plasmani - matična i zavisna pravna lica	360.454	289.257
Kratkoročni krediti i plasmani - ostala povezana lica	162.419	161.527
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji		609
Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine (Napomena 26.2.)	78	78
<i>Ispavka vrednosti</i>		
UKUPNO	522.951	451.471

Kratkoročni krediti i plasmani – zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima odnose se na odobrene zajmove sa rokom dospeća do 12 meseci i uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 4% godišnje (u nastavku: p.a.) do 3M Euribor + 6,5 % p.a., kako je prikazano u narednoj tabeli.

R.br	Naziv zajmoprimioaca i broj ugovora	Iznos zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 EUR	Ostatak potraživanja po osnovu zajma u 000 RSD	Datum dospeća	Uslovi zajma
1	EP Visokogradnja a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br. 37/175	2.350	2.350	285.814	31.12.2016.	4 % p.a.
2	EP Energodata a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br.21/05	364	364	44.292	31.12.2016.	4 % p.a.
3	EP Urbanizam i arhitektura a.d.					
	Ugovor o reprogramu duga br. 19/2727	250	250	30.348	31.12.2016.	4 % p.a.
Ukupno zavisna pravna lica		2.964	2.964	360.454		
4	Enjub d.o.o.					
	Aneks br. 8 Ugovora o zajmu br. 367	137	137	16.724	31.12.2016.	3M Euribor + 6,5% p.a.
	Anex br. 4 Ugovora o reprogramu zajma br. 115	1.198	1.198	145.695	31.12.2016.	3M Euribor + 6,5% p.a.
Ukupno ostala pov.pravna lica		1.335	1.335	162.419		
UKUPNO		4.299	4.299	522.873		

Saglasno odluci Izvršnog odbora društva, na dan 31.12.2015. godine izvršen je direktan otpis potraživanja od Energoprojekt Visokogradnje za deo zajma u iznosu od 102.880 hiljada RSD zbog nelikvidnosti i loše poslovne pozicije društva, dok je po osnovu ostatka potraživanja za zajam izvršen reprogram ugovora i produžen je rok dospeća zajma.

Kod pojedinih zavisnih društava (Energoprojekt Energodata i Energoprojekt Urbanizam i arhitektura) izvršen je reprogram ugovora o zajmu na način da je za iznos obračunate, a nenaplaćene kamate na date zajmove, uvećana glavnica zajma i produžen rok dospeća zajma, dok je kod Enjuba po osnovu aneksa ugovora o zajmovima produžen njihov rok dospeća.

Kao instrument obezbeđenja naplate po ugovorima o zajmovima datim zavisnim pravnim licima i zajedničkom društvu, Društvo poseduje po 2 (dve) solo, blanko potpisane menice sa ovlašćenjem za popunjavanje i naplatu menica, na iznos primljenog zajma.

Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po:

- Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 16.724 hiljada RSD (137 hiljada EUR) Društvo (pored menica) poseduje i vansudsku izvršnu hipoteku do celokupnog iznosa zajma nad stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A na Novom Beogradu i
- Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu zajma br. 115 datog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada RSD (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u ulici Jurija Gagarina Br.93, Br.93A, Br.91A (Napomena 42).

Deo ostalih dugoročnih finansijskih plasmana koji dospeva do jedne godine u iznosu od 78 hiljada RSD odnose se na dugoročne stambene kredite date zaposlenima koji dospevaju do jedne godine (Napomena 26.2.).

32. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Tekući (poslovni) račun	30.349	1.310
Devizni račun	238	281
Devizna blagajna	4	17
<i>Ostala novčana sredstva:</i>		
a) Kratkoročno oročeni depoziti	432.329	91.687
b) Ostala novčana sredstva	423	23.418
<i>Svega</i>	<i>432.752</i>	<i>115.105</i>
UKUPNO	463.343	116.713

U okviru **tekućih (poslovnih) računa i deviznih računa** Društva iskazana su sredstva u poslovnim bankama u zemlji i inostranstvu (Banca Intesa, Unicredit banka, Hypo-Alpe-Adria banka, Jubmes banka, Alpha banka, Vojvodanska banka, Societe Generale banka, Credit Agricole banka, Raiffeisen banka, Erste banka, Komercijalna banka, Piraeus banka, Eurobank Srbija i Trade bank of Iraq).

Kratkoročno oročeni depoziti u iznosu od 432.329 hiljada RSD odnose se na kratkoročno oročena sredstva kod poslovnih banaka u zemlji (Unicredit banka, Hipo Alpe-Adria bank i Eurobank) na period od 1 do 3 meseca, uz kamatnu stopu od 0,70% do 1,35% na godišnjem nivou, uz mogućnost razoročenja u bilo kom trenutku. Sredstva su oročena u valuti EUR, USD i RSD i to: 480 hiljada EUR, 350 hiljada USD i 335.000 hiljada RSD.

Ostala novčana sredstva u iznosu od 423 hiljada RSD odnose se na „noćno“ oročenje sredstava u Alpha banci.

33. POREZ NA DODATU VREDNOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Struktura aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Unapred plaćeni troškovi:</i>		
a) Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica	2.403	1.447
b) Unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	779	461
c) Unapred plaćene premije osiguranja	26	18
<i>Svega</i>	<i>3.208</i>	<i>1.926</i>
<i>Potraživanja za nefakturisani prihod:</i>		
Potraživanja za nefakturisani prihod - ostala pravna lica	385.828	328.336
<i>Svega</i>	<i>385.828</i>	<i>328.336</i>
<i>Ostala aktivna vremenska razgraničenja:</i>		
a) Razgraničeni porez na dodatu vrednost	139	359
b) Ostala aktivna vremenska razgraničenja	709	806
<i>Svega</i>	<i>848</i>	<i>1.165</i>
UKUPNO	389.884	331.427

Unapred plaćeni troškovi - matična i zavisna pravna lica u iznosu od 2.403 hiljada RSD odnose se na unapred plaćene troškove licenci (Energoprojekt Energodata) i osiguranja imovine i lica (Energoprojekt Garant) .

Potraživanja za nefakturisani prihod u iznosu od 385.828 hiljada RSD odnose se na realizaciju Ugovora o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Razgraničeni PDV obuhvata iskazan PDV u primljenim fakturama koje se odnose na izveštajni period, a pravo na odbitak prethodnog poreza nastaje u narednom obračunskom periodu, iz razloga što su ulazne fakture stigle nakon sastavljanja poreske prijave za decembar 2015. godine.

Ostala AVR u iznosu od 709 hiljada RSD odnose se na unapred plaćene članarine, antivirus licence i drugo.

34. KAPITAL

U 000 dinara

OPIS	Akcijski kapital	Ostali osnovni kapital	Emisiona premija	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu HoV	Neraspoređeni dobitak	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2014. godine	5.574.959	27.178	1.600.485	134.881	52.910	(21.136)	684.911	8.054.188
Neto dobitak za godinu							43.867	43.867
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						(19.650)		(19.650)
b) Revalorizacija					863.329			863.329
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.					(129.510)			(129.510)
Svega - ostali sveobuh. rezultat					733.819	(19.650)		714.169
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2014.					733.819	(19.650)	43.867	758.036
Korekcije					30.862		(30.865)	(3)
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(393.527)	(393.527)
Stanje na dan 31. decembra 2014.	5.574.959	27.178	1.600.485	134.881	817.591	(40.786)	304.386	8.418.694
Neto dobitak za godinu							236.973	236.973
Ostali sveobuhvatni rezultat:								
a) Promene u fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju						12.353		12.353
b) Revalorizacija								
c) Ostalo - nivelacija sadašnje vred., MRS 12 i dr.								
Svega - ostali sveobuh. rezultat						12.353		12.353
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2015.						12.353	236.973	249.326
Korekcije							1.372	1.372
Povećanje osnovnog kapitala								
Raspodela dobiti							(218.626)	(218.626)
Stanje na dan 31. decembra 2015.	5.574.959	27.178	1.600.485	134.881	817.591	(28.433)	324.105	8.450.766

34.1. Osnovni kapital

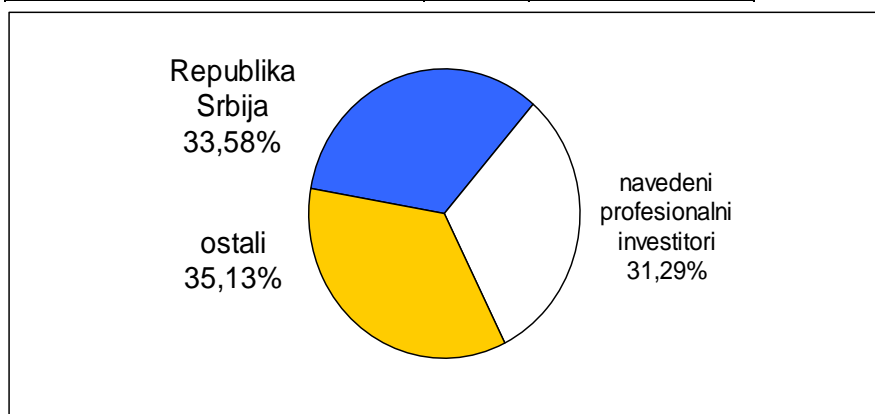
Prema evidenciji Centralnog registra hartija od vrednosti, aktuelna vlasnička struktura Društva na dan 31.12.2015. godine je bila sledeća:

	broj akcija	% od ukupne emisije
Akcije u vlasništvu fizičkih lica	3.095.007	28,31%
Akcije u vlasništvu pravnih lica	6.807.190	62,27%
- Republika Srbija	3.671.205	33,58%
- Ostala pravna lica	3.135.985	28,69%
Zbirni (kastodi) račun	1.029.095	9,41%
Ukupan broj akcija	10.931.292	100%

Broj akcionara sa učešćem u kapitalu	broj lica			broj akcija			% od ukupne emisije		
	domaća	strana	total	domaća	strana	total	domaća	strana	total
do 5%	7.239	219	7.458	4.347.541	676.861	5.024.402	39,77%	6,19%	45,96%
od 5% do 10%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 10% do 25%	1	0	1	2.235.685	0	2.235.685	20,45%	0%	20,45%
preko 25% do 33%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 33% do 50%	1	0	1	3.671.205	0	3.671.205	33,58%	0,00%	33,58%
preko 50% do 66%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 66% do 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
preko 75%	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
Ukupan broj	7.241	219	7.460	10.254.431	676.861	10.931.292	93,81%	6,19%	100,00%

Redosled prvih 10 akcionara po broju akcija/glasova :

Naziv	broj akcija	% od ukupne emisije
Republika Srbija	3.671.205	33,58%
Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	2.235.685	20,45%
East Capital (Lux) - Balkan Fund	370.593	3,39%
Vojvođanska banka AD Novi Sad - zbirni račun	220.868	2,02%
Societe generale banka Srbija - kastodi m - fo	174.885	1,60%
Raiffeisen banka AD - kastodi m - ks	98.848	0,90%
Raiffeisen banka AD - kastodi m - ks	97.058	0,89%
Societe generale banka Srbija - kastodi m - fo	80.199	0,73%
NLB banka AD Beograd - kastodi m - ks	72.320	0,66%
Gustavia Fonder Aktiebolag	70.000	0,64%

Struktura osnovnog kapitala prikazana je u narednoj tabeli.

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Akcijski kapital:</i>		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Akcijski kapital (externo)	5.574.959	5.574.959
<i>Svega</i>	<i>5.574.959</i>	<i>5.574.959</i>
Emisiona premija	1.600.485	1.600.485
Ostali osnovni kapital	27.178	27.178
UKUPNO	7.202.622	7.202.622

Akcijski kapital čini 10.931.292 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 510,00 RSD (5.574.959 hiljada RSD), odnosno pojedinačne knjigovodstvene vrednosti od 773,08 RSD.

Akcijski kapital - obične akcije obuhvataju osnivačke i, u toku poslovanja, emitovane akcije sa pravom upravljanja, pravom na učešće u dobiti akcionarskog društva i na deo stečajne mase u skladu sa aktom o osnivanju, odnosno odlukom o emisiji akcija.

Akcijama Društva se trguje na Prime listingu Beogradske berze.

Emisiona premija predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti, koja je nastala konverzijom akcija zavisnih društava iz sistema Energoprojekt u akcije Društva po paritetu 1:1 u 2006. godini.

Ostali osnovni kapital je nastao preknjižavanjem izvora vanposlovnih sredstava u 2005. godini i iznosi 27.178 hiljada RSD.

34.2. Rezerve

Struktura rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Zakonske rezerve	23.185	23.185
Statutarne i druge rezerve	111.696	111.696
UKUPNO	134.881	134.881

Zakonske rezerve su obavezno formirane do 2004. godine, tako što se svake godine iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu najmanje 10% osnovnog kapitala.

Opštim aktom Društva do 2011. godine formirane su **statutarne rezerve** o čijoj visini je odlučivala Skupština akcionara Društva, a koje nisu mogle biti manje od 5% ostvarenog neto dobitka.

34.3. Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Struktura revalorizacionih rezervi po osnovu nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt	817.591	817.591
UKUPNO	817.591	817.591

Na poziciji revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nekretnina - poslovna zgrada Energoprojekt u iznosu od 817.591 hiljada RSD, evidentirani su:

- efekti knjiženja fer vrednosti poslovne zgrade Energoprojekt na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 863.329 hiljada RSD (Napomena 25.1.),
- nivelacije sadašnje vrednosti po m² poslovne zgrade Energoprojekt u iznosu od 98.543 hiljada RSD i
- knjiženja 15% poreza na dobit (negativan aspekt revalorizacionih rezervi) za iznos odložene poreske obaveze po osnovu revalorizacionih rezervi, shodno MRS 12 - Porezi na dobitak, u iznosu od 144.281 hiljada RSD.

34.4. Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu HoV i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata (dugovna salda računa 33 osim 330)	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	28.433	40.786
UKUPNO	28.433	40.786

Promene na poziciji **Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju** u iznosu od 12.353 hiljada RSD odnose se na ukidanje nerealizovanih gubitaka po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju društva Fima See Activist a.d., Beograd u iznosu od 5.840 hiljada RSD (po osnovu povećanja učešća u kapitalu predmetnog društva na preko 20% i po tom osnovu, preknjižavanje sa pozicije učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge hartije od vrednosti raspoložive za prodaju na poziciju učešće u kapitalu pridruženih pravnih lica) i društva Pik Bečej – Hotel Bela Lađa a.d. u iznosu od 99 hiljada RSD (po osnovu otpisa učešća u kapitalu predmetnog društva), kao i na usklađivanje vrednosti hartija od vrednosti koje se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti Društva (Jubmes banka a.d. i Dunav osiguranje a.d.o.), sa njihovom fer vrednošću na sekundarnom tržištu hartija od vrednosti na dan sastavljanja finansijskih izveštaja (čiji negativan efekat nije mogao da se pokrije pozitivnim efektima promene fer vrednosti konkretne HoV) u iznosu od 6.414 hiljada RSD (Napomena 26.1.).

34.5. Neraspoređeni dobitak

Struktura neraspoređenog dobitka	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Neraspoređeni dobitak ranijih godina:</i>		
a) Stanje na dan 01. januara izveštajnog perioda	304.386	684.911
b) Korekcija dobitka po osnovu poreza na dobitak	1.372	(2)
c) Ostale korekcije (MRS 12 i dr.)		(30.863)
d) Raspodela dobitka	(218.626)	(393.527)
<i>Svega</i>	87.132	260.519
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	236.973	43.867
UKUPNO	324.105	304.386

Na 43. ponovljenoj sednici Skupštine Društva održanoj dana 16.06.2015. godine, u okviru tačke 3. dnevnog reda, doneta je odluka o raspodeli ukupnog iznosa neraspoređenog dobitka na dan 31.12.2014. godine u iznosu od 304.386 hiljada RSD na sledeći način:

- za isplatu dividende u bruto iznosu od 20,00 RSD po akciji akcionarima Društva, odnosno u ukupnom iznosu od 218.626 hiljada RSD,
- preostali deo u iznosu od 85.760 hiljada RSD raspoređuje se u neraspoređenu dobit.

Dividenda je isplaćena akcionarima Društva 30.11.2015. godine.

Korekcija neraspoređenog dobitka ranijih godina u iznosu od 1.372 hiljada RSD, odnosi se na korekciju po konačnoj prijavi poreza na dobit.

Neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 236.972 hiljada RSD odnosi se na ostvaren neto rezultat Društva u izveštajnom periodu.

35. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze i
- iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

Struktura dugoročnih rezervisanja prikazana je u narednoj tabeli.

U 000 dinara

Struktura dugoročnih rezervisanja	Naknade i druge beneficije zaposlenih	Ostala rezervisanja	UKUPNO
Stanje na dan 01.01.2014. godine	5.055	260.000	265.055
Dodatna rezervisanja			
Iskorišćeno u toku godine	(1.559)		(1.559)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa	(1.208)		(1.208)
Stanje na dan 31.12.2014. godine	2.288	260.000	262.288
Dodatna rezervisanja	782		782
Iskorišćeno u toku godine	(860)		(860)
Ukidanje neiskorišćenih iznosa			
Stanje na dan 31.12.2015. godine	2.210	260.000	262.210

35.1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (rezervisanja za nedospele otpremnine prilikom odlaska u penziju), su iskazana na osnovu aktuarskog obračuna stručnog tima iz sistema Energoprojekt.

Prilikom projekcija obračuna rezervisanja po MRS 19 korišćen je deduktivni pristup, odnosno sva društva iz sistema Energoprojekt su posmatrana kao celina, i na osnovu opštih pravilnosti, i korišćenjem broja radnika „kao ključa“, izvršena je alokacija na konkretne privredne subjekte. Uzevši u obzir da su sva zavisna društva u većinskom vlasništvu istog privrednog subjekta, primenjeni pristup je objektivn i rezultati projekcija se mogu uvažiti kao očekivani.

Snižavanje iznosa rezervisanja po osnovu sadašnje vrednosti otpremnina (za 0,46%), u bilansu stanja na dan 31.12.2015. godine u odnosu na dan 31.12.2014. godine je posledica promene više faktora od kojih:

- s jedne strane, promena pojedinih faktora utiče na povećanje iznosa rezervisanja (povećanje prosečnih godina staža provedenih u Društvu za 0,56% i povećanje broja zaposlenih za 0,09%), a
- s druge strane strane, promena pojedinih faktora utiče na snižavanje iznosa rezervisanja (snižanje prosečno očekivane otpremnine za 0,11%).

Pored navedenog, promena u strukturi rezervisanja po konkretnim društvima je rezultat promene alikvotnog dela učešća broja zaposlenih u pojedinim društvima u ukupnom broju zaposlenih celog Društva.

Postupak projekcije rezervisanja, uvažavanjem relevantnih odredbi MRS 19, obavlja se u više sledećih koraka:

- prvo, shodno polu, ukupnim godinama staža radnika i godinama staža u Društvu; uvažavanjem očekivane godišnje stope fluktuacije i mortaliteta (procenjena godišnja stopa fluktuacije i mortaliteta), procenjen je broj zaposlenih koji će iskoristiti pravo na otpremninu, kao i period kada će navedene naknade zaposleni primiti,

- drugo, uvažavajući odredbe Kolektivnog ugovora Društva, procenjena je visina otpremnine za svaku godinu staža, koje su bile aktuelne na datum bilansa stanja i
- treće, svodjenje na sadašnju vrednost očekivanih odliva za otpremnine vršena je primenom diskontnog faktora, koji predstavlja količnik diskontne stope i očekivanog rasta zarada.

Otpremnine prilikom odlaska u penziju se, od početka 2015. godine, shodno odredbama aktuelnog Kolektivnog ugovora, u Društvu isplaćuju na osnovu člana 57 Kolektivnog ugovora, po kome je Poslodavac dužan da zaposlenom isplati otpremninu pri odlasku u penziju u visini dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Shodno aktuelnim zakonskim propisima, navedeni iznos je neoporeziv.

Kako je za određivanje sadašnje vrednosti (nedospelih) otpremnina neophodan podatak o godišnjoj diskontnoj stopi, kao i podatak o prosečnom godišnjem rastu zarada u Republici Srbiji, u nastavku će se precizirati navedene veličine.

Za godišnju diskontnu stopu je prihvaćena stopa od 8%.

U paragrafu 78, MRS 19, kao i u paragrafu BC 33 u okviru Osnova za zaključivanje MRS 19, se eksplicitno navodi da stopa koja se koristi za diskontovanje treba da bude određena u skladu sa tržišnim prinosima na datum bilansa stanja za visoko kvalitetne korporativne obveznice. U zemljama gde ne postoji razvijeno tržište za ovakve obveznice treba koristiti tržišne prinose (na datum bilansa stanja) državnih obveznica. Valuta i rok dospeća obveznica treba da budu u skladu sa valutom i procenjenim rokom obaveza za primanja po prestanku zaposlenja.

Kako je finansijsko tržište u Srbiji nedovoljno razvijeno, najrealnije je kao reper za određivanje diskontne stope na datum bilansa stanja koristiti godišnji prinos koji se ostvaruje kupovinom državnih hartija od vrednosti čiji je garant Republika Srbija. Shodno navedenom, diskontna stopa je određena na bazi godišnjeg prinosa na državne hartije od vrednosti emitovanim 4. decembra 2015. godine, od strane Uprave za javni dug Ministarstva finansija Republike Srbije. Navedena hartija od vrednosti je emitovana uz godišnju kamatnu stopu od 4,40%. Kako se radi o EVRO hartiji od vrednosti, uvaživši procenjenu inflaciju u Evro zoni (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), uz ekstrapolaciju krive prinosa na duži rok (obzirom da je rok dospeća repernih hartija od vrednosti kraći (10 godina) od prosečnog procenjenog roka dospeća primanja koja su predmet ovog obračuna), a što je zahtevano paragrafom 81, MRS 19, usvojen je realan godišnji prinos u visini od 4%.

Godišnji očekivani rastzarada u Republici Srbiji je planiran na nivou od 5%.

Godišnja diskontna stopa i godišnji rast zarada zavise od stope inflacije.

Memorandumom Narodne banke Srbije o ciljanim stopama inflacije do 2016. godine, koji je usvojen na sednici Izvršnog odbora NBS 18. oktobra 2013. godine (Memorandumom Narodne banke Srbije, usvojenim, 13. avgusta 2015. godine, od strane Izvršnog odbora Narodne banke Srbije, ranije utvrđeni ciljevi za inflaciju za 2016. godinu nisu menjani), pored ostalog, utvrđena je ciljana stopa inflacije za 2016. godinu od 4%, sa dozvoljenim odstupanjem (pozitivnim i negativnim) od 1,5 procentnih poena. Shodno navedenom, a uvažavajući i značajno snižavanje inflacije tokom 2015. godine, najrealnije je inflaciju za narednu godinu planirati na nivou Memorandumom ciljane stope inflacije.

Dakle, rezervisanje će se proceniti shodno planiranoj godišnjoj inflaciji od 4%. Iz navedenog sledi da je u Republici Srbiji planiran dugoročni godišnji rast realnih zarada od 1%, što je, obzirom na planiran rast društvenog proizvoda u narednom periodu (Izvor: Vlada Republike Srbije "Fiskalna strategija za 2016. godinu sa projekcijama za 2017. i 2018. godinu), realno ostvarivo. Ako bi u budućnosti došlo do promene stope inflacije, primenjena logika rezultirala bi promeni nominalnih zarada, ali takođe i diskontne stope (koja je dominantno opredeljena stopom inflacije), tako da ta promena ne bi dovela do promene rezultata prezentiranih u ovom materijalu. Primenjen metodološki postupak, koji za rezultantu ima dugoročno planiran godišnji rast zarada u Republici Srbiji od 5% i dugoročnu godišnju diskontnu stopu od 8%, pretpostavlja istu inflaciju u celom budućem periodu. Ova pretpostavka je i zahtevana paragrafom 75, MRS 19.

35.2. Ostala dugoročna rezervisanja

Ostala dugoročna rezervisanja u iznosu od 260.000 hiljada RSD izvršena su u bilansu na dan 31.12.2006. godine, u skladu sa odlukom nadležnog organa Društva, na ime eventualnih rashoda u vezi realizacije Ugovora o zajedničkoj izgradnji u Bloku 26, Novi Beograd br. 507, zaključenog između Konzorcijuma „Energoprojekt - Napred“ i Trinity Capital d.o.o.

U skladu sa odredbama Ugovora o zajedničkoj izgradnji i Aneksa broj 1 Ugovora, Trinity Capital d.o.o. je uplatio ugovoreni iznos, a Društvo je izdalo blanko menicu i menično ovlašćenje sa neograničenim rokom važnosti. Predmetna menica se može podneti na naplatu u slučaju dobijanja pravosnažnog rešenja nadležnog organa kojim se Društvu oduzima zemljište koje je predmet ugovora i to isključivo krivicom Društva, a usled razloga koji u momentu zaključenja Ugovora nisu bili poznati Trinity Capital d.o.o.

Rezervisanje je izvršeno u skladu sa zahtevima MRS 37 - Rezervisanje, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, usled neizvesnosti u pogledu primene zakonske regulative koja se odnosi na predmet Ugovora, a koje mogu uticati i na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva, kao i zbog izdate blanko menice, kako je napred navedeno.

Na dan 31.12.2015. godine i dalje postoji neizvesnost u pogledu primene zakonske regulative koja može uticati na izvršenje svih preuzetih obaveza od strane Društva i eventualnog aktiviranja izdate menice od strane Trinity Capital d.o.o. Otuda, rukovodstvo procenjuje da na dan bilansa još uvek nisu ispunjeni uslovi za ukidanje predmetnog rezervisanja.

36. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	565.561	170.000
<i>Ostale kratkoročne finansijske obaveze:</i>		
a) Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine		16.667
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze	46	348
Svega	46	17.015
UKUPNO	565.607	187.015

36.1. Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji

Struktura kratkoročnih kredita i zajmova u zemlji	Kamatna stopa	u 000 dinara	
		31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Kratkoročni krediti od banaka u zemlji:</i>			
a) Dinarski krediti	1M Belibor + 1,35% p.a.		170.000
b) Krediti sa valutnom klauzulom	3m Euribor + 3,75% pa, 3m Euribor + 4,5% pa	565.561	
UKUPNO		565.561	170.000

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji u iznosu od 565.561 hiljada RSD, odnose se na kredite sa valutnom klauzulom (EUR) od:

- Eurobank a.d. u iznosu od 322.309 hiljada RSD, po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 4,5% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja date su menice Društva i jemstva Energoprojekt Opreme i Energoprojekt Niskogradnje i
- Erste Bank a.d. u iznosu od 243.252 hiljada RSD, po kamatnoj stopi od 3M Euribor + 3,75% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja plaćanja dato je 6 blanko menica Društva.

36.2. Ostale kratkoročne finansijske obaveze

Struktura dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Deo dugoročnih kredita u zemlji koji dospeva do jedne godine		16.667
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	46	348
UKUPNO	46	17.015

Ostale kratkoročne finansijske obaveze u iznosu od 46 hiljada RSD, odnose se na obaveze po osnovu troškova plaćenih službenim viza karticama, a koje su izmirene u januaru 2016. godine.

37. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji	1.677	13.268
Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	11.503	16.480
Dobavljači u zemlji	5.667	12.416
Dobavljači u inostranstvu	7.504	4.772
UKUPNO	26.351	46.936

U narednoj tabeli je prikazan ukupan iznos obaveza iz poslovanja prema valuti u kojoj su obaveze izražene.

Struktura obaveza iz poslovanja izraženih u valutama	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
RSD	13.993	15.240
EUR	12.319	29.760
USD		1.936
GBP	39	
UKUPNO	26.351	46.936

Geografski raspored dobavljača je sledeći:

Geografski raspored dobavljača	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Dobavljači u zemlji (zavisna i ostala pravna lica)	7.344	25.684
Dobavljači u inostranstvu (zavisna pravna lica):		
Evropa	11.503	16.480
<i>Svega</i>	11.503	16.480
Dobavljači u inostranstvu (ostala pravna lica):		
Evropa	7.504	4.772
<i>Svega</i>	7.504	4.772
<i>Ispravka vrednosti</i>		
UKUPNO	26.351	46.936

Energoprojekt Holding a.d.

U narednoj tabeli prikazani su najznačajniji dobavljači, prema stanju obaveza na datum bilansa stanja Društva.

Struktura obaveza prema dobavljačima	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Dobavljači u zemlji (povezana i ostala pravna lica):</i>		
Energoprojekt Energodata a.d.	1.656	
JKP „Beogradske elektrane“	954	894
Zavod za zaštitu zdravlja ŽTP	444	444
Dedinje d.o.o.	407	407
Algotech d.o.o.	346	344
Constantine the Great d.o.o.	329	
Tehnomarket d.o.o.	283	
Tabulir komerc d.o.o.	276	196
Telekom Srbija a.d.	242	137
Compacc d.o.o.	237	136
Agencija za investicije i stanovanje		3.114
Energoprojekt Oprema a.d.		12.774
EPS Snabdevanje d.o.o.		3.492
Ostali	2.170	3.746
<i>Svega</i>	<i>7.344</i>	<i>25.684</i>
<i>Dobavljači u inostranstvu (povezana i ostala pravna lica):</i>		
Encom GmbH Consulting, Engineering&Trading, Nemačka	11.463	16.481
IATA	6.931	2.836
Ostali	613	1.935
<i>Svega</i>	<i>19.007</i>	<i>21.252</i>
UKUPNO	26.351	46.936

Na ime obezbeđenja plaćanja, a saglasno odredbama ugovora, Društvo je dobavljaču EPS Snabdevanje d.o.o. dalo četiri solo blanko menice.

Obaveze prema dobavljačima ne sadrže kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 5 do 30 dana.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

Starosna struktura obaveza prema dobavljačima prikazana je u okviru Napomene 8.2., dok su informacije o usaglašavanju potraživanja i obaveza prezentovane u Napomeni 43.

38. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	13.864	12.951
<i>Druge obaveze:</i>		
a) Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja		548
b) Obaveze za dividende	7.544	11.838
c) Obaveze prema zaposlenima	195	232
d) Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	566	492
e) Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	558	479
f) Ostale razne obaveze	834	1.193
<i>Svega</i>	<i>9.697</i>	<i>14.782</i>
UKUPNO	23.561	27.733

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada u iznosu od 13.864 hiljada RSD, odnose se na obaveze (neto, porezi i doprinosi) za decembarsku zaradu, koja je u Društvu isplaćena u januaru 2016. godine.

Obaveze za dividende u iznosu od 7.544 hiljada RSD odnose se, pre svega, na obaveze za dividende iz ranijih godina u iznosu od 7.531 hiljada RSD, a koje do danas nisu isplaćene (ostavinske rasprave i dr.).

Ostale obaveze u iznosu od 834 hiljada RSD odnose se, pre svega, na obustave od neto zarada zaposlenih (po osnovu zajmova i kredita uzetih od strane zaposlenih, sindikalnih članarina, itd.).

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj fer vrednosti na dan bilansa stanja.

39. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST, OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

39.1. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	4.559	5.540
UKUPNO	4.559	5.540

Obaveze za PDV se odnose na razliku obračunatog poreza i prethodnog poreza. Ova obaveza je izmirena u zakonskom roku, u januaru 2016. godine.

39.2. Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	734	688
UKUPNO	734	688

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 734 hiljada RSD, odnose se na doprinose za naknade članovima nadzornog odbora: 330 hiljada RSD, doprinose za naknade po autorskim i ugovorima o delu: 224 hiljada RSD, obaveze za porez po odbitku za dividende: 97 hiljada RSD, poreze i doprinose po ugovorima o privremenim i povremenim poslovima: 26 hiljada RSD, naknada za unapređenje i zaštitu životne sredine u iznosu od 42 hiljada RSD, obaveze za komunalne takse na pano i firmu: 14 hiljada RSD i porez na prevoz radnika: 1 hiljada RSD.

Od ukupnog iznosa obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine u iznosu od 734 hiljada RSD, u januaru 2016. godine izmireno je 637 hiljada RSD (ostale su neizmirene jedino obaveze za porez na dobit na dividende u iznosu od 97 hiljada RSD, koje se odnose na neisplaćene dividende - Napomena 38).

39.3. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Unapred obračunati troškovi:</i>		
a) Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	25.142	24
b) Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	1.146	200
<i>Svega</i>	<i>26.288</i>	<i>224</i>
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	887	
UKUPNO	27.175	224

Unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica u iznosu od 25.142 hiljada RSD odnose se na obavezu prema Energoprojekt Opremi po osnovu ukalkuliranih troškova za period do 30.06.2015. godine po Ugovoru o izgradnji ambasade Republike Srbije u Abudži, Savezna Republika Nigerija, po sistemu „ključ u ruke“, na kat. parceli broj 313, upisanoj u registar nepokretnosti Katastarske zone A00.

Unapred obračunati troškovi - druga pravna lica u iznosu od 1.146 hiljada RSD odnose se, pre svega, na ukalkulisane troškove za utrošenu električnu energiju za decembar 2015. godine u iznosu od 1.081 hiljada RSD.

Ostala pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 887 hiljada RSD odnose se na ukalkulisanu kamatu na oročene depozite kod banaka u zemlji.

40. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

Odložena poreska sredstva i obaveze	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Odložena poreska sredstva	3.374	3.893
Odložene poreske obaveze	159.739	157.882
Neto efekat odloženih poreskih sredstava (obaveza)	(156.365)	(153.989)

Odložena poreska sredstva su iznosi poreza na dobitak koji će biti nadoknadivi u budućim periodima po osnovu *odbitnih privremenih razlika*.

Odbitna privremena razlika nastaje u slučajevima kada je u bilansima društava, po određenim osnovama, već prikazan rashod, koji će se sa poreskog aspekta priznati u narednim periodima. Odložena poreska sredstva se proveravaju na dan 31. decembra i priznaju se samo ako društvo proceni da je verovatno da će u budućim periodima postojati oporeziva dobit za čije umanjeće će moći da se koriste odložena poreska sredstva.

Iznos odloženih poreskih sredstava izračunat je množenjem visine odbitne privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Odložene poreske obaveze koje su iskazane na dan 31. decembra se odnose na *oporezive privremene razlike* između knjigovodstvene vrednosti sredstava koja podležu amortizaciji i njihove poreske osnovice. Naime, usled različitih odredbi na bazi kojih se u Društvu određuje računovodstvena amortizacija (shodno odredbama MRS/MSFI i dr.) i odredbi kojima se određuje poreska amortizacija (Shodno Zakonu o porezu na dobit pravnih lica), Društvo će u budućem periodu platiti veći porez na dobitak, nego što bi platilo da mu se sa aspekta poreskog zakonodavstva prizna stvarno iskazana knjigovodstvena amortizacija. Iz navedenog razloga Društvo priznaje odloženu poresku obavezu, koja predstavlja porez na dobitak koji će biti plativ kada Društvo „povrati“ knjigovodstvenu vrednost sredstava.

Iznos odloženih poreskih obaveza izračunat je množenjem visine oporezive privremene razlike na kraju godine sa stopom poreza na dobit Društva (15%).

Promene stanja odloženih poreskih sredstava u toku izveštajne i uporedne godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložena poreska sredstva	Poreska vrednost veća od knjigovodstvene vrednosti kod nematerijalne imovine, postrojenja i opreme	Kapitalni gubici kod investicione nekretnine	Rezervisanja za otpremnine	Neplaćeni javni prihodi	Ukupno
Stanje 01.01.2014. godine	2.271	688	758	42	3.759
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	(96)	686	(415)	(41)	134
Direktno na teret kapitala					
Stanje 31.12.2014. godine	2.175	1.374	343	1	3.893
Na (teret)/u korist bilansa uspeha	(212)	(303)	(11)	7	(519)
Direktno na teret kapitala					
Stanje 31.12.2015. godine	1.963	1.071	332	8	3.374

Promene stanja odloženih poreskih obaveza u toku izveštajne i uporedne godine bile su kao što sledi:

u 000 dinara

Odložene poreske obaveze	Knjigovodstvena vrednost veća od poreske vrednosti kod nekretnina	Kapitalni dobici kod investicione nekretnine	Ukupno
Stanje 01.01.2014. godine	22.824	3.077	25.901
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	2.405	77	2.482
Direktno na teret kapitala	129.499		129.499
Stanje 31.12.2014. godine	154.728	3.154	157.882
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	(123,00)	1.980	1.857
Direktno na teret kapitala			
Stanje 31.12.2015. godine	154.605	5.134	159.739

Rekapitulacija promene stanja odloženih poreskih obaveza Društva prikazana je u narednim tabelama.

Stanje i promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju prethodne godine	153.989	22.142
Stanje odloženih poreskih obaveza na kraju tekuće godine	156.365	153.989
Promena stanja odloženih poreskih obaveza	2.376	131.847

Promena stanja odloženih poreskih obaveza	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
Odloženi poreski rashodi perioda	2.376	2.348
Revalorizacione rezerve		129.499
Neraspoređeni dobitak prethodne godine		
UKUPNO	2.376	131.847

Na osnovu promene stanja odloženih poreskih sredstava i odloženih poreskih obaveza u 2015. godini, može se zaključiti da je u neto efektu došlo do povećanja stanja odloženih poreskih obaveza u odnosu na prethodnu godinu, u iznosu od 2.376 hiljada RSD, koje je evidentirano na teret neto rezultata 2015. godine (odloženi poreski rashodi perioda).

41. VANBILANSNA AKTIVA I VANBILANSNA PASIVA

Shodno zakonskim odredbama (Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike), Društvo je u svojim finansijskim izveštajima iskazalo vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu. Stavke iskazane u okviru vanbilansne aktive i vanbilansne pasive, a koje su prikazane u narednoj tabeli, ne predstavljaju sredstva ni obaveze Društva, već prvenstveno služe u kontekstu informativne uloge korisnika finansijskih izveštaja.

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Primljena jemstva, garancije i druga prava	3.041	3.024
Data jemstva, garancije i druga prava	18.122.117	16.863.609
Primljene hipoteke i druga prava	16.723	16.632
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	4.454.577	4.463.529
UKUPNO	22.596.458	21.346.794

Primljena jemstva, garancije i druga prava u iznosu od 3.041 hiljada RSD odnose se na:

- Obavezu za primljenu garanciju za uredno izmirenje obaveza po osnovu avio karata u iznosu od 3.041 hiljada RSD, koja ističe 20.01.2016. godine i obnavlja se na svaka tri meseca (Alpha banka).

Data jemstva, garancije i druga prava u iznosu od 18.122.117 hiljada RSD odnose se na:

- Data jemstva po osnovu kredita i garancija za zavisna pravna lica u iznosu od 15.897.181 hiljada RSD i
- Date korporativne garancije Energoprojekt Niskogradnji u iznosu od 2.224.936 hiljada RSD (BBVA-PERU u iznosu od 1.557.455 hiljada RSD i BANCO FINANCIERO-PERU u iznosu od 667.481 hiljada RSD) za projekte u Peru-u.

Po osnovu datih jemstava i korporativnih garancija Društvo je sklopilo ugovore sa zavisnim društvima kojima je jemac/garant i od istih je dobilo odgovarajuća sredstva obezbeđenja (menice društva).

Primljene hipoteke i druga prava u iznosu od 16.723 hiljada RSD odnose se na hipoteku na stanovima Enjub d.o.o., po osnovu ugovora o zajmu datom Enjub d.o.o. (Napomena 42).

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva u iznosu od 4.454.577 hiljada RSD odnosi se na :

- Pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta - Blok 25 i Blok 26, Novi Beograd u iznosu od 4.424.135 hiljada RSD,
- Potraživanja za dividende od Enjub d.o.o., koja su direktno otpisana u prethodnom periodu u iznosu od 30.442 hiljada RSD i
- Građevinske objekte van upotrebe u Budvi koji su direktno otpisani po popisu na dan 31.12.2014. godine i uvedeni u vanbilansnu evidenciju bez vrednosti.

42. HIPOTEKE UPISANE NA TERET I U KORIST DRUŠTVA

Hipoteke upisane u korist društva su sledeće:

- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 8 Ugovora o zajmu br. 367, u iznosu od 16.723 hiljada RSD (137 hiljada EUR), koji je Društvo odobrilo Enjub d.o.o., upisana je vansudska izvršna hipoteka do celokupnog iznosa zajma, na stanovima u Ulici Jurija Gagarina 91A, na drugom i trećem spratu, kat. parcela br. 5089/9, KO Novi Beograd, upisanim u list nepokretnosti br. 4550, KO Novi Beograd u korist Društva i
- Na ime obezbeđenja povraćaja zajma po Aneksu br. 4 Ugovora o reprogramu odobrenog zajma br. 115, odobrenog Enjub d.o.o. u iznosu od 145.695 hiljada RSD (1.198 hiljada EUR), postoji založna izjava (hipoteka nije upisana) na nekretninama (stanovi i poslovni prostor) u Ulici Jurija Gagarina br.93, br.93A, br.91A.

43. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja sa domaćim i inostranim kupcima sa stanjem na dan 31.12.2015. godine.

Na dan 31.12.2015. godine od ukupnih potraživanja od dvadeset pet *domaćih kupaca* u iznosu od 594.545 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja sa kupcima sa stanjem:

- na dan 30.06.2015. godine,
- na dan 30.09.2015. godine i
- na dan 31.12.2015. godine.

Od ukupno primljenih 39 Izvoda otvorenih stavki od *domaćih dobavljača i banaka*, u toku 2015. godine, u iznosu od 99.419 hiljada RSD, sve je usaglašeno.

44. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana. Povezanim stranama se, sa aspekta Društva, smatraju: **zavisna društva, pridružena društva, zajednički poduhvat i ključno rukovodeće osoblje** (ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti entiteta, direktno ili indirektno, uključujući i sve direktore, bez obzira da li su izvršni ili ne) i njihove bliske članove porodice.

Sa aspekta **poveznih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u Aktivi Društva) u bilansu stanja.

Energoprojekt Holding a.d.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>2015</i>	<i>2014</i>
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	53.205	49.854
b) EP Visokogradnja a.d.	107.736	139.685
c) EP Niskogradnja a.d.	111.680	138.281
d) EP Hidroinženjering a.d.	33.802	34.940
e) EP Entel a.d.	354.983	351.871
f) EP Energodata a.d.	11.092	14.196
g) EP Industrija a.d.	20.609	23.060
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	7.512	9.794
j) EP Oprema a.d.	190.514	318.673
k) EP Sunnyville d.o.o.	782	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		16
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	11	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	11.629	20.586
<i>Svega</i>	<i>903.555</i>	<i>1.100.956</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	951	1.129
b) EP Visokogradnja a.d.	231.362	652.473
c) EP Niskogradnja a.d.	4.399	5.067
d) EP Hidroinženjering a.d.	24.741	279
e) EP Entel a.d.	160	480
f) EP Energodata a.d.	22.034	15.607
g) EP Industrija a.d.	20	131
h) EP Promet d.o.o.	415	543
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	4.261	2.060
j) EP Oprema a.d.	74.392	159.140
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	1.354
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	66	2.314
n) Dom 12 S.A.L.	43	
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>362.884</i>	<i>840.577</i>
UKUPNO	1.266.439	1.941.533

Energoprojekt Holding a.d.

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	<i>u 000 dinara</i>	
	<i>31.12.2015.</i>	<i>31.12.2014.</i>
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	636	652
b) EP Visokogradnja a.d.	710.478	622.367
c) EP Niskogradnja a.d.	315.859	482.860
d) EP Hidroinženjering a.d.	22.497	47.832
e) EP Entel a.d.	9.075	9.471
f) EP Energodata a.d.	70.997	74.011
g) EP Industrija a.d.	75.247	75.444
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	46.256	56.041
j) EP Oprema a.d.	8.206	13.744
k) EP Sunnyville d.o.o.	36.077	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	211.271	199.220
<i>Svega</i>	<i>1.506.599</i>	<i>1.581.642</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	18	19
b) EP Visokogradnja a.d.	3	298
c) EP Niskogradnja a.d.		176
d) EP Hidroinženjering a.d.		
e) EP Entel a.d.		
f) EP Energodata a.d.	1.656	
g) EP Industrija a.d.		
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.		
j) EP Oprema a.d.	25.142	12.774
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	11.463	16.480
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>38.322</i>	<i>29.747</i>
UKUPNO	<i>1.544.921</i>	<i>1.611.389</i>

Potraživanja od povezanih pravnih lica potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture. Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i Ovlašćenja.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu. Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

45. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

Potencijalne obaveze, koje mogu da rezultiraju odlivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova. Potencijalna **obaveza po osnovu sudskih sporova** se prvenstveno ogleda u mogućnosti okončanja sudskih sporova na štetu Društva, a za šta nije stvorena obaveza ili izvršeno rezervisanje u bilansu stanja.

U narednoj tabeli prikazani su broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, a verovatnoća da Društvo izgubi predmetne sporove nije izuzetno mala. Iskazane vrednosti sudskih sporova, gde je visina potencijalne obaveze određena na dan 31.12.2015. godine, obuhvataju samo glavnice po sporovima.

Tužilac	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice	4	3	7
Pravno lice	3	1	4
UKUPNO	7	4	11
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice	71.648	444	72.092
Pravno lice			0
UKUPNO	71.648	444	72.092

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužena strana su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tužilac	Osnov tužbe	Visina potencijalne obaveze u 000 dinara
Raonić Milan	Naknada štete za povredu autorskih prava	36.016
Direkcija za građevinsko zemljište	Dug i naknada za zemljište (Hotel Hyatt Regency Beograd)	Neizvesno
Marko Martinoli	Prinudni otkup akcija	Neizvesno
Belim a.d. u stečaju	Neosnovano obogaćenje	Neizvesno
Sreta Ivanišević	Naknada za eksproprisanu nepokretnost (Bežanija)	Neizvesno
Vladan i Tomislav Krdžić	Naknada štete (na ime vrednosti besplatnih akcija koje nisu stekli)	444
Goran Rakić	Utvrđivanje prava svojine na zemljištu pod objektom radi legalizacije	Neosnovano
Pavle, Radmila i Milan Kovačević	Naknada za oduzeto zemljište (Blok 26)	Iznos nije utvrđen
Rajko Ljubojević	Eksproprijacija zemljišta iz 1957. godine	35.632
Activeast management Ltd	Isplata razlike u ceni akcija	Neizvesno
UKUPNO		72.092

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, postoji i spor sa New Company d.o.o. ogranak IN Hotel, u kojem tužilac traži od društva GP Napred Razvoj a.d., utvrđenje prava svojine na zgradi hotela sagrađenoj na parceli na kojoj je, pored GP Napred Razvoj a.d., kao nosilac prava korišćenja upisano i Društvo. U ovom postupku Društvo je pasivni suparničar, s toga nema potencijalnih obaveza, ali je tužbom moralo biti obuhvaćeno, iz formalnih razloga.

Pored gore navedenog, u toku je i drugostepeni postupak u kome jedan broj manjinskih akcionara Energoprojekt Niskogradnje osporava cenu akcija iz prinudnog otkupa koja je isplaćena od strane Društva kao većinskog akcionara. Takođe, u toku je i prvostepeni postupak u kome jedan manji broj manjinskih akcionara Energoprojekt Visokogradnje osporava cenu koja im je isplaćena u postupku po njihovom zahtevu za prinudnu prodaju akcija.

Potencijalna sredstva, koja mogu da rezultiraju prilivom ekonomskih koristi Društva, prvenstveno mogu da nastanu po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Potencijalna **sredstva po osnovu sudskih sporova** se ogledaju u mogućnosti okončanja sudskih sporova u korist Društva, a za šta nije stvoreno potraživanje u bilansu stanja ili na neki drugi način iskazana ekonomska korist Društva (na primer, umanjenjem vrednosti neopravdanog avansa i sl.).

U narednoj tabeli prikazan je broj i procenjene vrednosti sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac.

Tuženo lice	Prvostepeni postupak	Drugostepeni postupak	Ukupno
<i>Broj sporova</i>			
Fizičko lice			
Pravno lice	3	2	5
UKUPNO	3	2	5
<i>u 000 dinara</i>			
Fizičko lice			
Pravno lice	855	210.881	211.736
UKUPNO	855	210.881	211.736

Detaljnije informacije o sudskim sporovima u kojima je Društvo tužilac su prezentovane u sledećoj tabeli.

Tuženo lice	Osnov tužbe	Visina potencijalnih sredstava u 000 dinara
Beogradsko mešovito preduzeće a.d. (BMP)	Utvrđivanje vrednosti akcija BMP	Iznos nije utvrđen
Zekstra grupa d.o.o.	Naknada štete (popravka krova u Goce Delčeva 38)	855
Republika Srbija, EPS Srbije, Epsturs d.o.o. i Republika Crna Gora	Utvrđivanje idealnog dela vlasništva na hotelu „Park“ u Budvi	Osnovano je dobijanje 13% od ukupne površine hotela, ali vrednost nije utvrđena
Grad Beograd, Direkcija za građevinsko zemljište, Republika Srbija	Dug (Arena)	208.000
Napred Razvoj a.d.	Naknada za organizovanje vanredne sednice Društva	2.881
UKUPNO		211.736

Napominjemo da je u 2014. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Zekstra grupa d.o.o. u iznosu od 855 hiljada RSD (7 hiljada EUR), dok je u 2015. godini izvršena ispravka vrednosti potraživanja od Napred Razvoj a.d. u iznosu od 2.881 hiljada RSD (Napomena 18).

Pored prezentovanih sudskih sporova u kojima je Društvo tužilac, vodi se i sudski spor protiv Musić Ivana, za naknadu štete (popravka krova u Goce Delčeva 38), po osnovu koje je u poslovnim knjigama Društva formirano potraživanje u iznosu od 30 hiljada RSD.

46. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nakon dana bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

U Beogradu,
19.02.2016. godine

Zakonski zastupnik

30
zf
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

3. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

- Opšti podaci;
  - Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture;
  - Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
  - Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo;
  - Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen;
  - Značajniji poslovi sa povezanim licima;
  - Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja;
  - Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
  - Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;
  - Postojanje ogranaka;
  - Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
  - Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;
  - Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja.
-

Napomena:

Godišnji izveštaj o poslovanju i konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju prikazani su kao jedan izveštaj i sadrže informacije od značaja za ekonomsku celinu.

Opšti podaci

Poslovno ime: Energoprojekt Holding a.d.

Sedište i adresa: Beograd, Bulevar Mihaila Pupina 12

Matični broj: 07023014

PIB: 100001513

Web sajt i e-mail adresa: www.energoprojekt.rs ; ep@energoprojekt.rs

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata: BD 8020/2005

Delatnost (šifra i opis): 06420 - Holding poslovi

Broj zaposlenih (prosečan broj u 2015. godini): 70

Poslovno ime, sedište, poslovna adresa revizorske kuće: BDO doo. Beograd, Knez Mihailova 10

Broj akcionara (na dan 31.12.2015.): 7.460

Deset najvećih akcionara (na dan 31.12.2015.):

R.br.	Ime i prezime (poslovno ime)	broj akcija	učešće u osnovnom kapitalu
1.	Republika Srbija	3.671.205	33,58%
2.	Napred Razvoj a.d. Novi Beograd	2.235.685	20,45%
3.	East Capital (Lux) - Balkan Fund	370.593	3,39%
4.	Vojvođanska banka AD Novi Sad-zbirni rn	220.868	2,02%
5.	Societe generale banka Srbija-kastodi rn-fo	174.885	1,60%
6.	Raiffeisen banka AD-kastodi rn-ks	98.848	0,90%
7.	Raiffeisen banka AD-kastodi rn-ks	97.058	0,89%
8.	Societe generale banka Srbija-kastodi rn-fo	80.199	0,73%
9.	NLB banka AD Beograd-kastodi rn-ks	72.320	0,66%
10.	Gustavia Fonder Aktiebolag	70.000	0,64%

Vrednost osnovnog kapitala: Osnovni akcijski kapital 5.574.958.920 RSD

Broj izdatih akcija: 10.931.292 običnih akcija

Nominalna vrednost akcije je 510 RSD

ISIN broj: RSHOLDE58279

CIF kod: ESVUFR

Cena akcija u izveštajnom periodu:

- Poslednja cena: 1.037 Rsd/akciji (na dan 31.12.2015.)
- Najviša cena: 1.320 Rsd/akciji (na dan 8.4.2015.)
- Najniža cena: 899 Rsd/akciji (na dan 16.11.2015.)

Tržišna kapitalizacija: 11.335.749.804 Rsd (na dan 31.12.2015.)

Naziv organizovanog tržišta na koje su uključene akcije: Beogradska berza, Novi Beograd,
Omladinskih brigada 1

Akcije Energoprojekt Holding a.d. su kotirane i sa njima se trguje na regulisanom tržištu - "Prime listing" Beogradske berze.

Akcijama ostalih društava iz sistema Eneoprojekt trguje se na "Open market-u" Beogradske berze (Energoprojekt Entel a.d. i Energoprojekt Industrija a.d.) i "MTP Belex" tržišnom segmentu-u Beogradske berze (Energoprojekt Oprema a.d. i Energoprojekt Garant a.d.o.).

Kratak prikaz poslovnih aktivnosti i organizacione strukture

"Sistem Energoprojekt" čini Energoprojekt Holding a.d. u svojstvu kontrolnog - matičnog društva, kao i njegova zavisna društva, u zemlji i u inostranstvu. Društva unutar Sistema Energoprojekt su međusobno povezana putem učešća u osnovnom kapitalu, s obzirom da je kod svih članica Sistema, Energoprojekt Holding a.d. neposredno ili posredno (preko zavisnih društava) većinski vlasnik.

Energoprojekt Holding a.d. predstavlja kontrolno - matično društvo, čija je delatnost finansiranje i upravljanje zavisnim društvima. Pored energetike i vodoprivrede, delatnost Sistema Energoprojekt obuhvata projektovanje i izgradnju industrijskih postrojenja, javnih i stambenih kompleksa, telekomunikacionih sistema, usluge u domenu urbanizma i zaštite životne sredine, informacione tehnologije, trgovinu, nekretnine i osiguranje.

Po ostvarenim prihodima, osim domaćeg tržišta, najvažnija su tržišta afričkih zemalja (Nigerija, Uganda, Gana, Alžir, Zambija), Kazahstan, Rusija, Belorusija, Bliski istok (Katar, UAE, Oman, Jordan) i Južna Amerika (Peru).

Podaci o zavisnim društvima (najznačajnijim subjektima konsolidacije):

r.br.	Poslovno ime	Sedište i poslovna adresa
1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
4.	Energoprojekt Entel a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
5.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
6.	Energoprojekt Industrija a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
7.	Energoprojekt Energodata a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
8.	Energoprojekt Urbanizam i Arhitektura a.d.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd
9.	Energoprojekt Garant a.d.o.	Bulevar Mihaila Pupina 12, Beograd

Podaci o Upravi društva:

Članovi Nadzornog odbora (na dan 31.12.2015.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Anđelko Kovačević, predsednik	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	0
2. Tamara Kaznovac Popović, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista	0
3. Dragan Aleksić, član	VII-2 stepen, diplomirani ekonomista	1.172
4. Nebojša Peruničić, član	VII-1 stepen, diplomirani pravnik	1.000
5. Slobodan Jovanović, član	VII-1 stepen, diplomirani inženjer elektrotehnike	1.299
6. Aleksandar Glišić, član	VII-2 stepen, diplomirani građevinski inženjer	1.197
7. Vladimir Sekulić, član	VII-1 stepen, diplomirani ekonomista,	1.220

Članovi Izvršnog odbora (na dan 31.12.2015.):

Ime i prezime	Obrazovanje	broj akcija ENHL
1. Vladimir Milovanović, Generalni direktor	VII-1 stepen, diplomirani mašinski inženjer	15.323
2. Dimitraki Zipovski, Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan	VIII stepen, diplomirani ekonomista,	11.378
3. Zoran Jovanović, Izvršni direktor za pravne poslove	VII-2 stepen, diplomirani pravnik,	7.924
4. Dragan Tadić, Izvršni direktor za "Real Estate" projekte	VII-1 stepen, diplomirani građevinski inženjer	6.243

Prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući i relevantne finansijske i nefinansijske pokazatelje, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Sistem "Energoprojekt", Beograd (u daljem tekstu: sistem Energoprojekt) sačinjava matično akcionarsko društvo "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (u daljem tekstu: Energoprojekt Holding ili Društvo), 12 zavisnih društava u zemlji, od kojih 11 zavisnih društava su neposredno zavisna (9 akcionarskih društava i 2 društvo sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću), 1 zajednički poduhvat, u daljem tekstu zajedničko društvo (1 društvo sa ograničenom odgovornošću) kod koga je učešće u kapitalu 50%, 1 pridruženo društvo (1 akcionarsko društvo), kao i 7 neposredno zavisnih društava u inostranstvu.

U okviru zavisnih društava su organizovane jedinice za izvođenje investicionih radova i predstavništva u inostranstvu (ukupno 100) i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu (13 zavisnih društava u inostranstvu, 1 pridruženo društvo u inostranstvu i 1 pridruženo društvo u zemlji), koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, izradu studija, istraživanje, promet roba i usluga i drugo.

Prosečni broj zaposlenih u sistemu Energoprojekt u 2015 godini, na bazi stanja krajem svakog meseca, ne računajući lokalnu radnu snagu ino – entiteta, iznosi 2.316 (2014. godine: 2.355).

Sistem Energoprojekt je u 2015. godini organizovan na sledeći način:

Delatnost	Broj zavisnih pridruženih i zajedničkih društava u zemlji	Broj jedinica za izvođenje investicionih radova u inostranstvu i predstavništava u inostranstvu	Broj zavisnih i pridruženih društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	27	5
Izgradnja i opremanje	5	73	12
Holding	1		
Ostalo	6		4
Ukupno	16	100	21

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo Energoprojekt Holding i niže navedena zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije:

Zavisna, zajednička i pridružena društva u zemlji

R.br.	N a z i v	% vlasništva
-------	-----------	--------------

Zavisna društva

Izgradnja i opremanje

1.	Energoprojekt Visokogradnja a.d.	100,00
2.	Energoprojekt Niskogradnja a.d.	100,00
3.	Energoprojekt Oprema a.d.	67,87
4.	Energoprojekt Sunnyville d.o.o.	100,00

Projektovanje i istraživanje

5.	Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d.	100,00
6.	Energoprojekt Industrija a.d.	62,77
7.	Energoprojekt Entel a.d.	86,26
8.	Energoprojekt Hidroinženjering a.d.	100,00

Ostalo

9.	Energoprojekt Energodata a.d.	100,00
10.	Energoprojekt Promet d.o.o.	100,00
11.	Energoprojekt Garant a.d.o.	92,94
12.	Energoplast d.o.o.	60,00

(Energoprojekt Industrija a.d. 40,00% i Energoprojekt Entel a.d. 20,00%)

Zajednička društva

Izgradnja i opremanje

13.	Enjub d.o.o.	50,00
-----	--------------	-------

Pridružena društva

Ostalo

14.	Fima See Activist a.d.	20,93
-----	------------------------	-------

U 2015. godini Energoprojekt Holding je formirao novu kompaniju u zemlji Energoprojekt Sunnyville d.o.o., Beograd, za realizaciju izgradnje sopstvene investicije u Beogradu.

U konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, metodom potpune konsolidacije, uključeno je zavisno društvo Energoplast d.o.o., pri čemu je prethodno eliminisano njegovo uključanje, metodom udela (equity metodom), kroz prvostepenu konsolidaciju u finansijske izveštaje Energoprojekt Industrije (40,00%) i Energoprojekt Entela (20,00%).

Prilikom uključivanja u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt zajedničkog društava Enjub d.o.o., u skladu sa MSFI 11 – Zajednički aranžmani, primenjena je metoda udela (equity metoda), kako za izveštajni, tako i za uporedni period prethodne godine.

Zatvoreni investicioni fond Fima See Activist a.d. uključen je u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt za 2015. godinu, metodom udela (equity metodom), u skladu sa MSFI 11 - Zajednički aranžmani, obzirom da je procenat učešća Energoprojekt Holdinga u kapitalu predmetnog društva u 2015. godini prešao 20,00%.

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

R.br.	N a z i v	% vlasništva
1.	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija	100,00
2.	Energoprojekt Holding Guinee S.A, Gvineja	100,00
3.	I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	100,00
4.	Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	100,00
5.	Dom 12 S.A.L, Liban	100,00
6.	Energo (Private) Limited, Zimbabve	100,00
7.	Energo Kaz d.o.o., Kazahstan	100,00

Energoprojekt Holding je u 2015. godini u svojim poslovnim knjigama evidentirao kompaniju Energo Kaz d.o.o., Kazahstan, koja je osnovana 2009. godine, ali do 2014. godine nije imala aktivnosti.

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Holding Guinee S.A., Gvineja, Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija, Energo (Private) Limited, Zimbabve i Energo Kaz d.o.o., Kazahstan) je registrovan u vlasništvu Energoprojekt Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Od navedenih zavisnih društava u zemlji, Energoprojekt Visokogradnja, Energoprojekt Niskogradnja, Energoprojekt Oprema, Energoprojekt Industrija, Energoprojekt Entel, Energoprojekt Hidroinženjering i Energoprojekt Energodata su i sama matična društva koja sastavljaju konsolidovane finansijske izveštaje, tako da su kroz prvostepenu konsolidaciju uključena zavisna i pridružena društva koja su navedena u narednoj tabeli.

R.br.	N a z i v	Uključena kroz prvostepenu konsolidaciju
-------	-----------	---

Inostranstvo

Zavisna društva u inostranstvu - ino kompanije

1.	Energoprojekt Ghana Ltd., Akra, Gana	EP Visokogradnja a.d.
2.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Visokogradnja a.d.
3.	Energoprojekt Rus d.o.o., Moskva, Rusija	EP Visokogradnja a.d.
4.	Energo Uganda Company Ltd, Kampala, Uganda	EP Niskogradnja a.d.
5.	Enlisa S.A., Lima, Peru	EP Niskogradnja a.d.
6.	Energoprojekt Oprema Crna Gora d.o.o., Podgorica, Crna gora	EP Oprema a.d.
7.	Enhisa S.A., Lima, Peru	EP Hidroinženjering a.d.
8.	Zahinos Ltd., Kipar	EP Industrija a.d.
9.	Energoprojekt Entel L.L.C., Muskat, Sultanat Oman	EP Entel a.d.
10.	Energoprojekt Entel LTD, Doha, Qatar	EP Entel a.d.
11.	Energoconsult L.L.C., Abu Dhabi, UAE	EP Entel a.d.
12.	Energoprojekt Energodata Montenegro d.o.o., Crna Gora	EP Energodata a.d.
13.	Energoprojekt Zambia Limited, Zambija	Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija

Pridružena društva u inostranstvu

1. Energo Nigeria Ltd., Lagos, Nigerija (40,00%) EP Oprema a.d.

Zemlja

Pridružena društva u zemlji

1. Energopet d.o.o. (33,33 %) EP Industrija a.d.

U Zambiji je u 2015. godini osnovana kompanija Energoprojekt Zambia Limited, sa vlasničkom strukturom od 80% Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija i 20% Energoprojekt Holding, koja ulazi u konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt, kroz prvostepenu konsolidaciju u kompaniji Zambia Engineering and Contracting Company Limited, Zambija.

Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja društva, finansijsko stanje i podaci važni za procenu stanja imovine društva, detaljno su prikazani i objašnjeni u okviru "Napomena uz finansijske izveštaje za 2015. godinu".

U nastavku su prikazani neki od relevantnih parametara poslovanja matičnog društva (Energoprojekt Holding a.d.) i sistema Energoprojekt, koji su značajni za pravilno razumevanje navedene materije.

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja Energoprojekt Holding a.d. (matičnog društva) u 2015. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	504.040	583.921
Poslovni rashodi	455.939	525.408
Poslovni rezultat	48.101	58.513
Finansijski prihodi	475.673	695.280
Finansijski rashodi	22.318	21.600
Finansijski rezultat	453.355	673.680
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	730	
Ostali prihodi	13.746	1.329
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	9.163	642.483
Ostali rashodi	251.678	24.449
Rezultat ostalih prihoda i rashoda	-246.365	-665.603
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka iz ranijih perioda		6.989
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i ispravke grešaka ranijih perioda	3.066	
UKUPNI PRIHODI	994.189	1.287.519
UKUPNI RASHODI	742.164	1.213.940
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	252.025	73.579

Zarada po akciji:

Zarada po akciji izračunava se tako što se dobitak namenjen običnim akcionarima podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period.

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.972	43.867
Prosečan broj akcija tokom godine	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	21,68	4,01

U narednoj tabeli su prikazani najznačajniji pokazatelji poslovanja Društva u 2015. godini, i to:

- opšti racio likvidnosti (količnik obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara obrtnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- rigorozni racio likvidnosti (količnik likvidnih sredstava, pod kojima se podrazumevaju ukupna obrtna sredstva umanjena za zalihe; i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara likvidnih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza;
- gotovinski racio likvidnosti (količnik gotovine uvećane za gotovinske ekvivalente i kratkoročnih obaveza), koji pokazuje sa koliko je dinara gotovinskih sredstava pokriven svaki dinar kratkoročnih obaveza; i
- neto obrtna sredstva (vrednosna razlika između obrtnih sredstava i kratkoročnih obaveza).

Izvođenje zaključaka o pokazateljima likvidnosti, dobijenih na osnovu racio analize, pored ostalog, podrazumeva njihovo upoređivanje sa zadovoljavajućim opštim standardima, koji su prikazani u narednoj tabeli.

Pokazatelji likvidnosti	Zadovoljavajući opšti standardi	2015	2014
Opšti racio likvidnosti	2:1	3,13:1	5,54:1
Rigorozni racio likvidnosti	1:1	3,13:1	5,48:1
Gotovinski racio likvidnosti		0,72:1	0,44:1
Neto obrtna sredstva (u 000 RSD)	Pozitivna vrednost	1.382.945	1.216.152

Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

Najbolji reprezent **rentabilnosti** je *stopa prinosa na prosečni sopstveni kapital*, koja pokazuje koliko Društvo ostvaruje prinosa na jedan dinar prosečno angažovanih sopstvenih sredstava. Pri izračunavanju ovog pokazatelja rentabilnosti, prosečan sopstveni kapital je određen kao aritmetička sredina vrednosti kapitala na početku i na kraju godine.

Pokazatelji rentabilnosti	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak	236.973	43.867
Prosečan kapital:		
a) Kapital na početku godine	8.418.694	8.054.188
b) Kapital na kraju godine	8.450.766	8.418.694
Svega	8.434.730	8.236.441
Stopa prinosa na prosečan sopstveni kapital na kraju godine	2,81%	0,53%

Adekvatnost finansijske strukture se ogleda u visini i karakteru zaduženosti.

U narednim tabelama su prikazani najznačajniji pokazatelji finansijske strukture Društva, i to:

- udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz pozajmljenih izvora; i
- udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava, koji pokazuje koliko je jedan dinar sredstava Društva finansiran iz dugoročnih izvora.

Pokazatelji finansijske strukture	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Obaveze	647.987	268.136
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo pozajmljenih u ukupnim izvorima sredstava	0,07 : 1	0,03 : 1
Dugoročna sredstva:		
a) Kapital	8.450.766	8.418.694
b) Dugoročna rezervisanje i dugoročne obaveze	418.575	416.277
Svega	8.869.341	8.834.971
Ukupna sredstva	9.517.328	9.103.107
Udeo dugoročnih u ukupnim izvorima sredstava	0,93 : 1	0,97 : 1

Racio neto zaduženosti pokazuje koliko je svaki dinar neto zaduženosti Društva pokriven kapitalom Društva.

Pod neto zaduženošću se podrazumeva razlika između:

- ukupnih (dugoročnih i kratkoročnih) obaveza Društva (ukupna pasiva umanjena za kapital, dugoročna rezervisanja i odložene poreske obaveze Društva i uvećana za gubitak iznad visine kapitala); i
- gotovine i gotovinskih ekvivalenata.

Parametri za izračunavanje racia neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
Neto zaduženost:		
a) Obaveze	647.987	268.136
b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti	463.343	116.713
<i>Svega</i>	<i>184.644</i>	<i>151.423</i>
Kapital	8.450.765	8.418.694
Racio neto zaduženosti prema ukupnom kapitalu	1 : 45,77	1 : 55,60

Struktura ukupnog ostvarenog rezultata poslovanja sistema Energoprojekt u 2015. godini

Struktura bruto rezultata	u 000 dinara	
	2015	2014
Poslovni prihodi	35.258.170	33.832.266
Poslovni rashodi	33.419.193	32.753.077
<i>Poslovni rezultat</i>	<i>1.838.977</i>	<i>1.079.189</i>
Finansijski prihodi	1.845.349	2.534.584
Finansijski rashodi	2.077.322	2.430.316
<i>Finansijski rezultat</i>	<i>(231.973)</i>	<i>104.268</i>
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	18.431	21.457
Ostali prihodi	437.908	756.597
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	302.084	40.711
Ostali rashodi	599.865	606.776
<i>Rezultat ostalih prihoda i rashoda</i>	<i>(445.610)</i>	<i>130.567</i>
<i>Rezultat iz redovnog poslovanja pre oporezivanja</i>	<i>1.161.394</i>	<i>1.314.024</i>
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda	42.818	
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja, promene računovodstvene politike i korekcije grešaka iz ranijeg perioda		34.280
UKUPNI PRIHODI	37.602.676	37.144.904
UKUPNI RASHODI	36.398.464	35.865.160
DOBITAK/GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	1.204.212	1.279.744

Zarada po akciji:

Pokazatelj	u 000 dinara	
	2015	2014
Neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva	856.443	825.122
Prosečan ponderisani broj običnih akcija tokom perioda	10.931.292	10.931.292
Zarada po akciji (u dinarima)	78,35	75,48

Zarada po akciji na dan 31.12.2015. godine iznosi 78,35 dinara i izračunava se tako što se neto dobitak koji pripada akcionarima matičnog društva (856.443 hiljada dinara) podeli sa prosečnim ponderisanim brojem običnih akcija u opticaju za period (10.931.292 akcija).

Opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo

Polazeći od strateškog opredeljenja trajnog i održivog razvoja sistema Energoprojekt orijentisanog ka kontinuelnom uvećanju profitabilnosti, poslovanja na tradicionalnim tržištima (u zemlji i inostranstvu), ekonomski isplative uposlenosti resursa kao i globalnih makroekonomskih tokova, planirani su sledeći poslovni zadaci za 2016. godinu:

Prioritetni zadaci:

- Aktivnosti na izradi i usvajanju novog strateškog dokumenta – „Osnove srednjoročnog plana poslovanja sistema Energoprojekt u periodu 2016 – 2020 godine“;
- Dalji razvoj poslovnog i informacionog sistema primerenog potrebama Energoprojekt Holding a.d.;
- Nastavak finansijske i poslovne konsolidacije pojedinih zavisnih društava iz sistema Energoprojekt, koja su u prethodnom periodu iz različitih okolnosti iskazala lošije poslovne rezultate (sa aspekta prihoda, profita, kadrovske opremljenosti, obezbeđenosti poslovima i kreditnim zaduženjima).

Ostali poslovni zadaci:

- Poboljšavanje efikasnosti sistema upravljanja i alokacije pojedinačnih odgovornosti u svim procesima rada;
- Jačanje sistema rukovođenja i interne kontrole poslovnih procesa u zavisnim društvima (u cilju povećanja prihoda i profita, uz optimizaciju troškova poslovanja) i na taj način smanjivanja nivoa rizičnosti poslovanja;
- Uspostavljanje adekvatne menadžment strukture koja će u atmosferi timskog rada podići duh zajedništva na viši nivo;
- Revitalizovanje postojećih poslovnih delatnosti koje su u padu / ili stagnaciji i pokretanje novih razvojnih projekata;
- Sprovođenje reinženjeringa poslovnih procesa i kadrovske restrukturiranja u Energoprojekt Visokogradnja a.d., Energoprojekt Hidroinženjering a.d. i svim ostalim društvima iz sistema Energoprojekt gde je to potrebno;
- Jačanje funkcije unutrašnjeg nadzora i interne revizije poslovanja u Energoprojekt Holding a.d. i sistemu Energoprojekt;
- Obezbeđenje održivog rasta i razvoja sistema Energoprojekt, uz uvećanje vrednosti akcionarskog kapitala i isplatu dividendi;
- Transparentnost poslovanja i prezentacije Energoprojekta u javnosti, kroz davanje relevantnih informacija preko Berze i redovne komunikacije sa investitorima, partnerima i stručnom javnošću, u zemlji i u inostranstvu i sl..

Najznačajnije pretnje i opasnosti kojima je društvo izloženo su: Produžavanje i produbljanje globalne ekonomske krize i krize u evro zoni; Konkurencija stranih kompanija iz mnogoljudnih zemalja sa jeftinom radnom snagom; Konkurencija stranih firmi kojima su dostupnija jeftinija finansijska sredstva; Institucionalne promene na domaćem i odabranim stranim tržištima; Zavisnost poslovanja od političke stabilnosti tržišta na kojima Energoprojekt realizuje projekte i slično.

Poslovanje Energoprojekta u zemlji i na inostranim tržištima zahteva uspostavljanje sistema za pravovremeno prepoznavanje i upravljanje rizicima poslovanja koje treba da budu sastavni deo svih izvršnih funkcija, i jedna je od osnovnih funkcija unutrašnje revizije društva. Na razvoju strategije upravljanja rizicima radiće se intenzivno i planski u narednom periodu, u skladu sa utvrđenim godišnjim planom sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d. za 2016. godinu.

Važni značajni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju je izveštaj pripremljen

Od dana bilansiranja do dana objavljivanja predmetnog izveštaja nije bilo bitnijih poslovnih događaja, koji bi zahtevali obelodanjivanje ili bi uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Relevantne poslovne vesti o bitnim događajima redovno se objavljuju na web sajtu Energoprojekta (<http://www.energoprojekt.rs>) i Beogradske berze (na srpskom i engleskom jeziku), u sklopu obaveza vezanih za kotiranje na Prime listingu Beogradske berze.

Značajniji poslovi sa povezanim licima

Shodno zahtevima iz MRS 24 – Obelodanjivanja povezanih strana, u nastavku je izvršeno obelodanjivanje odnosa, transakcija i dr., između Društva i povezanih strana.

Sa aspekta **povezanih pravnih lica**, u sledeće dve tabele su prikazane transakcije koje rezultiraju iskazanim prihodom i rashodom u bilansu uspeha, i iskazanim obavezama i potraživanjima (pod kojim smo u svrhu obelodanjivanja odnosa sa povezanim stranama uključili sva salda u Aktivi Društva) u bilansu stanja.

Prihodi i rashodi od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	2015	2014
<i>Prihodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	53.205	49.854
b) EP Visokogradnja a.d.	107.736	139.685
c) EP Niskogradnja a.d.	111.680	138.281
d) EP Hidroinženjering a.d.	33.802	34.940
e) EP Entel a.d.	354.983	351.871
f) EP Energodata a.d.	11.092	14.196
g) EP Industrija a.d.	20.609	23.060
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	7.512	9.794
j) EP Oprema a.d.	190.514	318.673
k) EP Sunnyville d.o.o.	782	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		16
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading	11	
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	11.629	20.586
<i>Svega</i>	<i>903.555</i>	<i>1.100.956</i>
<i>Rashodi:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	951	1.129
b) EP Visokogradnja a.d.	231.362	652.473
c) EP Niskogradnja a.d.	4.399	5.067
d) EP Hidroinženjering a.d.	24.741	279
e) EP Entel a.d.	160	480
f) EP Energodata a.d.	22.034	15.607
g) EP Industrija a.d.	20	131
h) EP Promet d.o.o.	415	543
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	4.261	2.060
j) EP Oprema a.d.	74.392	159.140
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	1.354
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	66	2.314
n) Dom 12 S.A.L.	43	
o) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>362.884</i>	<i>840.577</i>
UKUPNO	1.266.439	1.941.533

Potraživanja i obaveze od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2015.	31.12.2014.
<i>Potraživanja:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	636	652
b) EP Visokogradnja a.d.	710.478	622.367
c) EP Niskogradnja a.d.	315.859	482.860
d) EP Hidroinženjering a.d.	22.497	47.832
e) EP Entel a.d.	9.075	9.471
f) EP Energodata a.d.	70.997	74.011
g) EP Industrija a.d.	75.247	75.444
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.	46.256	56.041
j) EP Oprema a.d.	8.206	13.744
k) EP Sunnyville d.o.o.	36.077	
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija		
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka		
n) Dom 12 S.A.L.		
o) Enjub d.o.o.	211.271	199.220
<i>Svega</i>	<i>1.506.599</i>	<i>1.581.642</i>
<i>Obaveze:</i>		
a) EP Garant a.d.o.	18	19
b) EP Visokogradnja a.d.	3	298
c) EP Niskogradnja a.d.		176
d) EP Hidroinženjering a.d.		
e) EP Entel a.d.		
f) EP Energodata a.d.	1.656	
g) EP Industrija a.d.		
h) EP Promet d.o.o.		
i) EP Urbanizam i arhitektura a.d.		
j) EP Oprema a.d.	25.142	12.774
k) EP Sunnyville d.o.o.		
l) I.N.E.C. Engineering Company Limited, Velika Britanija	40	
m) Encom GmbH Consulting, Engineering & Trading, Nemačka	11.463	16.480
n) Dom 12 S.A.L.		
m) Enjub d.o.o.		
<i>Svega</i>	<i>38.322</i>	<i>29.747</i>
UKUPNO	1.544.921	1.611.389

Potraživanja od povezanih pravnih lica koja potiču uglavnom iz transakcija prodaje usluga i dospevaju u roku od 15 dana od datuma fakture. Kao instrument obezbeđenja naplate Društvo poseduje blanko menice i Ovlašćenja.

Obaveze prema povezanim pravnim licima potiču uglavnom od kupovnih transakcija i dospevaju u rasponu od 5 do 30 dana nakon datuma kupovine. Obaveze ne sadrže kamatu. Društvo nema date instrumente obezbeđenja plaćanja na ime obaveza prema povezanim pravnim licima.

Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja

U toku su aktivnosti na daljem razvoju i implementaciji adekvatnog poslovnog i informacionog sistema, primerenog aktuelnom obimu i planiranom rastu poslovanja.

U narednom periodu će se izraditi i novi strateški dokument – „Osnove srednjoročnog plana poslovanja sistema Energoprojekt u periodu 2016 – 2020 godine“, u kome će se, između ostalog, sagledati i nove projekcije društva na polju istraživanja i razvoja.

Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Energoprojekt Holding a.d. uspostavlja i unapređuje sopstveni integrisani sistem menadžmenta (IMS) koji obuhvata menadžment kvalitetom (usaglašen sa standardom ISO 9001:2008), menadžment zaštitom životne sredine (usaglašen sa standardom ISO 14001:2004) i menadžment bezbednošću i zdravljem na radu (usaglašen sa standardom OHSAS 18001:2007).

Poslovne aktivnosti se redovno usklađuju sa primenljivim zahtevima pozitivne zakonske regulative u segmentu zaštite životne i utvrđuju se odgovarajući programi zaštite životne sredine. Pomenuti programi sprovode se kroz analize i vrednovanja uticaja odnosno rizika u oblasti zaštite životne sredine, kao i kroz odgovarajuća tehničko-tehnološka rešenja i uputstva za otklanjanje i/ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu. U tom smislu, rukovodstvo Energoprojekta organizuje i stalno prati, preispituje i usmerava aktivnosti svih organizacionih delova, službi i pojedinaca kako bi ova politika IMS bila u potpunosti ostvarivana.

Aktivnosti društva na zaštiti životne sredine integrisane su i sprovode se u skladu sa poslovnom filozofijom i kroz zajedničke aktivnosti na nivou sistema Energoprojekt. Tako se kao primer može navesti "Projekat upravljanja otpadom", koji se sprovodi koordinisano, u skladu sa "Pravilnikom o upravljanju otpadom u poslovnoj zgradi Energoprojekta". Učešće predstavnika svakog društva iz sistema Energoprojekt u radnom timu za upravljanje otpadom je garancija da će sve planirane aktivnosti na najjeftiniji i najefikasniji način biti i sprovedene: npr. selekcija različitog kancelarijskog materijala (iskorišćeni papir, istrošene baterije, akumulatori, rashodovani električni i elektronski uređaji), reciklaža istog, kao i njegovo odlaganje u skladu sa propisanim standardima, i slično.

Podaci o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

Postojanje ogranaka;

Energoprojekt Holding a.d. nema registrovane ogranke u Srbiji.

Sedište matičnog i zavisnih društava je u ulici Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Detaljni pregledi i komentari poslovanja (ino) entiteta sistema Energoprojekt iskazani su u okviru napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje sistema Energoprojekt i napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava.

Korišćeni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;

Finansijski instrumenti uključuju finansijska sredstva i obaveze koje se evidentiraju u bilansu stanja Društva, počevši od momenta kada Društvo ugovornim obavezama postane vezano za finansijski instrument, a zaključno sa gubitkom kontrole nad pravima koja proizilaze iz finansijskog sredstva (realizacijom, isticanjem, ustupanjem itd.), to jest sa izmirenjem, ukidanjem ili isticanjem finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze, shodno odredbama MRS 32, mogu imati veliki broj javnih oblika, kao što su: gotovina, instrument kapitala drugog entiteta, ugovorno pravo primanja gotovine, drugog finansijskog sredstva ili razmene finansijskih sredstava i obaveza sa drugim entitetom koji su za Društvo potencijalno povoljni; ugovorna obaveza davanja gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom entitetu, ili pravo razmenjivanja finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza sa drugim entitetom prema potencijalno nepovoljnim uslovima za Društvo, itd.

Iskazivanje i knjigovodstveno evidentiranje vezano za finansijske instrumente je uslovljeno njihovom klasifikacijom koju, shodno karakteristikama finansijskih instrumenta, vrši rukovodstvo Društva.

Pri klasifikaciji svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta, rukovodstvo Društva može da ga klasifikuje u jednu od četiri moguće vrste finansijskih instrumenata, koje su precizirane odredbama MRS 39, i to:

- finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha,
- investicije koje se drže do dospeća;
- krediti (zajmovi) i potraživanja; i
- finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

U okviru napomena uz finansijske izveštaje detaljno su opisani svi relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja.

Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima i politika zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita; Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efektivnosti;

Upravljanje finansijskim rizicima je sveobuhvatan i pouzdan sistem upravljanja, usmeren ka minimiziranju potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva, u uslovima nepredvidivosti finansijskog tržišta.

Uvažavajući ograničenja u upravljanju finansijskim rizicima karakteristična za poslovanje na tržištu Srbije, jasna je neophodnost da se ovoj problematici adekvatno pristupi, što je prepoznato i od strane rukovodstva Društva. Suštinski, upravljanje finansijskim rizicima u Društvu treba da obezbedi da *rizični profil Društva* uvek bude u skladu ka *sklonošću Društva ka rizicima*, odnosno u skladu sa prihvatljivom strukturom i nivoom rizika koje Društvo namerava da preuzima za potrebe ostvarivanja svoje poslovne strategije i ciljeva.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva usled neizvršavanja, u preciziranim rokovima, obaveze dužnika prema Društvu.

Pod kreditnim rizikom se ne podrazumevaju samo dužničko-poverilački odnosi koji proizilaze iz prodaje proizvoda Društva, već i oni kreditni rizici koji proizilaze iz drugih finansijskih instrumenata, kao što su, na primer, potraživanja Društva po osnovu dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana.

Društvo ima značajne koncentracije kreditnog rizika naplate potraživanja od kupaca, koji imaju veoma dug period kreditiranja od strane Društva zbog njihove nedovoljne likvidnosti.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Društva zbog gubitaka u okviru bilansnih pozicija, nastalih kao posledica negativnih tržišnih kretanja cena i drugih relevantnih finansijskih parametara.

Tržišni rizik se sastoji od tri vrste rizika:

- valutnog rizika;
- kamatnog rizika; i
- rizika od promene cena.

• **Valutni rizik**, koji se još naziva devizni rizik ili rizik od promene kursa, je rizik od fluktuiranja fer vrednosti ili budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta usled promene deviznih kursa. Valutni rizik se ispoljava kod finansijskih instrumenata koji su označeni u stranoj valuti, to jest u valuti koja je različita od valute (funkcionalne) u kojoj su finansijski instrumenti u finansijskim izveštajima odmereni.

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promene kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno evrom.

Izvršena analiza osetljivosti, pokazuje da bi promena kursa značajnije uticala na promenu rezultata društva, pa se može zaključiti da je Društvo značajno izloženo valutnom riziku.

• **Kamatni rizik** je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na rezultat i kapital Društva zbog nepovoljnih promena kamatnih stopa. Društvo je ovoj vrsti rizika izložen preko pozicija finansijskih obaveza za kredite uzete sa potencijalno promenljivim kamatnim stopama (Belibor).

• **Rizik od promene cena** je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati zbog promena tržišnih cena (koje nisu one koje nastaju usled kamatnog ili valutnog rizika), bilo da su te promene prouzrokovane faktorima specifičnim za pojedinačni finansijski instrument ili njegovog emitenta, ili da faktori utiču na sve slične finansijske instrumente kojima se trguje na tržištu. Ova vrsta rizika nije izražena u društvu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo imati poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta. Rezultati racio analize pokazuju da je Društvo tokom 2015. godine bilo **likvidno**, odnosno da nije imalo poteškoća da izmiruje dospele obaveze, uz održavanje potrebnog obima i strukture obrtnih sredstava i očuvanje dobrog kreditnog boniteta.

U navedenom kontekstu ističemo da:

- uvažavajući dinamičnu prirodu poslovanja Društva, finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja, što, pored ostalog, podrazumeva držanje na raspolaganju postojećih kreditnih linija, kao i proširenje istih; i
- Rukovodstvo vrši kontinuirani nadzor nad rezervama likvidnosti Društva, koja obuhvataju raspoložive neiskorišćene kreditne linije, gotovinu i gotovinske ekvivalente, kao i likvidne potencijale shodno očekivanim novčanim tokovima.

Predmetna problematika je definisana i realizuje se u skladu sa usvojenim internim aktima društva:

- *"Pravilnik o osnovama sistema interne kontrole i upravljanju rizikom u Energoprojekt Holding a.d."* .
- *"Pravilnik o radu sektora unutrašnjeg nadzora Energoprojekt Holding a.d."*.
- *"Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Energoprojekt Holding a.d."*.

Sva društva iz sistema Energoprojekt su usvojila i primenjuju svoje pojedinačne akte, kojima je regulisana navedena materija.

Većina navedenih, kao i pojedinih ostalih nepomenutih rizika, predmet je Napomena uz finansijske izveštaje (gde je fokus, pre svega, stavljen na razmatranje finansijskih rizika: kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti) i/ili drugih internih akata Društva.

Izjava o primeni kodeksa korporativnog upravljanja

Energoprojekt Holding a.d. primenjuje sopstveni kodeks korporativnog upravljanja (koji je usvojen na 11. sednici Upravnog odbora Energoprojekt Holding a.d. održanoj 26.01.2012. godine). Isti je javno dostupan na internet stranici društva (www.energoprojekt.rs).

Kodeksom korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d. uspostavljeni su principi korporativne prakse i organizacione kulture u skladu sa kojima se ponašaju nosioci korporativnog upravljanja Energoprojekt Holding a.d., a naročito u vezi sa pravima akcionara, okvirima i načinom delovanja nosilaca korporativnog upravljanja, javnošću i transparentnošću poslovanja društva. Osnovni cilj kodeksa je uvođenje dobrih poslovnih običaja u domenu korporativnog upravljanja, koji treba da omoguće ravnotežu uticaja njegovih nosilaca, konzistentnost sistema kontrole i jačanje poverenja akcionara i investitora u društvo, a sve u cilju dugoročnog poslovnog razvoja društva.

Organi društva ulažu napore da principi ustanovljeni Kodeksom, kada za tim postoji potreba, budu detaljnije razrađeni u okvirima drugih opštih akata društva. U samoj primeni, ne postoje bitna odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja.

U skladu sa Pravilnikom o listingu Beogradske berze, istovremeno sa godišnjim izveštajem o poslovanju, Energoprojekt Holding a.d. dostavlja i javno objavljuje popunjen "Upitnik o praksi korporativnog upravljanja" i saglasan je da se isti može javno objaviti na internet stranici Beogradske berze.

Sva društva iz sistema Energoprojekt usvojila su i primenjuju sopstvene kodekse korporativnog upravljanja, kojim je regulisana navedena materija.

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Dimitraki Z. P.

Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Energoprojekt Holding a.d.

Generalni direktor

Vladimir Milovanović
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

**IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA
NA GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU****Akcionarima Energoprojekt Holding a.d. Beograd**

Izvršili smo reviziju redovnih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društva Energoprojekt Holding a.d. Beograd (u daljem tekstu: "Društvo") za godinu završenu 31. decembra 2015. i obelodanjenih u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju Društva za 2015. godinu, a na koje smo izdali mišljenje 7. aprila 2016. godine, odnosno 26. aprila 2016. godine.

Odgovornost rukovodstva za godišnji izveštaj

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i tačnost konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu i Zakona o tržištu kapitala ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 31/2011).

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Društva za 2015. godinu sa redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Naši postupci u tom pogledu su obavljani u skladu sa Međunarodnim standardom revizije 720 "Odgovornost revizora u vezi sa ostalim informacijama u dokumentima koji sadrže finansijske izveštaje koji su bili predmet revizije", i ograničeni su samo na ocenu usaglašenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju Društva za 2015. godinu usklađen je, po svim materijalno značajnim pitanjima, sa revidiranim redovnim i konsolidovanim finansijskim izveštajima Društva za 2015. godinu.

Beograd, 26. aprila 2016. godine

Igor Radmanović
Ovlašćeni revizor

4. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE IZVEŠTAJA

Prema našem najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaji za 2015. godinu sastavljeni su uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Zakonski zastupnik:

Energoprojekt Holding a.d.

Energoprojekt Holding a.d.

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Generalni direktor

Dimitraki Z.
Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Vladimir Milovanović
Vladimir Milovanović, dipl. inž.

5. ODLUKA NADLEŽNOG ORGANA DRUŠTVA O USVAJANJU GODIŠNJIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA *

Napomena *:

- Finansijski izveštaji Energoprojekt Holding a.d. za 2015. godinu su utvrđeni 25. februara 2016. godine na 38. sednici Nadzornog odbora izdavaoca. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane nadležnog organa društva (Skupštine akcionara). Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

6. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA *

Napomena *:

- Odluka o raspodeli dobiti društva za 2015. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti društva.

Javno društvo je dužno da sastavi godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP, dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u godišnjem izveštaju.

U Beogradu, april 2016. god.

Lice odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja:

Izvršni direktor za finansije, računovodstvo i plan

Zakonski zastupnik:

Generalni direktor

Energoprojekt Holding a.d.

Energoprojekt Holding a.d.

Dimitraki Zipovski
Dr Dimitraki Zipovski, dipl. ek.

Vladimir Milovanović
Vladimir Milovanović, dipl. inž.